

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

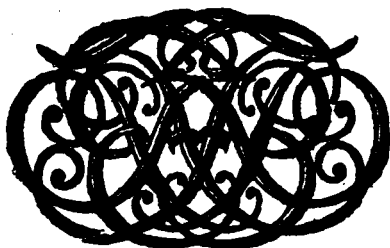
Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

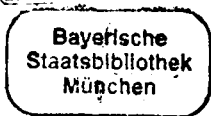
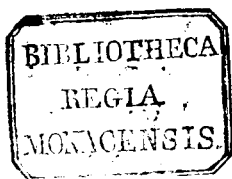
ΦΙΛΟΠΑΤΡΙΣ
H
ΔΙΔΑΣΚΟΜΕΝΟΣ
PHILOPATR
DIALOGVS LVCIANEVS
DISPVATIONEM
DE ILLIVS AETATE
ET AVCTORE

PRÆMISIT
VERSIONEM AC NOTAS

ADIECIT
M. IO. MATTHIAS GESNERVS

IENÆ
APVD IO. FELICEM BIELCKIVM
MDCCKV

VIRO
MAGNIFICO SUMME REVERENDO
ATQVE EXCELLENTISSIMO

IO. WILHELMO
DE LITH

THEOLOGIAE LICENTIATO

SACRORVM IN VRBE TOTAQVE ADEO
DITONE ANSPACENSI

PRAESVLI GRAVISSIMO

ET

IN SENATV PRINCIPALI ECCLESIASTICO
SENATORI SANCTISSIMO

PATRONO O. M.

COPIA FIDELI TVM

VIRO

MAXIME REVERENDO
ATQVE EXCELLENTISSIMO

**GE. NICOLAO
KOEHLERO**

**ECCLESIAE SVOBACENSIS ANTISTITI
ET REVERENDI CAPITVLI
DECANO DIGNISSIMO**

**PATRONO AC PRAECEPTORI
AETERNA PIETATE COLENDO**

HOC QUIDQVĪD EST ACADĒMICAE
LVCVRATIONIS

SACRVM DICATVMQVE ESSE
VOLO

ET

HANC QVASI TABVLAM AETERNI ERGA

ILLOS

OBSEQVĪI

PIETATISQVE INNVMERABILIBVS

IPSORVM

PROVOCATAE BENEFICIIS

AC NVNQVAM INTERMORITVRAE

INDICEM PARITER ATQVE OBSIDEM

DEVOTA MENTE SVSPENDO

TVM QVAE NVPER

VTRISQVE

NVMINIS PROVIDENTIA

VOLVNTATE PRINCĪPIS

EX SENTENTIA BONORVM OMNIVM

IPSORVM

SVMMIS MERITIS

DIGNITATIS HONORVMQVE ACCESSIO

FACTA EST

EAM ACCESSIONEM

PATRIAE
ECCLESIAE

IPSIS

FELICEM FAUSTAM FORTVNATAMQVE ESSR

VOLO IVBEOQVE

TANTORVM NOMINVM

ATQVE DECVTOR

IO. MATTH. GESNERVS

PRÆFATIO.

Perun̄ LVCIANI SAMOSK-
TENSIS nullam adducdum edi-
tionem proditam esse dignam cul-
tissimo scriptore, quique, siue Atti-
cae vim eloquentiae, siue πολυ-
μαθεϊαν incredibilem plane spectes, aequetur
forte a paucis, superetur a nemine, iam ab aliquo
tempore viris doctis mirabile visum est. Ver-
siones etenim, licet a doctissimis aliquot aetatis
suae viris profectae sint, parum accuratas, con-
textum ipsum librariorum veterum pariter ac
recentiorum mendis flagitiosissime oppletum, na-
tas parca nimis manu a viris summis allatas,
neque illas in vnum corpus collectas, omnes, quo
aliquid de his literis iudicare possint, agnoscunt.
Atque hoc tum vniuersim verum est, tum imprimis
de Philopatride Dialogo, qui inter LVCIANI
opera edi solet, verissimum. Interpretatio, quae
extat, saepe inepta, contextus Graecus rutiliosissime
excusus, tenebris & squalore omnia plena. Ne-
que enim IO. GE. GRAEVIVS, aut IAC.
GRONOVIVS, diuini rei literariae con-

fituendae, * veteribusque Scriptoribus emacu-
 landis, aut, qui aetate hos, non meritis, antece-
 dunt, IO. BURDELOTIVS, ** vel IACO-
 BUS PALMERIVS, † aut ab aetate nostra re-
 motiores, IO. BRODAEVS *** vel PAVLLVS
 LEOPARDVS, **** qui omnes, ut reliquos
 taceam, pluribus locis auxilio SAMOSATENSE
 fuere, aut denique IO. IENSIVS, ***** qui
 quam praeclare instructus esset, ad salutem & de-
 aus huic auctori restituendum, satis ostendit, ali-
 quid epis, suae in hunc Philopatrin. consuluerunt.
 Cum igitur non ita pridem in eum incidissem,
 bis ac ter legeram, cum nandum, quid sibi vellet
 auctor, satis intelligerem. Ipsa autem difficultas,
 siue ea ab ingenii nostri hebetudine, siue a scri-
 bligine ipsius auctoris orta est, tantum absuit,
 ut me deterreret ab eo legendo, ut potius magis
 etiam accenderat. Erat, quod amplius
 augeret illam cupiditatem. Videbam nimirum,
 Theologos saepiuscule ad hunc Philopatrin pro-
 vocare, siue dogma de SS. Trinitate contra
 Aria-

* Quorum notae in calce editionis Amstelod. com-
 parent.

** Cuius notae textui edit. Amst. subiectae sunt.

† Cuius iidem quaedam, ex exercitationibus ad opti-
 mos Scriptores Graecos excerpta, Belgarum edi-
 tioni inserta sunt.

*** In libris emendationum & miscellan. T. III. facis
 Grut.

**** In Miscellan. To. II. facis Grut. imprimis quae
 T. III. habentur.

***** In Lectionibus Lucianeis, quae prodire Ha-
 gae 1699. 8.

Arianorum Photinianorumque *strophas* vindicent *, siue de templorum imaginumque apud Christianos antiquitate ** inter se disceptent. Cum vero diligentius considerare hanc commentationem coepissem, mox equidemprehendi, verba & phrasas SAMOSATENSIS me legere; sed nescio quid ab amoenitate ingenii Lucianei, & in sententiis, & in verborum inflexione, alienum sentire mihi visus sum. Deinde magis magisque inquirenti subnatum est, quod iam Tecum, Beneuole Lector, communico. Specimen profectus mei publicum edendum erat: non dubitavi igitur cogitationes meas de auctore & aetate Philopatridis, certa ratione dispositas, & quantum per angustias nostras licet, expolitas, in dissertationem nuper iam separatim editam conicere: iam vero dialogum ipsum versione nostra & notis, quantum fieri potuit, explicatum damus. Contextum autem repraesentavi non qualem voluissem, sed qualem potui. Quin enim multis locis adhuc corruptus sit, vix dubito: mutare autem quidquam, praeter operarum manifestaria delicta, in tanta veterum exemplarium inopia, religioni fuit. Imprimis cum ipse auctor suam toties inscitiam prodatur, ut dubitare necesse sit, ipsine an librariis ineptae lectionis culpa tribuenda sit. Versionem, quantum potuimus, ad auctoris genium

* Vid. §. 30. Diss. nostrae.

** Vid. §. 27. Add. IVSTVS HENNING. BOEHMERVS diff. II. iuris Eccl. antiqui §. XIII. p. 52. sq. vbi refutat Ios. MEDVM.

nium attemperavimus, ut, si posset fieri, & sententiam illius assequeremur, & verba non negligere-
mus: & cum mirum in modum poëtetur noster, etiam hac parte sequi illum studuimus. In no-
tis porissimum id actum est, ut quae ab aliis, LV-
CIANO praesertim SAMOSATENSI, (a quo
omnia fere habet) sumisset auctor, ea suis resti-
tueremus dominis, si quidem cogniti nobis essent.
Fieri enim potuit, ut aliqua nos effugerint. Spe-
cialim Homerica quaedam amissa, suspicor, cum
Seberianus in illum Index ad manus non fuerit.
Si in LUCIANI similibus locis congerendis su-
perstitiosus alicui videar, is cogitet, mea interfuis-
se, ut similitudinem inter auctorem Philopa-
tridis, & SAMOSATENSEM illum, demon-
strarem.

Poteram hic desinere, nisi opus videretur,
ut ad quaedam, quae contra sententiam de au-
ctore & aetate huius dialogi obiici possunt,
quaeque primum non succurrebant, respondeam.

Primo igitur doctissimus Annalium Eccle-
siasticorum & Politicorum conditor BASNA-
GIUS,* ut fortius occurreret BARONIO,
qui templum suae basilicæ in Philopatrïde sibi
deprehendisse videbatur,** negat omnino, Chri-
stianos sub finem dialogi notari, tanquam qui
mala rei publicae & Imperatori ominarentur,
sed aliquot nescio quos Mathematicos. Quod si
verum.

* ad A. G. 212. B. X. 6. p. 267.

** vid. diss. nostra §. 27. M. V. G. M. 201.

verum est, tota nostra sententia corruat necesse est, de Philopatride, IVLIANO imperante, ad infectandum Christianos scripto. Videndum igitur ecquid solidi subsit. Mathematicos, id est Astrologos significari, inde probat vir doctissimus, quod de phaenomenis caelestibus, eclipsibus nimirum, oppositionibus, coniunctionibus, CRITIAS illos interrogat*: de his autem Mathematicos interrogari, non Christianos. Quin aperte obui- cere Sophistis, quos vocat, CRITIAM, non re- cte eos Mathematicam assecutos. Mathe- maticos autem & Christianos simul esse non po- tuisse, productis TERTULLIANI, GREG. NA- ZIANZENI, EPIPHANII, testimoniis con- firmat**. Deinde alia etiam ratione probare vult, Christianos non intelligi. Nimirum TRY- PHON, (ita scribit pro TRIEPHON) cui au- ctor Christiani personam imposuit, pallidos ho- mines, quos in aurata domo CRITIAS in- uenerat, verbis amaris incessit, & mente pari- ter ac sententiis detonsos illos appellat***. Hanc iniuriam illis non facturum fuisse TRIE- PHONTEM putat, si pro consecrancis suis ba- buisset. Epiphonema subiicit: egregios vero Christianos, qui pessima oprarentur &c. Haec eiusmodi sunt, quae fucum forte iis facere queant, qui non totum dialogum attente legerint, nos a sententia domouera neutiquam possint. Primum
esse

* p. 777. c. 19.

** Vid. quae nos ad locum iam citandum.

*** p. 778. c. 21.

esse Mathematicos, in quos inuehitur sub finem dialogi auctor, tantum abest, ut loca a BASNAGIO allata probent, ut potius rem aliter se habere, ex illis ipsis, saltem ex posteriori haud obscure appareat. In hoc enim clare dicit CRITIAS: *

• ἡ τὴν πολυάσχολον μαθηματικὴν κατὰρξάμε-
τε. εἰ δὲ γὰρ μαντεῖαι καὶ χρηστῖαι κ.τ.λ. Mi-
ratur nimirum, unde ista somnia, uti vocat, &
nugae de rebus futuris originem apud illos acce-
perint, & remouet primo Mathematicam siue
Astrologiam, negatque illius ope innotescere talia
illis potuisse: deinde ait, si aliis raticinandi arti-
bus praestigiisque imponi sibi passi essent, duplo
maiores etiam stultitiam eos prodere. Denique
qui hic irridentur, aliam longe futura cognoscendi
viam ipsi commemorant, ** decem dierum ieiu-
nia, & nocturnos hymnos; non autem ali-
quam crepant, aut influxum astrorum. Illae de
caelestibus apparentiis interrogationes, ut cuius
consideranti patebit, totae ad risum iocumque
compositae sunt, quibus confingendis occasionem
forte dedit vox ἀποβατῶν aliquoties ante adhibi-
ta. Epiphonemate illo BASNAGII minime omnium
moueri debemus. Primo enim, qui Christianos
hic peti dicit, is non ideo veras esse illas accusatio-
nes asserit; quin calumnias bonam partem esse,
non est dubitandum. Deinde, fuisse tum inter
Christianos, qui occasionem his maledictis dare
potue-

potuerint, in dissertatione * ostensum est. Neque vero alterum BASNAGII argumentum magnam vim habet. Verum est, ab initio dialogi TRIEPHONTEM ut Christianum introduci, qui CRISTIAM de religione instituat **: sed neque illud negari debet, ipsos sermones, quos in TRIEPHONTIS personam auctor contulit, tales esse, ut appareat, eum deridiculo Christianam fidem habere. Igitur Magistrum suum vocat Γαλιλαῖον, ἀναθελευλίαν, Ἰηρῆρινον, eis τρίτον ἔρατον ἀεροβῆτην αἰτῶ, quae omnia profecto ad risum captandum pertinent: MOSEN per scomma vocat βραδύγλωσσον, & quae sunt alia; ut adeo mirum non sit, si idem, qui modo per petulantiam Christianae religionis doctorem egerat, paullo post aperta convicia in Christianorum quosdam dicat. Caeterum de Christianis in ultima Philopatridis parte agi, praeter ea, quae de statu illius temporis, quo scriptus hic dialogus videtur, in dissertatione dicta sunt, inde etiam sit probabile, quod inter eos fuisse perhibentur detonsi, ex montibus advenientes, male vestiti, nudo capite pariter ac pedibus ***, quae descriptio aptissime in asteras & monachos, quorum iam tum numerus satis magnus erat, convenit. Cantiones nocturnae ieiunia, revelationes, quorum itidem mentio fit ****, Christianis fere propria sunt, & in notis
, ostens.

* s. 34. 35.

** p. 770. c. 10. sq.

*** p. 775. c. 16.

**** p. 778. c. 21.

astensum est, speciatim IULIANI temporibus in
usu fuisse.

Aliud occurrit, quod obuerti sententiae no-
strae possit, breuiter hic diluendum. Scilicet non
Christiani tantum irridentur hoc dialogo; sed
gentilium etiam Deastri acerbissime priori eius
parte perstringuntur. Videri igitur alicui possit,
illum non esse scriptum in IULIANI gratiam, cui
minime omnium probari Numinum scitorum inse-
ctatio potuerit. Sed plures hic sunt elabendi viae.
Forte auctor, ut aegre faceret Christianis, exosos
que illos magis IULIANO redderet, quibus lu-
dibriis auita numina traducerent, in TRIE-
PHONTIS persona repraesentauit. Forte au-
ctor, cum sibi LVCIANVM suum non tam imi-
tandum quam exseribendum proposuisset, flosculos
eius hac in parte consecutus est, & verborum
amoenitate ductus ipsis etiam sententias impro-
uide assumpsit: quales hodiernum errores ab ineptis
hominibus, quorum numero nostram vix quis-
quam eximendum censebit, committi interdum,
constat. Sed si vel sciens prudensque fecit, ta-
men timendum ei non erat, ut IULIANVM
offenderet, ut qui ipse absurdas de Diis fabulas,
a Poëtis ad res sublimiores sub istis quasi symbolis
repraesentandas, putabat esse confectas.* Quin
ipse

* e.g. Or. in Matr. m Deorum p. 170. Veteres, ubi
inuestigata a se rerum principia detexissent,
ἐκτέτακται αὐτὰ μύθοις παραδόξοις, ἢ αὖ
διὰ τὸ παραδόξον, καὶ ἀντιφαινοῦσι.

*ipſe falſis iocis in Deos illos διαπορώμεται**, ut adeo ab ira eius ob laeſam ſiculatorum numinum maiestatem metuere ſibi auctor Philopatridis non debuerit. Vnum ſuper eſt quod moneam. In diſſertatione ** *quædam de TIBERIANI ad Imp. TRAIANVM epiſtola diſputata ſunt. Deprehendi autem paſtea apud laudatum aliquoties BASNAGIVM ****, HENRICI DODWELLI *quædam argumenta*, quibus νοθείας eam epiſtolam arguit: quæ ut omnia iam examinare non vacat, ita quod ſecundo loco propoſuit, minime videtur contemnendum, ubi ſuppoſitionis indicium ait vir ſummus, Palæſtinae primæ mentionem in epiſtola factam. IACOBVS enim GOTHOFREDVS **** probatum dedit, eam diuiſionem Palæſtinae in pri-

τὸ πλάσμα Φωραδὲν, ὅτι τὸ ζήτησιν ἡμᾶς τὴ ἀληθείας προῖνέψῃ. Ita oratione in Solem p. 136. ἀπαι καὶ παρὰδοξα ποιητικῆς Μύσης ἀθύρματα vocat, quæ de ſυνδοιασμῶ & γάμοις Deorum dicantur apud HOMERVM.

- * In illius Caſaribus Diuus Marcus ut ſe Deorum imitatore probet, illorum corpora τὸ ἐκ τῶ ἀναθυμιάσεων τροφῆς indigere aſſerit, & Iouis exemplo (Il. 6, 897.) indulgentiam erga Commodum ſuum tuetur. In ſine huius Commentarij τρυφὴν & ἀσωτίαν Deas comminiſcitur. &c.

** 5. 38.

*** Annal. Eccl. Polit. ad A. c. 117. nr. 4.

**** ad l. 3. G. Th. de protoſtaſia.

P R A E F A T I O

primam, seu *specialiter dictam*, secundam & tertiam, *sive salutarem*, aut extremis THEODOSII M. aut primis ARCADII temporibus fuisse institutam. Cæterum parum ad rem nostram facit, seu *geminam* cum VSSERIO & PEARSONIO * *putemus dictam* TIBERIANI epistolam, *sive quod* DODWELLO placet, pro *supposita & confecta* habeamus. Eo minus igitur necessarium est ut diutius te, B. L. in vestibulo detineamus.

* Quos nominat BASNAGIUS l.c.

DE
AETATE ET AVCTORE DIALOGI
LUCIANEI

QVI
PHILOPATRIS
INSCRIBITVR
DISPVATIO.

I.

Vo tempore, quoque scriptus
auctore esset dialogus, qui Phi-
lopatridis nomine, inter Lucia-
ni libellos, a librariis collocari
solet, diu multumque a do-
ctissimis hominibus disputatum est, neque
hodie satis quidquam certi, quod ego qui-
dem sciam, est a quoquam prolatum. Me
vero aliquid, quod certum sit, omnique ca-
reat reprehensione allaturum, sperare non
ausim: ecquod tamen fecerim pretium
operae, tu, si quis nobis obtinges, Lector,
iudicabis.

II.

Praeter illos autem, qui cauent sibi, ne
quid in re tam obscura affirmant, quorum
pauci forte sunt, tres imprimis video de
auctore atque aetate Philopatridis senten-
tias,

tias, singulas, si auctoritatem virorum doctorum species, qui eas defendendas susceperunt, haud improbabiles, easdem tamen, saltem duas, si rem ipsam demtis auctoribus consideremus, difficultatibus pressas vix eluctandis. Sunt enim, qui Luciano auctori tribuendum putent; malunt alii antiquiorem Samosatensi credere, quin ad Neronis vsque tempora retro ascendentes parentem deformi foetui quaerunt; alii denique iuniorem Luciano, quin ipso tertio post C. N. seculo inferiorem vt statuunt, adduci se patiuntur. Nos in re ardua ita versabimur, vt primo sententias aliorum proponamus, quam fieri poterit perspicue, adiectis simul causis, quas vel allegant ipsi, vel quae videntur illos, vt ita sentirent, induxisse; tum quae contra hos ab aliis disputentur, vel dici nostra opinione possint, sine cuiusquam infectione modeste indicemus; denique vt nostram de tota re sententiam & exponamus breuiter, & argumentis pro virili parte adstruamus.

III.

Igitur qui Luciano tribuunt scelerati partus exclusionem, ab illis ne exigendam quidem esse probationem, videri alicui queat: cum, quod inter reliquas eius viri commentationes compareat, ex eo ipso satis constet, nisi sit, qui meliori iure eum sibi vindicet, illius esse, cuius per tot annos fuit pos-

possessio. Plurima enim esse plurimorum auctorum scripta, quae eorum, quibus tribuantur, esse, nullo alio argumento probentur, quam quod inter reliqua ipsorum scripta referantur. Atque haec cum ita sint, accedere, quod argumentum tale huius dialogi sit, quod a dicacitate Luciani & omnia insectandi libidine non abhorreat. Olim enim effecisse Samosatensem illum scurram, ut, si quid in re graui ridiculum, in seria ludicrum, in honesta denique contumeliose dictum appareat, id haud male, nec leui conjectura ad ipsum auctorem referatur. Neque Christianis pepercisse, sed in ipsos etiam maledicum strinxisse calamum, vel Protea, seu de morte Peregrini dialogum luculenter admodum testari. Maximam autem omnium fidem huic sententiae facit miraphrasium, sententiarum, earum etiam, quas ex Homero solet depromere, totius denique oeconomiae, quam vocant, & dispositionis conuenientia: quae quidem tanta est, ut vix phrasis vel sententia in toto hoc dialogo occurrat, quae non semel, aut saepius etiam in reliquis, quae Luciano nemo abiudicat, deprehendatur; oeconomia autem seu dispositio dialogi, ei, quam in Nigrino ille adhibuit, magis similis sit, quam ouum ouo est simile, de qua quidem conuenientia infra adhuc erit dicendi locus.

III.

Iam victoria illa de Persis, cuius sub finem dialogi epinicion quasi quoddam a superueniente Cleolao canitur, nihil vetare dicit celeberrimus FABRICIVS, * quare non sit eadem, de qua Marcus Antoninus & Lucius Verus triumpharunt A. C. 166. Vir doctissimus DAVID BLONDELVS, ** quem laudat FABRICIVS, Anno Marci quarto, inquit, Christi 164. Macrino & Celso Coss. Seleucia cum trecentis hominum millibus, & Ctesiphontis regia Veri nomine per Cassium excisa, pristino vere Persarum supercilio nubem ademit Verus, cui spe falsus inani Susae & Arabiae excidium, Scythicarumque excursionum cessationem (in bellum Marcomannicum, dum Parthicum geritur, natum, intentus) spondet Cleolaus. Nihil itaque nos cogit, quae Luciano viuente & spectante confecta sunt, ad alium auctorem referre. GEORGIVS vero BVLLVS *** ingens, dum viueret, Angliae suae ornamentum, laudante iterum celeberrimo FABRICIO, praeter victoriam de Persis Marco Antonino imperante reportatam, eandem nimirum cum hac, quam celebrat Cleolaus, illud insuper monet, quae de malorum praedictionibus dicantur in Philopatrìde, illa apprime etiam in Diui Marci tempora conuenire. Huc enim

* in immortalì opere Biblioth. Gr. L. IV. c. XVI. p. 504.

** de Episcopis & Presbyteris p. 227.

*** Defens. Fidei Nic. Sect. II. c. IV. §. II. p. 73. seq. ed. Grabii.

enim pertinere, quae **SEXTVS AVRELIVS VICTOR** habet in epitome: * *Marcus Antoninus Virtutum omnium caelestisque ingenii exstitit, aerumnisque publicis quasi defensor obiectus est. Etenim nisi ad illa tempora natus esset, profecto quasi uno lapsu tuissent omnia status Romani. Quippe ab armis nusquam quies erat: perque omnem Orientem, Illyricum, Italiam, Galliamque bella feruebant: terrae motus non sine interitu civitatum, inundationes fluminum, lues crebrae, locustarum species agris infestae, prorsus ut prope nihil, quo summis angoribus atteri mortales solent, dici seu cogitari queat, quod non illo imperante saecuerit.* Nempe haec esse illa mala, a sacerrimis sophistis, ut appellat sacerrimus nebulo Christianos, praedicta.

V.

Haec igitur & aliae forte rationes permouerunt viros doctissimos, ut Luciano assererent Philopatrin: quorum sententiae calculum etiam suum adiicit **THO. GATTACKERVS**, ** **STEPH. LE MOYNE**, *** & plures, quorum iam inire numerum nihil attinet. Si qui ex antiquioribus Luciani nomine laudant nostrum, ii forte non alia ratione inducti, quam illa, quae primo loco est a nobis allata, id fecerunt: Huc & **THEOPHILVM RAYNAVDVM** refero **** **RIGALTIVM**que, ***** de quibus forte

A 3

in-

* p. m. 336. in Antonino Philof.

** De stilo N. T. cap. ix. init.

*** Notis ad Varia Sacra P. I. T. II. p. 186. seq.

**** Erotematt. de libris bonis & malis p. 195.

***** ad Tertulliani librum de oratione, sub init.

infra erit aliquid dicendum. Alterius autem sententiae, ad quam, age, progrediamur, adeo sunt infirmæ rationes, adeo difficultates magnæ, ut eam paucioribus sese probasse, mirum non sit.

VI.

Neque vero ipsi inter se conueniunt huius opinionis auctores. Est enim qui ita putet Luciano maiorem Philopatridos parentem, ut ipsum Neronem ætate credat attingisse. Nimirum THEODORVS MARCILIVS, cuius verba ad principium Dialogi in editione Belgarum nouissima posita sunt, postquam, Lucianum non potuisse Paulli Apostoli fuisse discipulum, nec proinde Philopatridis auctorem (ut qui Paullum magistrum laudet) probauerat, *Saperdae autem prorsus illi sunt, inquit, qui propter ea quæ in extremo dialogo isto de Babyloniis, Aegyptiis, Persis, Scythis verba sunt, huiusce distortissimi foetus parentem ad tempora Imperatoris Traiani referunt, cum ea magis in Neronis aut etiam Claudii pertinere posse, quinis facile lilio non viciatans peruiderit. Plane quidem, quiqui tam belli pueri pater est, Neronis Principatu cum suscepit. Haec ille satis quidem dictatorie. Sunt tamen, qui Saperdarum nomine nihil moti, Traiano imperante scriptum esse Philopatrin, his imprimis rationibus contendunt. Primo manifestum illud esse, quod Paulli Apostoli se discipulum profiteatur Tripho: eo enim referunt, quæ ille ait: **

Hv.

Ἡνίκα δέ μοι Γαλιλαῖς ἐτύχεν, αἰα Φάλα-
 ῖας, Πιρρίν, ἐς τρίτον ἔργον ἀερωβαήους,
 καὶ τὰ κάλλιστα ἐκμεμαθηκώς, δι' ὕδατος ἡμᾶς
 ἀνεκαίνισεν, κ. τ. λ. His adeo clare putant
 Paullum Diuum significari, vt id negare vo-
 lenti frons periisse dicenda sit: iam vero in-
 ter magistri mortem, atque hunc sermonem
 discipuli plus xxx annis ad summum inter-
 cedere non potuisse, nisi decrepitum senem
 Triephontem, cum haec loqueretur, fuisse,
 dicere velis. Victoriā, quam celebrat in
 fine dialogi Cleolaus, eam esse, de qua Tra-
 ianus triumpharit. Et profecto cum reli-
 qui scriptores, qui eorum temporum histo-
 riam literis consignarunt, victorias illius im-
 peratoris celebrant, tum RVFVS FESTVS*
 ita singula complectitur: *Traianus, qui post
 Augustum Romanae reipublicae mouit lacertas, Armeniam
 recepit a Parthis. Sublato Diademate regi Armeniae ma-
 ioris regnum ademit. Albanis regem dedit. Iberos, Bos-
 porianos, Colchos in fidem Romanae ditionis recepit. Os-
 roënorum loca & Arabum occupauit. Cardenos, Marco-
 medos obtinuit. Antemussum optimam Persidis regionem,
 Selenciam, Ctesiphontem & Babyloniam accepit, & tenuit.
 Usque ad Indiae fines post Alexandrum accessit. In ma-
 ri rubro classem instituit. Prouincias fecit Armeniam,
 Mesopotamiam, Assyriam, reliqua.* Haec compa-
 rare iubent alterius Patroni sententiae, in
 qua declaranda iam versamur, cum sine Phi-
 lopatridis, & clarum fore existimant, de
 vnare vtrosque auctores loqui. Denique,

A A

cum

* in breuiario p.m. 371.

cum quaedam sint in Philopatrīde, quae in Lucianum auctorem parum videntur convenire, ut stili ipsarumque sententiarum ineptiae, maior item Christianarum rerum, quam ille alias ostendit, notitia; (de singulis autem deinde latius disputabimus) iis omnibus suam mirifice confirmari sententiam existimant.

VII.

Verum enim vero quo antiquiorem aliquis hunc dialogum statuit, eo magis falli necesse est. Nam, (ut quam sententiam posteriore loco recensuimus, eam, ceu minus probabilitatis habentem, prius refuteamus:) antiquitas Luciani aetate, quin Traiani maior quibus argumentis probatur, ea parvo impulsu momento ruunt. Quid enim? Triphontis magister laudatur Γαλιλαῖος, αἰα Φαλαῆας, Πιρρίνιος, ἐς τὸν ἕρπον' αἰεθβαλῆους; Diuus igitur Paullus intelligendus necessario est? Quid enim vetat, quemvis alium hac descriptione signari, recaluastrum nasonem, mysteriorum cognitionem de se, ex vero forte, praedicantem, quam comica phrasi ad raptum illum Apostoli nefarie accommodata noster περιφράζει. Quid vetat, si concedamus etiam, corporis & oris habitum, qualis hic describitur, Paulo fuisse, (quod vix tamen probari posse puto) imaginem summi Doctoris a scurra visam esse, eumque deinceps, ut proteruius Chri-

Stianos insectaretur, hoc schemate magistrum suum deridendum aliis propinasse? DAVID BIONDELLVS, * quem paullo ante laudauimus, contra eos, quibus Galilaei, vocatuastris, nasonis, ad tertium usque caelum rapti, discipulum professus Triepho, Paulum innuere videtur, ita disputat: His argumentis, (quae nimirum allata iam iam a nobis sunt), persuaderi me non posse fateor, (si credam, Philopatrin ante Luciani aetatem scriptam.) Vt enim nullum Luciani aetate Pauli auditorem superfuisse largior lubens; nec Paulum Tarsum Galilaicum dici debuisse constat: utrumque ad maius Christianismi rerum ludibrium a Luciano effictum, non est quod negemus. Sed quod est de imagine Apostoli, quam visam forte ab auctore dixi, non possum pati, quin, quod paullo ante promisi, de THEOPHILO RAYNAUDO aliquid dicam. Is ** in ea fuit opinione, Lucianum, quem pro Philopatridis scriptore habet, imaginem Pauli in templo aliquo vidisse. Sed quin fugiat virum alias haud indoctum ratio, dubitari non potest. Ecquid enim Lucianus, vel auctor dialogi, si modo vidit imaginem Pauli, nam & hoc incertum quam quod maxime; alias non potuit eam videre, praeterquam in templo vel oratorio? non potuit etiam aliarum aedium talis effigies fuisse ornamentum? Similem errorem errauit, circa

A 5 hunc

* de episcopis & Presbb. l.c.

** erotemart. de libris bonis & malis l.c.

hunc ipsum dialogum, robustissimus Ecclesiae suae tibicen BARONIVS, quo de moxi agendi sese offeret occasio. Iam pergamus ad reliqua.

VIII.

Neronis Principatu non esse scriptum Philopatrin, non equidem probabo ex RVFI FESTI loco, qui * *Armenias duas tunc amissas, Romanasque legiones sub iugum a Persis missas, extremo dedecore Romani exercitus sacramenta ait foedasse*: Plura siquidem feliciter, ductu Corbulonis, Neronis auspiciis, in Armenia contra Parthos gesta, eademque magnifice celebrata, refert TACITVS **: quin neque post cladem ignominiamque Paeti, negligentia acceptam, *decreta a Senatu, integro adhuc bello, tropaea, dum aspectui consulitur, spreta conscientia, omissa sunt*, ut idem TACITVS *** auctor est. Quidni igitur & vani cuiusdam Graeculi Paesana ante victoriam, quin post cladem acceptam, canentis, gratulationem, Nero acceperit? Firmiora proinde argumenta deinceps erunt adferenda. Nec vero Traiano convenit, verba recito DAVIDIS BLONDELLI, **** *quod sub dialogi finem oraculum recitat Cleolaus: πῦρ τῶν οὐρανῶν ἢ πᾶσαι βρομίδες Περσῶν κ.τ.λ. Nam*
nec

* in brevian. p. 170. seq. ** Annal. XIII, c. 7. seq. impr. c. 34. seq. L. XIII, c. 23. sqq. L. xv, init.

*** Annal. L. xv, c. 18. I. Ita in Persu Sat. v. & 4. ad Corbulonis victorias respici ait Casaubonus, quas assentatorie in maius extollerent Poetae & Historici. **** l.c.

nec Susam nec Arabiam totam debellauit, nec quos ex Arabibus subegit, post deuictos Persas domuit Traianus, immo inter belli Parthici initia anno imperii quarto Christi CI. Traiano quartum & Paeto coss. per Syriae praefidem Palmam, Petraeam Arabiam sub iugum misit; eodemque anno, pereunte Decebalo, Dacicum bellum consummauit. Anno vero imperii nono, Christi CVI. Commodus & Cereale Coss. Seleuciam, Babylonem & Cephonem cepit.

VIII.

Sed, ne quid dissimulem, tota illa disputatio nec mihi, nec credo multis aliis, ex omni parte probatur. Prior ipsius ratio est, quod nec Susam nec Arabiam totam debellauerit Traianus. Sed debellauitne eam Marcus, cui ipse epinicio illo gratulatum fuisse Lucianum putat? Fatetur non debellasse. At paratum est *ἡντινὸς ὄψεσθαι*. SPE FALSVS *inani*, inquit, *Susae & Arabiae excidium, Scythicarumque excursionum cessationem, spondet Cleolaus.* Iniquus autem est BLONDELLVS, si quo ipse effugio utitur, illud eripere velit parti aduersae. Vt lubentius concedat, mouere eum debet ratio altera, qua aduersam sententiam oppugnare sibi videtur, tantum abest, ut ea rem, quam vult, conficiat. Putat enim, quia iam ante Persas, Arabum quosdam subegerit Traianus, Cleolaus autem ei, qui iam victor esset Persarum, Arabiae subiugationem tanquam futuram spondeat; fieri non posse, ut de Traiano ea gratulatio accipiatur. Quid si autem dicamus, ideo enim vero spon-

spondere Cleolaum ut ΠΑΣΑ ΧΘΩΝ ΑΡΑΒΙΑΣ sub potestatem Traiani redigatur, quod parte eius iam subacta, facilius de reliquis spes esset. Haec, ut mihi quidem videtur, ita sunt manifesta, ut Blondello ipsi, si viveret, assensum extorquerent.

X.

Haecne igitur, dicat forte aliquis, sunt firmissima illa argumenta, quibus Traiani aeuo abiudicatur Philopatri? Equidem, ut quod res est fatear, his nunquam mihi persuaderi passus essem, ut non a Paulli quodam discipulo transfuga scriptum putarem. Sed bene res habet. Superest argumentum vnum, a nemine, quod sciam, adhibitum, sed omni exceptione, uti arbitror, maius. Narrat nimirum Critias, * se cum interfuisset deliramentis atque vanis praedictionibus Sophistarum, ita sententiam de illis dixisse: καὶ μὲρ τῶν Δερσάνδρου καὶ ΑΡΤΕΜΙΔΩΡΟΥ, ὃ καλῶς ἀποβήσονται ταῦτά γε τὰ ἐνύπνια ἐν ὑμῖν, & reliqua. Quis non videt ARTEMIDORVM οὐνεργηρικῶν scriptorem significari? Et ne dubitemus, nec infartum ab interpolatore aliquo Artemidori nomen suspicemur, paullo post interrogat: ὃ κατὰ Δερσάνδρου τὸ Τελμιστά, καὶ ΑΡΤΕΜΙΔΩΡΟΝ τὸ ΕΦΕΣΙΟΝ ἐξίχνευσαν τοῖς οὐνεργοῖν; De ipsa re, si quis forte requirat

AR-

* p. 775. c. 17. ut nos distinximus,

ARTEMIDORI huius vt & ASTRAMPSYCHI verba in notis posita sunt. Hic illud tenendum, quod hic ARTEMIDORVS EPHESIVS, qui tamen Daldianum se dici maluit, vt nobilitaret oppidum vnde maternum genus trahebat, obscurius absque hoc futurum, testatur ipse, * se nosse homines, qui vixerint Antonini Pii temporibus, qui successor fuit Hadriani, ante quem Traianus imperavit. Huius vero inter victoriam Persicam & Antonini initia xxx. minimum anni intercesserunt. Nemo igitur sub Traiano scriptum Philopatrida potest asserere, nisi qui crediderit, triginta annis ante quam scriptus sit liber, eum posse allegari. Quin, cum nihil aliud colligi queat ex Artemidori verbis, quam notos illi fuisse Athletas, ludis quinquennialibus, illis quos Antoninus Pius Hadriano, a quo fuerat adoptatus, instituit, ** suspicari licet, post Antonini demum tempora, quin Seueri etiam, qui Antonino successor fuit, scripsisse Artemidorum, primum quod ex prooemio apparet, post longissimam cunctationem animum ad scribendum appulisse, tum quod TERTVLLIANVS quem sub Severo Imp. in confiniis seculi II. & III. floruisse

* L. I. c. 28. p. 26. & c. 64. p. 55. quae loca allegantur a Nic. Rigaltio in notis ad inscriptionem.

** Videndus Ael. Spartianus Hadriano c. xxvii. & Commentt. ad h. l.

isse satis constat, cum somniorum interpretes enumerat, * nostri nullam facit mentionem: Quae ratiocinatio, si cui aequae ac mihi probabitur, ut paullo dictum laxius accipiet, cum NIC. RIGALTIVS, ** atque IO. ALB. FABRICIVS *** Hadriani & Antonini Pii temporibus vixisse Artemidorum perhibent: tum illud etiam colliget, vix esse, ut a Luciano Samosatensi laudatus Artemidorus, adeoque Philopatris scriptus esse potuerit, de quo infra videbimus.

XI.

Neque vero illud hoc in loco praetermittendum est, summa rerum verborumque cum iis, quae haud dubie Luciani sunt, conuenientia, quam, credo, negabit nemo, qui annotationes nostras vel cursim perlustrauerit, facile aliquem induci, ut erodat, vel ab ipso Luciano, vel ab homine qui eum sibi imitandum proposuerit, esse scriptum. Neque enim magis id casu fieri potuisse existimo, quam, ut ex temeraria formularum typographicarum commissione versus Homeri aliquis, aut Ennii possit existere. Sed pluribus in hac sententia confutanda nos immorari nihil opus esse arbitror, cum quae iam nunc aduersus primam
illam

* Lib. de anima. c. XXXVI.

** loco citato.

*** Bibl. Gr. L.III. c.XIII. p. 402.

illam, quae Lucianum Philopatridis auctorem facit, proferemus, ea magnam partem fortius etiam contra hanc secundam valeant.

XII.

Quod igitur alterum huius disputationis caput est, Lucianine sit Philopatris, an iunioris alicuius, age, dispiciamus. Quae in re ita versabimur, ut primo contra eorum, qui id affirmant, rationes quaedam in medium proferamus, deinde, cur Luciani non esse putemus, generatim dicamus, denique ut quibus inducti rationibus, iuniorem Luciano auctorem arbitremur, eas rationes, quam fieri poterit breuiter & perspicue, proponamus. Cum vero viros summos & toto, qua literis cultus est, orbe celeberrimos, ab altera parte stare videam, prius quam ad rem aggrediar, summopere mihi Lector, rogandus es, (ad illa enim ipsa docti orbis lumina sermonem dirigere nimis forte spei audacis esset) ne contradicendi libidine, aut nouarum cupiditate rerum a tantis visis seorsim sentire me ausum existimes, quae multos hodie infania vexat; sed solo veritatis amore, eiusque studio inquirendae huc delatum, ubi aut deserere id quod verum puto, aut dissentire ab iis cogor, quorum tanta apud me est veneratio, auctoritas tanta, ut maior forte apud neminem. Si igitur hac in re erro, illud saltem

tem optime conscius mihi sum, non illa ingenii prauitate, sed communi hominum forte, quae ab errore immunem esse neminem patitur, inuitumque in eum incidisse.

XIII.

Luciano iure tribui Philopatrin, probatum primo inde est, quod is quasi in possessione esset, cum inter ipsius opera iam longo tempore referatur; igitur non nisi validissimis rationibus posse inde exturbari. Verum enim vero, ne iam in locum illum communem de librariorum inertia & fraudibus excurram; ne etiam illud dicam, malae fidei possessorem praescriptione sese tueri non posse: iam Graeca editio quae A. R. G. CIO IOXXVI. in forma octaua Hagenoae elaborata est, in fine dialogi haec habet: οὗτος ὁ λόγος νοθεύετ' ἡ λυκία. Quae procul dubio ex veteri codice adscripsit editor quisquis etiam fuit, diligens certe & industrius, cuius utinam diligentiam imitati essent librarii Belgae in nouissima editione, quae splendido viri summi, IO. GE. GRAEVII nomine superbit. Sed & in hac editione annotatio, quam retuli, est seruata: quae tanto maioris est momenti si antiqua est, quod tamen in hac librorum MSS. inopia asserere non ausim, quanto frequentius sine censura omni transmittuntur a librariis, quae tamen νοθείαι sunt conuicta planissime. Argumentum non
ab-

abhorret, fateor, ab ingenio Luciani, si generatim illud spectes, ut ad irridendam cum superstitione religionem pertinet. Sed quam exiguum huic rationi pondus insit, si dicerem, de Tua, Lector, prudentia dubitare viderer. Quid si vero insuper negem, illam saltem dialogi huius partem, ubi vanissima spe tot victoriae, triumphi tot spondentur, quorum nihil vel parum, quamcunque etiam sententiam amplectare, contigit, cato illi Samosatensis naso ex asse convenire? certe a prudentia non tantum viri, sed a magna ad credendum res etiam satis certas tarditate, oppido id videtur alienum. Ingens porro illa rerum verborumque in hoc dialogo cum iis, quae indubie sunt Luciani, similitudo, tantum abest ut a me negetur, ut potius paullo ante ea usus sim ad probandum, Traiani aetate non videri scriptum. Sed potuit ea ex alio etiam fonte profluxisse, imitatione nimirum, satis illa quidem inepta, qua de tum e notis nostris constare volenti potest, tum infra adhuc aliquid erit dicendum. Nunc reliqua persequemur.

XIII.

Victoriam de Persis ingentem reportavit Lucius Verus, ob quam, communicato cum Marco fratre honore, triumphavit. Hanc eam ipsam esse, quam celebrat sub finem Philopatridis Cleolaus, volunt, quos

supra laudavi, viri doctissimi, alique complures. Quibus assentiri ne queam, illud me mouet, quod vnus tantum *αὐτοκρατορ* deprehendam in illo epinicio mentionem, id quod secus factum oportebat, si ad hunc triumphum pertineret. Ambos enim fratres aequato iure imperium administrasse, notius est, quam vt dici a me debeat. Nec est quod Lucium Verum solum celebrari dicamus, qui nimirum solus id bellum confecerit, solusque gloriam inde sibi vindicaue- rit. Praeterquam enim quod per duces omnia sunt gesta, Vero interim Imperatore in Daphnicis Antiochiae deliciis molliter ventrem, Marco autem Romae rem publi- cam curante, vt testis est IULIVS CAPITO- LINVS*: iam est paullo antedictum, con- firmarique tum aliorum, tum eiusdem CAPITOLINI** testimonio potest, trium- phum pariter vtrosque celebraffe. Ita enim ille: *Habuit hanc reuerentiam Marco Verus, vt nomina quae sibi delata fuerant, cum fratre communicaret, die triumphi, quem pariter celebrarunt.* Et iam ante*** dixerat: *partum est Vero nomen Armenici, Parthici, Medici, quod etiam Marco Romae agenti delatum est.* Illud forte dici ab aduersa parte posset, Im- peratorem Verum, cum ista scriberentur a Luciano, iam tum fuisse extinctum, folique adeo

* in Marco Antonino c.viii.

** in L. Vero c.viii.

*** c.vii.

adeo Marco hic applaudi. Et sane EVTRO-
PIVS* cum triumpho Parthico, Veri obitum
coniungit artissime. Sed certum est, interces-
sisse aliquot annos inter triumphum istum
atque mortem Lucii : nec quae scriptor
breuitatis studiosus narratione coniungit,
tempore ideo sunt coniuncta putanda. Sed
haec cum quaestione careant, apud eos cer-
te, qui aliquam cum historicis illorum tem-
porum familiaritatem habent, lubens dimit-
to. Illud tamen non possum quin ad-
liciam, non videri Cleolaum nostrum, qui
sui victoria Imperatoris effertur tantopere,
Medorum atque Armeniae mentionem
fuisse omisurum, cum de futuris audacter
adeo spondeat, si modo materiem epinicio
illi tum praeuissent, quod Marco imperan-
te contigisse modo vidimus. Denique to-
tum hoc argumentum tale esse memineri-
mus, vt si nihil etiam sit, quo labefactari
conuellige possit, quod tamen minime ita
se habere, est, puto, luculenter a nobis
ostensum, tamen amplius nihil eo efficiatur,
quam hanc quidem ~~ἐξέταση~~ nihil ob stare,
quo minus Lucianus pro Philopatridis au-
ctore haberi queat, cuius generis argumen-
ta, plura etiam, ruere statim necesse est, si vel
vnica proferri queat circumstantia, quae
cum reliquis conciliari & redigi in concor-
diam non possit.

XV.

Quod vero vir celeberrimus GEORGIUS BVLLVS putat non parum momenti habere, ad asserendum Luciano Philopatridem, temporum sub Marco Antonino iniquitatem, de eo etiam, dissimulare non possum, alia omnia mihi videri. Mala etenim, quae ab AVRELIO VICTORE enarrata supra retulimus, quorumque mentionem etiam IVLIVS CAPITOLINVS facit *, iam inde ab imperio Antoninorum fratrum atque adeo ante victoriam Parthicam accidisse, totoque fere perdurasse imperii tempore, iidem auctores sunt. Tantum autem abest, vt, qua tempestate scriptus est Philopatri, calamitates publicae orbem Romanum insigniter vexauerint, vt potius eam ob causam Christianis acerbe adeo insultasse auctorem appareat, quod temporum felicitatem infauistis praedictionibus, obscoenisque ominibus quasi contaminarent. Quod vt appareat, audiamus Critiam, qui, vt videtur, ob patriae, quem profitetur, amorem, nomen dialago dedit, cuiusque sub persona auctorem latere voluisse, existima- verim. Hic igitur Critias in Sophistarum, vt eos appellat, concilium introductus, interrogatusque : ** πῶς τὰ τὸ πῶς αὖ τὸ κόσμῳ

* in vita Marci c. viii.

* p. 777. c. 19.

κόσμος; Χαίρουσί γε πάντες, inquit, καὶ ἔργοι
 χαρήσονται. Habes gaudium publicum, ha-
 bes felicitatem temporum. Quid ad haec
 Sophistae? Non placet illis laetitia effusa
 gentilium, subiiciunt: δυστοκεῖ γὰρ ἡ πόλις,
 cuius verbi vim in notis declarauimus. Non
 negant igitur iam felicia esse tempora, sed
 mala futura praedicunt. Hos dein proterue
 ridet Critias, ὁ ἔυδορκέσεται τινες illos inter
 alia scommata dicens, qui viderent scilicet,
 quod nec esset vsquam, nec, ut putabat pro-
 fana mens, futurum esset. Tum effunditur
 in enumeranda varia calamitatum publica-
 rum genera, ita tamen ut ipsa phrasi ad ri-
 sum composita manifeste indicet, nihil tale
 tum quidem vulgo homines timuisse, ne pu-
 tes fuisse expertos. Confirmant ista, quae
 sub finem dialogi idem Critias comme morat:
 Ἡμεῖς γάρ, ὦ τριεφῶν, πᾶσι καὶ ἅλλισι εὐεργε-
 πότες ἐσμεν. & paullo post: τὸ δὲ δεῖν τοῖς
 παισὶν, αἱ ἡμέραι ἔσονται ἀνταρθεύουσιν, πλεῖστες
 γὰρ ἡμᾶς οὐκ ἐκλείψουσιν, καὶ ἑθνος ἡμᾶς ἔσται
 ἡγεμονίῃ. Haec igitur satis, opinor, osten-
 dunt, non eo tempore scriptum Philopatridem,
 cum calamitates publicae per orbem
 terrarum grassarentur, sed satis laeto rei-
 publicae statu, secus atque viro doctissimo
 videbatur.

XVI.

Perduxit nos ordo disputationis insti-
 tutus ad ea argumenta, e quibus genera-

tim Luciani non esse foetum Philopatris, colligi posse putamus. Nam illa quae iuniorum Luciano auctorem suadeant, his subiuncturos nos esse diximus. Ad hanc igitur classem, praeter ea, quae modo contra BLONDELLVM atque GEORGIVM BULLVM, viros doctissimos, disputata sunt, non dubito primo loco referre, quod maior in hoc dialogo deprehenditur, quam in Luciani scriptis Christianarum rerum peritia. Quisquis diligentius paullo huius viri commentationibus legendis attenderit, animaduertet profecto perpetuum fere illius morem, ut in quarum rerum mentionem inciderit, eas res, tanquam per digressiones, quas vocant Rhetorum filii, perspicue verbisque negotio, de quo agitur, quam aptissimis declaret, quo ipso, quanquam interdum non taedium lectoribus, si qui sunt delicatiores, creare non potest, facit tamen, ut, cum minime putes, plurima discas, ad omnem historiam, populorum ritus, clarorum virorum pernoscentiam indolem, linguae etiam proprietatem, totam denique humanitatis disciplinam nimium quantum profutura. Quin ea ipsa ratio est, ut quoddam *Αμαλθεΐας κέρας*, aut cornu copiae bonae frugis plenissimum, opera eius summo possint iure vocari. Profluxit ista scribendi ratio partim ex charactere Luciani, qui est *ἡδυκτατὸς* & ad comicum

cum in multis accedens proxime, in quibusdam etiam superans : partim, non est enim inficiandum, ex ostentatione quadam, Polymathiamque demonstrandi studio, quod quidem in Sophista, id est eo, qui dicendi artem pro genio seculi profiteretur, non ferri facilius poterat, sed laudierat atque admirationi. Igitur nulla fere secta, hominum fere genus nullum est, cuius non historiam, characteres principales, aliaque *αἰχιορμημόνευτα* consignata ab eo literis deprehendamus : Philosophorum autem cuiuscunque sectae, rhetorum, adulatorum, parasitorum, diuitum, pauperum, senum, iuuenum, superstitionis, atheorum, Romanorum, Atheniensium, Scytharum, impostorum, histionum, lenarum, meretricum, militum, rusticorum, regum tyrannorum, Deorum, Dearumque, & cuius non? velut imagines quasdam ab eo pictas admiremur.

XVII.

Sed quorsum ista disputem, quaeret fortasse aliquis? Nimirum ita rationem subduco : Quia Lucianus ostentandae occasionem doctrinae nullam solet facile praetermittere; quia nullius non hominum generis, characteres, mores, sententias, verbis cuique rei propriis & quasi solennibus describit : probabile non videri, si tantam habuisset Christianismi peritiam, quantam in

Philopatride reperimus, non alias etiam eam prae se tulisse; atque eo magis cum occasio in his ipsis, quae habemus ab eo scripta, non defuerit, tum in bonam, tum in malam etiam partem ampliorem Christianorum mentionem faciendi. In bonam quidem eo imprimis loco, ubi Alexandrum Pseudomantin illum ab oraculo suo Atheos, Epicureos, Christianos omnes remoueri procul iussisse tradit. Verba ipsa subieci: * εἰ τις ἄθεός, ἢ ἑριστικός, ἢ ἑμιμύριος, ἢ καὶ κατὰ τοῦτον τὸ ὄργιον, Φευγέτω. Facile, credo, veniam impetrabo, si huic centoni meo panum de purpura magni viri, I O. G E. G R A E V I I ** adsuam; non possunt enim non placere quae ille scripsit seculi nostri Varro, ubicunque etiam legantur. Ita vero cum hunc locum enarrasset, pergit: *Notat impurissimus nebulo, (Alexander) Christianos decipi non facile posse. Illos, mente ab oculis seuocata, breui latebras fallaciarum, quibus homines fascinant, perscrutaturos, omnique mimo sceleratissimi latrocinii personam detracturas fuisse. Unde vero haec perspicacitas hominibus rudibus, nec versatis in peruestigandis abditarum rerum causis, quas sibi vindicabant, qui Philosophis dederant operam? Unde robur illud animi, contra tantam superstitionis vim, quae omnium mentes, tanquam magicis carminibus defixerat, quam a religionis Christianae virtute & efficacia, quae & oculos aperit ad fraudes nequissimorum hominum prosequendas, & animum firmat aduersus superstitionem,*

quae

* in Pseudom. p. 770.

** in praefat. Luciani ad Fridericum Wilhelmum Elect. Brandeb.

quas imbecilliores occupat facillime? Qualia de Christianis praedicantem modo audiuius GRAEVIVM, talia fere de Epicureis Lucianus in medium attulit; sed de nostris tacet, nec rationem ullam cur exesse illos sacris suis Alexander voluerit, profert: forte quod laudandi erant, hoc quidem in loco; quod a se paganus homo impetrare non poterat. Sed etiam cum ridet Christianos*, & res illorum ex instituto narrare videri vult, partim verbis ex gentilium disciplina petitis utitur ad res ipsorum designandas, partim, vulgari errore, Judaeorum & Christianorum miscere negotia videtur, & in univ-
ersum ita loquitur, ut satis appareat, neque libros sacros legisse unquam, neque etiam aliunde sanctissimae disciplinae rationes la-
ris habuisse cognitatas atque perspectas. Quo-
niam id est parum ab hac disputatione alienum, age, quaedam ad hunc Luciani lo-
cum annotemus.

XVIII.

Ac primum quidem miror, ΤΑΝΑQVΙΕ;
ΛΥΜ ΕΑΒΡΥΜ, virum ingeniosissimum ad
ad illa verba.** ὁ μέγαν γούν ἐκείνον κ.τ.λ.
annotasse: Isaac vocula γούν & sensus repente
abruptus satis indicant, multa hic a Luciano adversus
Christum scripta fuisse; quae a maioribus nostris, homi-
nibus nimium piis, sublata fuero. Hinc itaque est quod
B. 9 dixit.

* de morte Peregrini T. II. p. 565. seqq.

** p. 566.

dixerat Suidas, Lucianum κατὰ πῆθος τὸ χριστιανισμόν, καὶ αὐτὸν βλασφημεῖν τὸ χριστόν, ἐν τῷ 78 περιελίνα βίῳ. *Hinc factum ut in plerisque Mss. Codd. non amplius extet Peregrinus.* Equidem fateor, si voculam γὰρ interpretere, itaque, ut est ab eo, qui hunc dialogum conuertit, factum, male haec cohaerere cum iis, quae praecedunt. Sed quid vetat, quo minus vertamus *enim*, frequentissima nimirum, apud Lucianum etiam, vocis significatione, ut quandam notet parenthesin. Qui enim, quaeso, concinnius, quam ita loqui potuit Lucianus : Peregrinus noster in Christianos etiam incidit, & postquam illorum edidicisset mysteria, subito nimium quantum inter illos nomen & gloriam est consecutus. NAM hodiernum durat illa quorundam stultitia, ut celebrem istum in Palaestina suspensum hominem veneratione &c. Pergit deinde, ut videas a parenthesi reuerti : τὸν ΔΗ καὶ συλληφθεὶς κ. τ. λ. Sensus igitur abruptus non magis, quam γὰρ particula, deesse aliquid ostendunt. Suidae verbis sua constat veritas quam planissime, si vel nihil desit. Quid enim sunt blasphemiae in Christum, si haec non sunt, quae hodiernum extant in Proteo ? Denique, quis iste foret stupor, cum manum semel iniectis mutilando scripto, illud relinquere, quod eioci vel similiter, vel magis etiam intererat. Duobus potissimum modis vlti sunt Christiani huius dialogi contumeliam, primum omit-

omittendo illo penitus, quod factum facile FABRO credimus, tum acerbè, adletis in margine notulis, refutando, quod scholia a doctissimo viro IO. CLERICO edita testantur. Omisisse quaedam ex ipsa orationis serie, saltem FABER quæ attulit argumenta, iis vix persuadebit.

XVIII.

Sed, ut pergamus strictim quaedam ad Luciani verba annotare, Judaicum sapit, quod *ιερείας* & *γερουμαίτας* vocat Christianorum Doctores, quanquam non ignorem, de Aegyptiorum etiam sacerdotibus *γερουμαίταις* vocem non semel usum. * Ex ethnici-
smo est quod Alexandrum Christianorum *ἡσαύρχω* vocat, & *πλάστην* Christianorum disciplinam, *καρὸν Σωμεδῶν* Christianos Peregrinum vocasse, probabile non est, si nota Luciano Pauli Apostoli historia fuisset, hunc dubio procul substituisset. Ο *νομοθέτης* ὁ πᾶσι, qui persuasisse Christianis dicitur, ut omnes que pro fratribus invicem haberent, non video quin ipse servator noster esse queat. Neque hunc legislatorem *δὸς τῶ ἀνιστολοπισμίνε ἀνδρὶ* ubi distinguat Lucianus, reperio, quod vtrumque tamen iterum vult T. A. N. FABER. Contra ea iussit Christus Matth. XXIII, 8. ut omnes discipuli sui fratrum se loco invicem haberent; & secundum τῶ ἀνιστολο-

π.

* eg. de Sacrif. p. 369. T. I. it. in Philop. p. 350. T. 2.

πομπῆς νόμος vivere Christianos, paullo post Lucianus dicit. * Ad verba : ** εἶτος ἡθρομύητος ἡ εἰς ἐκείνους, ὡς φη γὰρ π, ὡς εἶμαι, ἐσθίων ἢ ἀπορρήτων ἀνθρώπων, PALMERIUS confundi ait Judaicos ritus cum Christianorum lege. Sed forte idolothytorum esus, & suffocati ac sanguinis ab Apostolis etiam prohibitus, obuerti huic reprehensioni possit.

XX.

Iuuat hic in breuem summam colligere omnia, quae de Christianis tradit Lucianus, (tradidisse autem, quae sciret omnia, probabile saltem supra reddere conatus sum) tum similiter quasi in tabulam quandam coniecta cum his comparare, quae in Philopatri de iisdem dicuntur. Lucianus ita Christianos describit : *** Sunt homines, qui suspensum in Palaestina hominem, nouorum auctorem mysteriorum, spretis omnibus Graecorum Diis, colunt & adorant, immortalitatem expectant, atque propterea corporis cruciatus, ipsamque adeo mortem, subire non recusant, vt potius vltro eam deposcant. Praeterea pro fratribus inuicem, sic iubente primo illorum Legislatore, se habent, bona fortunae omnia tanquam vilia & vana contemnunt, benigneque iis impertiunt, quos propter superstitionem suam vident aut bonis extur-

ba-

* Iohannem Euang. intelligit Fabr. B.G. L.IV. c. xvi. p. 500. ** p. 570. *** l. c.

batos, aut alias male a magistratibus acceptos. Sacros libros habent, quos in conuenticulis suis legunt, si qui autem sunt doctiores, etiam interpretantur. Si quem videant leges suas migrantem, eum a communione & caetibus arcent atque excludunt. Haec Lucianus. Audiamus auctorem Philopatridis. Christiani credunt in DEum vnum, qui caelum & terram creauit & omnia, eumque Patrem* magnum, immortalem, caelestem, Filium Patris, Spiritum ex Patre procedentem, vnum ex tribus & ex vno tres. Hic** DEus, qui est lux incorruptibilis, inuisibilis, incomprehensibilis, creauit, (vt didicerunt a Mose tardilingui) cum alta nox abyssu incubaret, lucem, quae tenebras & vastitatem illam omnem abegit: tum terram super aquis stabiluit, caelum expandit, stellas formauit, cursus earum disposuit: terram ornavit floribus; hominemque ex iis, quae non essent, vt esset aliquid produxit: iamque de caelo intuetur singulos, bonos, malos, actionesque illorum in libris describit, ac retribuet ex iusto singulis, qua die ipse constituit. Praeterea*** per aquas sese renouari, atque ex impiorum caetu in beatorum vestigia collocari credunt; quidam etiam in tertium

* p.770. c.10.

** p.771. c.11.

*** p.770. c.10.

tum se caelum raptos, resque omnium pulcherrimas ibi edoctos praedicant, * orationem quandam a patre incipientem, multisque nominibus refertos hymnos recitant &c. Haec si quis cum iis, quae ex Proteo Luciani prolata sunt, conferat, simulque illud consideret, verbis propriis & ex Christianorum disciplina, quin ipsa Scriptura S. petitis uti Philopatriδος auctorem: illum vero gentili more, nec uti solent nostri homines, loqui, cognoscet profecto, Lucianum ut de re parum sibi cogita, & quam non nisi aliis temere narrantibus audisset; hunc vero, ut qui aut ipse coetibus Christianorum interfuisset, aut satis accurate omnia peruestigasset, de hac secta exposuisse.

XXI.

PETRVS DANIEL HVETIVS, ingens Galliae suae, quin vniuersi, qua cultior est, orbis decus & ornamentum, in stupendae eruditionis opere, quod *demonstrationem Evangelicam* appellauit **, postquam dixerat, in libello de morte Peregrini, quae in contumeliam Christianorum essent dicta, laudi ipsis esse potius quam dedecori, haec addit: *Clariora etiam reperias in dialogo, qui inscribitur Philopatris, & Luciani nomen prae se fert: Christi quippe & Christianorum nominatim meminit, plurima profert ex Evangelio & Apocalypsi Iohannis, ex actis Apostolorum, & ex epistolis Pauli, cuius os & habitum de-*

* p. 779. c. 22.

** Propos. III. §. 20.

pingit, & euectionem in caelum refert. Christum appellat Chrestum, pro temporum illorum more, quo nomen id a bonitate, non ab institutione ductum credebatur ab Ethnicis. Quo de more cum quaedam disputasset, concludit: Ex Christianarum autem rerum peritiis, quae maior in hoc dialogo, quam in reliquis Luciani scriptis elucet, colligi potest, cum alterius esse auctoritatem. Hactenus ille. Quae ideo adscribenda putavi, quod partim hoc argumentum mirifice confirmant, partim vero dubii nonnihil habere videntur. Christi siquidem & Christianorum nominatim meminisse dicit auctorem Philopatridis, ita tamen ut Chrestum pro Christo dixerit. Ego vero fateor, illud me in hoc dialogo non reperire. Procul tamen dubio respicit vir summus ad illa: * ἀλλὰ μοι τὸδε εἰπὶ· εἰ καὶ τὰ τὸ πνεῦμα ἐν ὑμῶν ἐνχαράτῃσι; Respondet Triepho: πάντῃ, εἰ ἴσχυται ΧΡΗΣΤΟΣ ὢν καὶ ἐν ἡμῖν. Interpres quem forte aliis districtus secure nimum secutus est HUVETIVS: si quidem & inter gentes CHRESTVS fuerit. Neque vero is ego sum, qui Chrestum & Chrestianos pro Christo & Christianis tam a gentilibus, verum ignorantibus nomen, quam a nostris, omen accipientibus, dictos fuisse negem, contra clarissima vetustissimorum scriptorum testimonia, quae adducere nihil attinet, cum nemo credo, de eo dubitet, & nuper adeo, qui de Christo Suetonii disputarunt.

HEV.

HEVMANNVS & HILSCHERVS, ea col-
legerint: Sed illud dico, non videri Trie-
phontem Christum vel Christianos verbis,
quae modo adducta sunt, significare, tan-
quam proprio nomine, voluisse. Dixerat
paullo ante hic Triephton: ὡς ἔασι ἀπαντα,
ὡς καὶ σὲ ὅν Ιαῖς ἐπαρενίοις βίβλοις ΤΩΝ
ΑΓΑΘΩΝ ἀπογράφου). Vult nimirum
Critiam relictis illis gentilium fabularum
nugis, ad Christianorum DEum ac religio-
nem sese conuertere, vt & ipse inscribatur in
caelestibus illis BONORVM libris. Tum Critias,
εὐ πάντα ἀνακυλῆς inquit ὁ τριεφών, (su-
pra enim iam de libris caelestibus, & in iis
inscriptione dixerat Triepho) ἀλλά μοι τόδε
& reliqua quae modo attulimus, vbi interro-
gat Critias, an Scytharum etiam curam gerat DE-
us, & in librum illos BONORVM inscribat? quidne
inscribat, respondet Triepho, si modo BONI
sint. Cui non apparct, χησὼν hic, vt alias
apud quosuis scriptores, imprimis, quem
noster est imitatus, Lucianum, poni αὐτὸ
τὸ ἀγαθόν? Ita infra * χησὼς γὰρ αὐτὸ εἶναι
ἀπορετὴν τὴν χήμαλιν, vbi haud paullo melius
Interpres: Nam frugi esse apparet vtiq; ex habitu:
cum non magis absurde, quam quidem hoc
loco vertere potuisset, CRESTVS appa-
res. Praeterea nescio, an exemplo probari
possit, χησὼν dictum pro Christiano. Nam
Christum quidem ipsum quomodo intelli-
gere

gerere quis cum bona bonae mentis venia velit, non video: cum appareat, pro genere hominum, quod plures sub se complectatur, vocem poni, & hanc esse verbi *πυγχαίνω* vim, ut conuerti debeat: *si modo contingat esse inter Scythas aliquem* & C. ABLANCVRTIVM Gallicum Luciani Interpretem, qui priori loco *Christianus*, posteriori *Christianus* posuit, nihil moror. Ille enim auctor parum de vera sententia, aut philologia adeo sollicitus, satis habuit si Gallis delicatioribus, mulierculis imprimis, elegans aliquid & politum offerret: plerumque igitur Gallicas sectatus vices, Graiorum charitas musasque neglexit, ut recte adeo interpretatio eius a MENAGIO *La Belle infidelle* appellata sit,* & MATTHAEVS SLADVS de eo luserit:

Τηλόθι καὶ Φεύγοις ἔ μεταΦραζόμενον,
ὅτι κελτὶς δῶκεν γαίην γλυκερὴν ὡς εἶναι,
Κελτίδα γὰρ πολλήν, ὃ χάρεν ἑλλάδ' ἔχει.

Nec Christi igitur, nec Christianorum *nominum* mentionem in hoc dialogo fieri censeo; quod quorsum pertineat infra videbimus. Hic illud notari velim, quidquid etiam de Chresto sit, Lucianum ita non videri scripturum fuisse, cum Christianorum *no-*
C men,

* In Menagianis p. 329. citante cel. Fabricio Bibl. Gr. L. IV. C. XVI. p. 507. ubi habes etiam hanc partem epigrammatis Sladiani, quod totum praefixum est editioni Belgarum.

men, quoties opus fuit, adhibuisse, ex *Pseudomanti* pariter atque *Proteo* * satis constet. Reliqua, quae HVERTIVS ex sanctis noui foederis, (poterat etiam antiqui meminisse) libris allegata dicit, ita se habere, non dubitabit, qui notas nostras conferre voluerit. Qua re confirmantur adeo, quae antea de Christianarum rerum in auctore Philopatridos peritia dicta sunt.

XXII.

Venio ad argumentum satis firmum, ut ego quidem arbitror, sed quod malim ab aliquo tractari, qui maioribus quam ego, tum ab lectione, tum a memoria, praesidiis instructus paratusque ad iudicandum accederet. Nimirum GRAEVII alicuius aut GRONOVII opus hoc erat, de stilo ferre sententiam, non meum, qui tenuitatis meae probe mihi sum conscius. Tamen quia sine flagitio hoc argumentum praeteriri non potest, consequens est, ut id malim a me, quam tractari a nemine. Olim iam THEODORVS MARCILIUS, cuius supra ** facta est a nobis mentio, non esse Luciani Philopatrin contendit, praeter alia id arguentibus ineptiis stili, quas paginis omnibus dicit occurrere. Istae vero stili ineptiae oriri magnam partem videntur ex affectato infelicitate sublimi ac tragico dicendi genere, quod cum

* locis s. 17. citatis.

** s. 6.

cum non assequeretur, in affine illi vitium
 ψυχρότης incidit quam saepissime. Tanto
 id quidem magis, quod Poetarum magnam
 partem verbis utitur, iisque parum ad rem
 aptis, qua de causa indutae Leonis exuuiis
 simiae similem interdum fieri necesse est.
 In utroque autem genere incomparabili fa-
 cultate gaudet Lucianus, ad effingendum
 stilo quidquid libuerit, gravitatem etiam
 plusquam tragicam, & ad derivandum in
 suos hortulos, non riuos ex Veteribus Poe-
 tis, Homero imprimis, sed quasi flumina, ad-
 eo quidem, ut cum male quaedam applicasse
 videtur, vel inflexione deprauasse, tum de-
 mum ingenii vis admirabilis eluceat. Vnum
 ex multis exempli causa adferam: Est Eu-
 ripidis versus decantatissimus: ἢ γλῶσ-
 σσά μοι ἢ ἢ φρεσὶν αἰώμοι. Quam lepide
 hoc accommodat ad iactatam Cynicorum
 αἰαλησίαν. ἢ φρεσὶν, inquit, * σοὶ αἰλήσει,
 ἢ ἢ γλῶσσαι ἔσαι αἰαλήσει. Quam festiue
 illud Homeri **

ὡς φρήτερ φρήτερ φιν δέηγη, φύλα ἢ φύλας
 ad philosophorum certamen traducit: ***
 ξυναπώσονται ἐπ' αὐτοὺς,

ὡς αἰρη αἰρη φιν δέηγη βάντες ἢ βάντες.
 Sed infinita eiusmodi habet Lucianus.

* Vitar, auſt. T. I. p. 326.

** Iliad. B. vers. 63.

*** Αναβι. p. 389. T. I.

XXIII.

Noster autem, quis quis etiam fuerit, ut utraque in re peccauerit, iam videamus. Quis negabit, esse nimis *ὑπερβαίνειν* illud quod MARCILIO iam bilem mouit: * *Φῦ, Φῦ, Φῦ, Φῦ, τὸ ὕψος ἐκείνων, ἰὺ, ἰὺ, ἰὺ, ἰὺ, τῶν δεινῶν βαλευμάτων, αἴ, αἴ, αἴ, αἴ, τὸ κενὸν ἐλπίδων.* Vix in comœdia vel tragoedia ferimus hæc talia, vbi tamen actoris gestu efficitur, ut sint aliquantum tolerabiliora & minus *φοβηρά*. Sed bene tamen est, quod cauet auctor, ne ab tam altissimo cothurno statim defiliat. Triepho enim, apud quem hæc eructarat Critias, studet ingentissimo mendacio, omnem hanc tragicam suppellectilem longissime superare; his enim singulis Critiam ipsas conuertisse nubes, tantumque in Propontide excitasse boream dicit, ut onerariae naues funibus contra trahendae sint. Apud nos mentiuntur interdum homines ut trabes inflectantur, quod est in Germanorum nostrorum proverbio; Sed hic, ne caelum ipsum & maria peruertat, timor est. Vix Lucianus cum id agit, ut mentiatur strenue, quemadmodum in *verae historiae Libris duobus*, talia proferre monstra ausus est, ut hic bonus vir serio colloquentibus amicis tribuit. In Poetica facultate, qua tamen mirifice placuisse sibi videtur,

tur,

tur, quam parua operae pretia fecerit, ex his, quae iam, ut ordine percurrenti se se offerent, producam, credo, apparebit. Integra Homeri aut aliorum carmina vix inseruit centoni suo, praeterquam quae Lucianus, quem non tam imitandum, quam compilandum sibi sumsit, iam olim attulerat. * Illa igitur tantum videamus, quae ipse videtur ex ingenio procudisse. Mox ab initio, ** nescio quid illud sibi velit; ἄλλ' ἐπεὶ σὲ πρῶτον κίχων τῶδ' ἐν χώρῳ, ἀπὼ μὲν κ.τ.λ. Amicus veteranus alteri amico, a quo aliquantum abfuisse, non constat, cum quo iam plura locutus est, dicit: *quoniam primum hoc loco te reperio, age illuc abeamus, ubi respirare a malo meo possum.* Inter honoris verba, aulae imprimis, incolarum, cum ad epulas aut comestationes perlicere aduenas volunt, haec talia esse scimus: Sed in hoc Philopatridis loco sunt proflus, si quid video, ἀπεργασίον. Deinde, si carmen esse debet, ut certe apparet, bis in metri leges peccatum est. Primum, cum posterior in ἐπῇ contra diphthongi naturam, correpta est; Tum quando prima in κίχων, brevis apud Homerum & optimos quosque, producta adhibetur. Non defuisse autem apud Graecos malos Poetas, qui vel in syllabis dime-

C 3

tien-

* Videndae passim notae nostrae.

** p. 766. c. 5.

tiendis impingerent, ne Germanis tantum
aut Polonis hanc laudem relictam putes, vel
ex nuptiali elegeio miseri cuiusdam Poe-
tae, quod LVCIANVS *in Lapicibus** adfert, con-
stare satis superque possit. Quae enim IO-
ACHIMVS CAMERARIVS ἀπὸ τοῦ in πῆλαι-
μας, seu *cyrate*, praestantissimorum Poeta-
rum περιεργματι collegit, ea ab hoc loco
prorsus sunt aliena. Putavi autem si ele-
gidion, quo de dixi, huc adscriberem, pro-
pter miram, qua scriptum est, seu a I. V C I-
ANO per iocum, seu a Bauio quodam serio,
simplicitatem dicam, an ruditatem, non in-
delectatum inde lectorem abiturum. Ita
vero habet. Fauete linguis! εὐφημί εἶμι,
εὐφημί εἶμι.

Ἡ οἷη πότ' ἄρ' ἦγε Ἀρσαινέτῃς ἐν μεγάροις
διὰ κλεινῆς ἀνὰ ἱερὸν ἐνδοκίως
πρὸ χροῦ πασῶν ἀλλὰ δὴ παρθενικῶν,
πρὸς τῶν τῆς κυθέρης, ἡδ' αὖ τῆς σιλήνης.
Νυμφίς ἔσσι δὲ χαῖρε, κατεργῶν κερταίεσσιν ἐφ' ἡ-
βαν
πρὸς τῶν Νηρηΐδων, καὶ θεῶν παίδος.
Ἄμμες δ' αὖθ' ὑμῖν ἔσσι τὸν Ἰωλαμῆιον ὕμνον,
ἔνιόν ἐσσι ἀμφοτέρω, πολλὰς αἰσιν
μεθ' αὐτάς.

Interpres fere nimium artis adhibuit, adeo-
que de malis Graecis versibus Latinos, non
bonos

* T. II. Opp. Luc. p. 651. seq.

bonos quidem, multo tamen, quam illi sunt,
tolerabiliore fecit ;

Nuper Aristaeneti in aedibus vnica
summo

Nutrita est studio diua Cleanthi hera,
Virginibus cunctis reliquis praestantior
vna,

Vel potior Phoebe, vel potior venere.
Salve & tu iuuenum validissime, Sponse,
valentum,

Nereo prior, ac fortior Aeacida.

At rursus vobis hoc carmen saepius
olim

Commune ambobus coniugiale canam.

Meliorane autem sunt quae sequuntur
nostri carmina. Iouem dicit συνευχαί-
σθαι Aethiopibus. *

Ἄνδρες μελαίεργες, καὶ τ' ὄψιν ἔξοφω-
μήσοις.

Euge septies peccatum in pedibus sex.
In ὅρκῳ ** primum hexameter positus est,
tum pauca prorisa oratione scripta, mox
Iambi sequuntur quinque, & senarius vnus,
nisi quod primus pes contra carminis legem
trochaeus est. At tibi, βιώσῃ καλῶν, inquit, ***

οὐδὲ σ' ὧκα θέρμῃς τέλος θανάτῳ κιχείη.

C 4

Hic

* p. 767. c. 6.

** p. 770. c. 10.

*** p. 773. c. 13.

Hic bis metri leges migrantur, & praeterea, quid hoc *ἡμῖς* sibi velit, non apparet: si legas *ἡμῖσι*, & sensus concinnior paululum erit, & metrum hac parte constabit melius. Sed an ita voluerit auctor non dixerim.

Ille: * καὶ ἔπειν μὲν κεύσῃς ἐνὶ Φρεσίν,
ἄλλο δὲ εἴπῃς

semel tantum claudicat, & potest reponi, si tantum μὲν post κεύσῃς colloques. Septem pedibus incedit: **

Πνεύοντων δόρυ καὶ λόγχας καὶ λευκαλέ-
Φες ἱερφαλείας,

Qui hunc proxime antecedit

ἴσχοντες ὀδόντας κατ' ἀνδρῶν θυμολέοντων
semel redundat, bis deficit.

Claudat agmen deficiens tribus moris (ut ex veteri ratione loquar, qua longae Syllabae duo tempora s. χρόνοι, breui vnum tribuebant) ***

μήν π' ὀφθαλμοῖσιν πρὶν μὲν παρὲλθον.
Vbi si Poeticum πρὸδασιν communi substituas, metro erit consultum; sententia ut non sit inepta & ταυτελόγος, non efficies. Quam taediosum illud sit, quod Poeticis vocabulis flexionibusque, omnibus fere paginis, etiam ubi versus non facit, utitur Auctor, malo

* P. 774. c. 15.

** P. 777. c. 20.

*** P. 779. c. 22.

malò ex ipsius lectione dialogi, notaram-
que nostrarum cognosci, quam eiusmodi
quisquiliarum congerie hic nauseam lecto-
ribus, si qui fuerint, creari.

XXIII.

Copiosius mirum quantum est Luciani
nus, & varic vnā rem, si saepius recur-
rat, effert. Hic noster autem, quanquam
copiam aliquam affectat, & sub initium sta-
tim, tum alias etiam exergasiis vtitur: ta-
men quasi effusa semel omni supellectili, ea
subinde inopiae redigitur, vt ad ea, quae
inconsulte velut prodegerat, recurrere
cum dedecore opus habeat. Ita illud *ἀν
καὶ κατὰ τὸ περιπαλεῖν*, intra versus non mul-
tos bis * ponit: *ἀμπνευσὼν τὸ δεινὸν* ** vix
aliquot interiectis versibus repetit. *ὡς καὶ
Νιοβὴ τὸ πέν* *** & *ὡς καὶ Ἰκαροῦ τὸ πέν* ****
parum inuicem distant: *Διάτρεν βοῶν* bis
***** occurrit: *ὥς ἐάσωμεν ἡττας. ὥς ἐάσῃ
καὶ ταύτην. ὥς ἐάσῃ ἅπαντα. ὥς ἐάσῃ τὸ
λαὸς Φαντασίης. τῆς ἧ λοιπῆς ληρεῖν ἐάσωμεν*,
quinquies * redire in tam paucis paginis,
& in dialogo ad ostentationem, vt videtur,
ἡ ῥήτορικῆς διωδάμεως composito, quis ferat?
Creationis vniuersi historia bis, ** iis-

C 5

dem

* p. 763. c. 1. & p. 765. c. 3.

** p. 765. c. 3.

*** p. 764. c. 2.

**** p. 765. c. 4.

***** p. 767.

c. 7. & 777. c. 20.

* p. 768. c. 8.

p. 769. c. 9.

p. 773. c. 13. p. 778. c. 21. p. 780. c. 23.

** p. 771. c. 11. p. 773. c. 14.

dem fere verbis, nulla cogente necessitate, narratur.

XXV.

Historia porro de Neptuno*, precibus lacrymisque, Martis in adulterio deprehensi liberationem impetrante, quam quæso impedita est, quam a Luciani facilitate aliena: Martem enim indissolubilibus cum Venere vinculis constrictum, reliquisque Diis propter adulterium prae pudore silentibus, equestris Neptunus liberavit. Quam illa deinde taedii plena & a muliercularum narrationibus non abhorrens repetitio: *ἐπὶ τοῖς ἡφαίστω λῦσαι τὴν Ἄρεα. τὸ δὲ ἀμφιχῶλον τὸ τοῦ δαίμονος, οἰκτεῖραν τὴν περὶ βύτην θεόν, τὴν Ἀρην ἀπὸ λευθέρωσεν.* In illo** πὶ τὸ χρησίμον τὸ Γοργόνας, καὶ ἢ τὸ σῆμα τὸ τοῦ ἡφαίστου (ἡφαίστου); vox τὸ τοῦ ad Γοργόνας vel κεφαλῶν erat referenda. Reliqua de Gorgone narratio ineptissima, ut in qua per quatuor versus αὐτῶν semel, ταύτῃ ter repetitur, & quæ separanda erant, pueriliter miscentur. Quæ illa quæso insania est, quod Triepho introducitur iusiurandum*** exigens, de non nocitura sibi Critiae narratione, & is tamen statim post iusiurandum,**** eadem omnia vult experiri, quæ in Critia viderat. Quid de illo existi-

* p. 767. c. 7. ** p. 767. c. 8. *** p. 768. c. 5.

**** p. 774. c. 15.

ἴσινον * καὶ γὰρ οἱ οἰκίδιον κατασκευάσκει.
 ἡ... ἐδέχθη δὲ λαθὲ κ.τ.λ. dixi in notis:
 Statim sequitur: ** πάντα τὰ λόγον καὶ με
 αὐτὸς φασ ὅτι Νιόβης παῖδων, vbi παῖδες vel
 simile est omissum. Parum etiam Atti-
 cum, hoc est Lucianum, illud est, quod ali-
 quoties *** cum neutris pluralibus, non
 singulare verbum sed plurale construitur.
 Quae haecenus a nobis allata sunt, singula
 forte in optimae etiam notae, optimi aucto-
 ris scripto posse occurrere, longiori prae-
 sertim, non aego: possum enim quam plu-
 rimis praestantissimorum hominum locis,
 vbi ipsorum humano errore, (neque vero
 librariorum semper a talibus culpa abest)
 aliquid peccatum manifesto deprehenda-
 tur, redargui. Illud vero nego, a castiga-
 tissimi sermonis & subacti iudicii scriptore
 Luciano, dialogum inquinati adeo stili, iu-
 dicio autem aut nullo scriptum aut exiguo,
 potuisse proficisci.

XXVI.

Difficili & horridiori de stilo disputa-
 tione defuncti, subiiciamus paullo amoe-
 nio-rem nec elegantiae nihil, si quid iudi-
 co, habentem. Postquam enim hoc altero
 vniuersae disputationis capite primo ad ar-
 gumenta illorum, qui Luciano tribuunt
 Phi.

* p. 773. c. 14 ** p. 774. c. 15 *** c. g. p. 775.

c. 17. ter. p. 777. c. 20. ter. p. 778. c. 21. quater.

Philopatridem, ut potuit a nobis fieri, respondimus; deinde cur Luciani non videatur, generatim diximus, superest, ut iuniorum Luciano auctorem arguamus, propiusque ad nostram proponendam opinionem accedamus. Sed ad nouitatis amolendam inuidiam iuuat prius laudare virum summum, & in ea imprimis doctrina, quae temporum rationes explicat, versatissimum, HENR. DODWELLVM, * qui, cum aucto-

tem

- * Diss. de iure Laicorum sacerdotali, quae vna cum Grotii diss. de coenae administratione ubi Pastores non sunt, & aliis huius argumenti Londini est A. 1685. excusa, p. 284. Sed dum haec imprimuntur, deprehendo, virum doctissimum sententiam hac de re suam mutasse. In dissertatione enim de Isidoro Characeno, quae Geographis minoribus Hudsonianis To. 2. est adiecta s. 5, p. 63. ait, A. C. 202. quo Seuerus Imperator persecutionem in Christianos Alexandriae (quorsum allegat Spartianum in Seuerio c. 17. qui tamen in itinere e Syria versus Alexandriam, non in ipsa urbe illud factum dicit) decreuerit, huic persecutioni, Philopatride scripto, quasi praeluisse Lucianum, praeuias persecutioni *κατωδία* memorante Teophilo Antiocheno (locum non indicat Dodwellus, qui & meam quaerentis industriam effugit) In eadem urbe Alexandria scriptum Philopatrin, argumento esse Alexandrini mensis nomen Messori p. 776. c. 17. Quod autem Arabes p. 779. c. 22. hostibus assensentur, id facere opinatur, nequis alius Princeps, praeter Seuerum, intelligi possit, cum nemo Romanorum Prin-

tem Philopatridis laudat, addit, *quem ego Traiano longe recentiorē fuisse existimo, & ipso fortasse Luciano.* Nec repugnat vir celeberrimus, & de Graecis literis totaque adeo elegantiori doctrina, non minus ac sacra, immortaliter meritus.

capitulum, a Traiano ad Seuerum, illam gentem aggressus sit. Mala Christianorum, finem mundi Indies expectantium, de rep. Romana auguria, quae persistantur in Philopatride, persecutioni causam dedisse putat, hostibus Christiani nominis pro argumento infensi patriae animi ea habentibus. Sed praeter ea, quibus generatim probamus, Lucianum non esse auctorem huius dialogi, breuiter tantum Dodwello respondemus, tum prolixis esse per typographum non liceat, non necessarium esse ut *πρωτοδία*, quarum meminit Théophrilus Antiochenus, ad hunc Philopatrin referantur. Forte locus, quem tamen, vti ante dixi, reperire nondum licuit, de cauillationibus ore prolatis potest intelligi. Et quos quaeso eiusmodi scriptiones vna cum auctoribus suis vel intra paucos annos interire potuerunt? De loco, vbi scriptus Philopatris, iam nunc certiora, ut equidem arbitror, proferam. Quod est de Arabibus, commodius s. 33. res transigenur. Christianorum, cum scriberetur hic dialogus, quae spes quique metus fuerint s. 34. & 35. explicabitur. Hic igitur plura addere, opus non est, nisi quod p. 779. c. 23. mendicantem sibi tribus Critias, sub cuius persona dubio procul latere auctor Dialogi voluit, quod quomodo in Lucianum Aegypti Procuratorem, qui se *πολυτελῆς αὐτὸν πῶς ὄν* accipere ait, Apol. pro mercede conductis p. 492. conueniat, viderit, qui Dodwello assentiri voluerit.

ritus GOTTFRIDVS OLEARIVS * cum incertae ac dubiae aetatis, seculo tamen III. ad minimum scriptum esse Philopastri dixit. Addere licet Virum cl. MATVRINVM VEISSIERIVM LA. CROZE, qui demonstraturum se esse aliquando pollicitus est, ** *ad Aureliani Imperatoris tempora, adeoque diu post Luciani aetatem, referendam esse eius dialogi scripturam.* Numquid eius factum postea sit, non habeo dicere, neque vero contra virum cel. disputare meum est, cum, quibus argumentis, quod promisit effecturum se speret, iuxta cum ignarissimis sciam. Tantorum ducum velut auspiciis fretus, in prima acie paucorum militum imperator, qui singuli non ita multum valere, vniuersi rem haud infeliciter gerere posse videntur, colloco argumentum a loco, vbi haec fabula est acta, peti-
tum

* Diss. de Spiritu S. cum Patre Filio adoratione & glorificat. contra Whistonum p. 27.

** Inspecimine observationum historicarum in Lucianum, quod insertum est Miscellaneis Berolinens. nr. iv. p. 27. seq. Indicauit hoc nobis, pro insigni quo in has literas fertur amore, quem saepius laudavi, satis laudare nec ego potero nec forte alius, Io. Alb. Fabricius, in literis ad Virum iuuenem praestantissimum Herm. Sam. Reimarum, illum, qui disputationis de Philopatrīde publicae alteras partes laudabili conatu, successu, ut omnino, felici, imponi sibi passus est.

tum, quem Constantinopolim, Christianorum μέγας οίκον αἰώντων, ut ille ait, * fuisse, ita colligo: Sub initium dialogi haec Tricphonis verba relata sunt: ** βαβαί τῷ αἰαφουσηματος, ὡς τὰς νεφέλας διέρρηξε. ζεφύρου γὰρ ὁπινύοντος λάβρου, καὶ τοῖς κύμασιν ἐπιρρίζοντος, βορέην ἄρπαιαὶ τὴν προποντίδα κενήηκας, ὡς ἀπὸ καίων αἰόλων ἀπὸ ὀλκάδης τὸ εὐξείνου πόντου οἰχήσονται, τὸ κυμάτων ὁπινύοντων ἐκ τοῦ φουσηματος. Aguntur itaque haec in littore Propontidos: qui loquuntur a fronte hanc ipsam Propontidem & austrum, a tergo Euxinum Pontum & septentriones habent. Si enim spiritus vehementior ore erumpens boream in Propontide debet excitare, ut haec non ita se habeant, fieri non potest. Igitur ad Bosporum Thracicum res gesta est, seu angustias illas, quae Propontida ab Euxino Ponto dirimunt, verbo Constantinopoli. Non improbabilis autem coniectura est, hunc dialogum in ea scriptum vrbe esse, quae tum caput rerum & sedes esset imperii. Imperatori enim victoriam gratulatur auctor, quod maiori, credo, celebritate in vrbe quam in prouinciis solet fieri. Quid quod vrbis κατ' ἐξοχὴν dictae aliquoties meminit, aucta item cetera commemorat, qualia ante Constantini profusum aedificandi & exornandae vrbes studium, Byzantii fuisse, mihi non sit verosimile, licet moenium robore

ra

* Dionys. Perieg. vers. 355.

** p. 765. c. 4.

ra apud DIONEM * & ZONARAM **
praedicari videam. Neque Aegyptii men-
sis nomen, Mesori, ab hac me sententia po-
test dimouere, quare enim eo utatur Au-
ctor, satis puto, est in notis *** indicatum,
simulque summo Viro HENRICO DOD-
WELLO, de quo modo diximus, responsum.
Si igitur in Constantini vrbe scriptus, est
Philopatris, non potest non saltem Constan-
tini aeuo esse suppar, Luciano autem ses-
quiseculo ad minimum iunior,

XXVII.

Si corradere omnia & congerere ani-
mus esset, quae in hanc rem dici queant,
forte colore aliquo illud posset imbui, ab
auctore dialogi imaginem Paulli Apostoli
in templo visam: iam imagines in templis
ante A.C. CCC. adhiberi non solitas, con-
sequens igitur esse, vt post id tempus scri-
ptus sit Philopatris. Sed iam supra ****
TEOPHILO RAYNAUDO ita respondi-
mus, vt hoc argumento nolle nos vti ap-
pareret. Illud forte maiorem speciem habet,
quod iam BARONIVS ***** templum seu
basilicam deprehendere sibi visus est in illis
dialogi verbis: * καὶ δὴ διήλθοντες σιδηρέας τε
πύλας καὶ χαλκείας εἰσὶν, αἰαβάθρας ἢ πλεί-
ους περικυκλωσάμενοι, εἰς χρυσεῖον οἶκον ε-
νέλθον.

* in Severo. ** To. III. anal. sub init. *** ad
p. 776. c. 17. **** s. 7. ***** ad A.C. 57.
s. 101.

§ 19. *Idem x. r. A.* Ac illum quidem non esse audiendum, iam BLONDELLVS * olim demonstravit. Sed melius fortasse procedet, si inuestramus argumentum Baronii, atque ita dicamus: quia basilicae sumptuosae meminit auctor dialogi, tales autem basilicae Constantini demum aetate & post aedificari coeptae sunt, inde sequi, dialogum nostrum non ante Constantini tempora fuisse scriptum. Verum enim verò ne ita rationes putem, primo illud obstat, quod non usque adeo certum confessumque est, templa & basilicas maiores pretiosioresque ante Constantini imperium non extitisse: LACTANTIUS ** certe, hunc enim auctorem esse libelli de mortibus Persecutorum, vix dubitare quemquam hodie arbitror, meminit Ecclesiae, quam editissimam *** vocat, a Diocletiano & Maximiano A. C. ccciiii. destructae, quae aliquot minimum annis ante, forte iam sub Alexandro Severo fuerat condita. Deinde si certissimum etiam sit, post Constantini ad nostros accessum basilicas aedificari demum coeptas, nolim tamen ex hoc loco quidquam de aetate auctoris inferre, cum probabile non videatur, basilicam, quam ecclesiam aetas illa vocabat, intelligi velle Critiam. Atque ita aliquo.

D

quo.

* De Episcopis & Presbyt. l. c. ** de mortibus
Persecut. c. xii. *** §. 5. ibid.

quoties nobis laudatus DAVID BLONDELLVS * aduersus BARONIUM disputat, cum nihil occurreret praeſter coenaculum in ipſo priuatae domus faſtigio conſtratum, affixo nullo crucis titulo inſigne, quoque vix per multiplices ſcalarum gyros Critiae, manuſcente alio, euadere licerit. Adde, non reperiffe Critiam concionem omnis generis hominum, itiuēnes, mulieres, viros, ſenes, ſed ἀνδρας aliquot ἐπικρυφούς καὶ κατωχέλευτους, qui obuiam procedentes ſermones cum illo miſcuerunt. Nec ex *Persarum* nomine, quo vtitur noſtet, ** efficere quidquam conabor. Quanquam enim ſatis conſtat, anno demum CCXXX. aut CCXXXVI. vt ANTONIO FAGI placet, aerae vulgaris, Artaxerxe duce, Perſas priſtinum Imperii decus, ademtum Parthis, qui plus CCCC. annis illud tenuerant, recuperaffe, minus tamen hac parte ſibi conſtare ſcriptores, & DODWELLVS monuit, *** & infinitis auctorum locis comprobatur. Mellora proinde cauſae praefidia circumſpicienda ſentio, ſi quid efficere velim. Quod enim primo loco poſitum eſt argumentum, quanquam non proſecto conſtemnendum, vix eſt vt, ſi ſolum deſtituatur, locum ſuum tueri poſſit.

XXVIII.

Succenturiabo, igitur aliud, validum,
opi-

* l. c. ** p. 779. c. 22. *** Diſſ. de Iſidoro Characeno ſ. 4. p. 62.

opinor, & quod non ita facile loco se pelli
 patiatur. Scilicet his occurrit in Philopa-
 tride mentio τῶν ἐξισωτῶν. * Qui vero
 essent ἐξισωταί, quod illorum munus, in
 notis dictum est. Hic illud monere e re
 mea est, non occurrere antiquiorem, quan-
 tum sedulo inquirenti reperire licuit, qui
 ea voce usus sit, vel ipsius adeo muneris
 mentionem fecerit, EUSEBIO ** Nico-
 medienſi, qui originem, ni fallor, expo-
 ſuit. Subieci ipsa verba, ne fucum facere
 lectoribus velle viderer: Περὶ δὲ τῶν ἐργῶν τῶν
 τῶν ἐξισωτῶν κερτάντων τῶν τοῦ καταμετρητοῦ
 καταμέμφοιτο, βεβαρηθῶν αὐτῶν τῶν χωρὶν κα-
 τατιώμενοι. Πάλιν καὶ αὐτῶν τῶν θεομῶ δικαιο-
 σύνης ἀνδρας ἐξισωταί καταπεμπῶν, τῶν τοῦ ἀζῶ-
 μιου τοῖς δεηθεῖσι παρέχοντας. Apparet, si ni-
 hil aliunde adferatur, quod prohibeat, com-
 mode verba EUSEBII de prima huius mu-
 neris origine posse intelligi. Occasio mit-
 tendi Peraquatores indicatur, iustitia in ea
 re Constantini laudatur, quod non adeo
 magnam vim haberet, nisi ille primus id
 beneficii tribuere oppressis instituisse. Ac
 loquitur, tanquam de hominibus olim no-
 tis EUSEBIVS. Recte illud quidem. Quo
 enim tempore haec scribebat, noti fuere,
 Ante Constantini aetatem potuerunt fuis-

D 2

fe

* * p. 774. c. 15. & p. 775. c. 16.

* De vita Constantini l. 1. c. 11. & 12.

se incogniti. Eusebium quasi agmine facto
 deinde sequuntur GREGORIUS NAZIAN-
 ZENVS, BASILIUS, Imperatores aliquot
 in codice Theodosiano & Nouellis, & reli-
 qui. Haec ipsa causa est, quod Lexicogra-
 phi communiter hanc vocem omittunt, ad
 glossaria scilicet laplae Graecitatis eam re-
 legantes. Ac illa quidem generaliter hic
 monuisse sufficiat. Ita Galilaeos quod vo-
 cat Triepho Christianos, aut recentioris
 multum Luciano scriptoris, aut antiquissi-
 mi indicium credimus: cum vero antiquis-
 simum non esse, vel solus Artemidorus in
 eo laudatus arguat, consequens est vt re-
 centiorem dicamus. Sed & hanc disputa-
 tionem commodius in eum locum differe-
 mus, vbi nostra erit sententia proponenda,
 & vt fieri poterit, confirmanda. Ad hanc
 referre classem fere audeam, quod πολυ-
 λόγος μαθηματική vocatur, insolito bonis
 scriptoribus duplicandi seu componendi
 genere, & nescio quid affectatae fucatae-
 que dictionis sapiente, quae seculo III.
 & deinceps paullatim in Graeciam a pri-
 stino candore deflecentem irrepere coepit.
 ξυνωρίς apud antiquos, quantum constare
 mihi potuit, tantum de biga equorum vel
 mulorum adhibetur; apud nostrum in fi-
 ne dialogi ὡς καλὴ ξυνωρίς de amicorum pa-
 ri dicitur, quomodo etiam apud eum, qui
 vitam Gregorii Nazianzeni scripsit. ξυλὸν
 ξυνωρίς de Gregorii & Basilii amicis &
 lae-

saepius deinde apud sequiores dictum reperio. Sed quae tum de voce *πληθος*, tum de hac dicta sunt, nolim profecto super illis cum quoquam contendere. Fieri enim facillime in tanta scriptorum Graecorum copia potest, quibus legendis vix aetas sufficeret, nedum memoria comprehendendis, ut egregie fallatur aliquis, imprimis si sit non familiaris quam quidem ego cum Graecis musis versatus. Arbitror autem, cum multa concurrunt *πικρία*, quae singula quidem possent oratione eleuari, quaedam etiam ratione reuici, hominis esse impudentis, omnia velle repellere, praesertim si quaedam illorum ad maiorem paullo probabilitatis gradum accedant, & nihil caeteroquin sit, quod sententiae, quae hoc modo probatur, obuerti cum ratio ne possit.

XXVIII.

Igitur venio tandem ad ultimum eorum, quae dicere mihi proposueram, caput, idque in tota hac disputatione praecipuum. Dicendum enim est, si neque Lucianus sit auctor Philopatridos, neque aliquis antiquior, si denique post ipsius aetatem Luciani scriptus sit, quo igitur tempore nos putamus in lucem proditum. Equidem scio, nulla lege cogi, si quis sententiam aliquam oppugnet, meliorem ipse ut adferat: neq. illud ignoro, facilius esse destruere aliena, quam sua asserere. Tamen cum sententiam

tiam dicere in libera republica fraudi nemini esse debeat, & parata sit post tot fumos viros, erranti iuueni venia, existimem autem, sic satis confirmari argumentis, quae proferam, a me posse; alacriter sententiam, quod bene vertat, exsequar. Igitur sub Iuliani τὸ ὀρθόδοξον, ut vocant nostri, vel Apostatae imperio. & eo quidem tempore scriptum aīo Philopatridem, cum primum nuncius de felici expeditionis Persicae successu Constantinopolin adferretur. Scriptum autem a gentili homine, forte Luciano, Sophista & ipso, Lucianoque certe more, qui Christianorum omnibus praedictionibusque explosis Imperatori victoriam Persicam gratulatus, felices porro successus, victoriasque innumerabiles apprecetur, Haec iam sunt argumentis probanda, & confirmanda latius.

XXX.

Ante vero quam id agam, mea interest ut ingens causae meae praeiudicium, quam fieri poterit breuiter & modeste, remoueam. Nimirum post exortas, vel reuocatas potius ex orco Photinianorum Ariano-
rumque in Christum DEum, atque Spiritum S. blasphemias, cum audacter clamarent impii sacratissimae Trinitatis hostes, in Nicaena denique synodo, quidquid illius esset, esse confictum, certatim ab iis, qui recte hic sentiunt, locis veterum Ecclesiae

Doctorum, qui inde ab illius quasi incunabilis florere, productis, falsitas eius calumniae est demonstrata. Sed quicumque fere hoc egerunt, iidem prouocauerunt etiam ad hunc nostrum Philopatrin, atque ex insensissimi ore hostis testimonium veritati arcessuerunt.* Vt reliquos taceam, qui vel paullo ab aetate nostra sunt remotiores, vel praecedentem tantum gregem secuti, partim, quid dicerent, pensi habuere, quatuor summos viros, tres in hoc ipso argumento egregie & data opera versatos, STEPHANVM LE MOYNIVM,** GEORGIVM VVILLVM*** & GOTTFRIDVM OLERIVM,**** vnum autem, cui alium locum tractaret, ad hanc quaestionem delatum, qui sine obseruantiae in illum meae, gratique significatione animi a me nominari non debet, IOANNEM FRANCISCVM BVDDEVM,***** quorum singulorum doctrinam ne admiratione quidem, nedum

D 4

vt

* Vbi iurare iubet Critiam Triephton per ὁψιμόδοντος θεού, μέγαν, ἀμβροτον, ἑραίνωνα, υἱόν πατρός, πνεῦμα ἐκ πατρὸς ἐκ πορευόμενον, ἐν ἑνὶ τριῶν, καὶ ἐξ ἑνὸς τεῖα.

** Notis ad Varia Sacra P. I. T. II. p. 186. seq.

*** Def. Fid. Nic. Sect. II. c. III. §. XI. **** Diff. de Spiritus S. adoratione & glorificatione s. xvi. p. 27. seq. ***** De veritate religionis Christi. Philosophorum Gentil. obtreccationibus confirmata s. vii. p. 481. seq. Syntagm. Diff. Theol.

ut aemulatione, affecuturum me sperare
possum. Tunc igitur, dicet fortasse aliquis,
tot tantisque viris contra hiscere audebis,
plauamque Anti-Trinitariorum intentatam
cervicibus extorquere Herculibus illis co-
nabere? Ego vero quanti summorum viro-
rum incomparabilem eruditionem, vnius
etiam immortalia in me beneficia faciam,
malo tacite apud animum meum perpende-
re quam in comita oratione, alieno loco, expli-
care: illud tamen esset in summorum viro-
rum, qui superstites hodie sunt, (& sint quae-
so quam diutissime!) humanitatem pariter
atque modestiam, quae tanta est, quanti
sunt ipsi, oppido iniuriam, si putarem, dis-
sentientem ferre illos non posse, si is qui-
dem dissensus sui rationes allegare queat,
Praesertim cum id causae, quam agendam
suscepere viri summi, ne hilum officiat.
Tanta enim testimoniorum clarissimorum,
seu verba seu rem ipsam consideremus, nu-
bes ab illis est producta, ut sitne inter ea
neque illud, quod ex Philopatrīde arcessi
solet, parum aut nihil potius referat. Et
vereor sane, ne aut illudens orthodoxis
SOCINVS, aut iusto DEI iudicio in eam
mentem impulsus dixerit. * *se nihil firmitus
& evidentius in tota antiquitate inuenisse, quo mysteri-
um Trinitatis, prout hodie ab orthodoxis doceatur, pro-
bati & adfirmari possent.* Nihil attinet ad istum So-
cini

cini errorem redarguendum huc transcribere, quae Triumviri illi celeberrimi attulerunt. Illud tamen non possum quin hic dicam, satis constare, antiquissimos Christianorum per DEum Patrem, Filium & SPIRITUM S. iusiurandum concipere solitos. Adfert LE MOYNIUS* Clementis Romani (illum enim esse τὸ ἀρχαῖον ἐγγύ, probat vir doctissimus) tale iusiurandum : Ὁ Θεὸς καὶ κύριος, Ἰησοῦς Χριστός, καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, κ. τ. λ. non enim id iam agimus. Potius de iis quae probare promissimus videamus,

XXXI.

Primum autem illud meminisse te, mi Lector, velim, supra *** probabile admodum factum a nobis esse, in Constantini urbe, quae iam tum ita vocaretur, scriptum esse Philopatridem. Nunc addendum hoc est, nunquam ausurum fuisse gentilem hominem, Christiano Imperatore, acerbè adeo Christianos, & scripturas diuinitus nobis traditas traducere, & deridiculo delectamentoque sibi habere, ac fecit huius dialogi auctor. Licet enim non vi atque supplicijs in gentiles, si quietè alias se gererent, animaduernerint sanctam nostram fidem amplexi Imperatores,**** vix tamen id

D 5

VI

* l. c. p. 154. ex Basilii M. libro de Spiritu S. c. 29.

** l. 29.

*** s. 27.

**** Vid.

L. 6. Cod. de paganis & sacrificiis.

videntur fuisse passuri, vt aperte quis illam conuiciis proscinderet. Si enim capital esse iusserunt Constantius, Theodosius, Imperatores alii, si quis gentili ritu sacrificaret, aut haruspicinam exerceret; * Si capite puniendum censuere Theodosius & Valentinianus, ** qui seruum seu ingenuum; inuitum seu suasionem ex cultu Christianae religionis in nefandam sectam ritumue traduxisset; quid putemus illi factum, qui apertam adeo contumeliam inferre Christianis esset ausus. Relinquitur igitur, sub Imperatore Constantinopolitano, qui idem gentilis esset, venenum suum effudisse Philopatridos auctorem, sub quo scilicet non impune solum id laturus erat, sed fauorem etiam & forte dona meriturus. Alius autem non occurrit, quam quidem Iulianus, qui Constantium in imperio excepit, successorem ipse habuit Iouinianum. Hunc enim quamuis e Christianis natus esset, & ita educatus, quia Anagnostae seu lectoris in Ecclesia munere functus, ad aniles absurdissimasque gentilium superstitiones defecisse, & vt sunt omnes apostatae religionis quam reliquerunt acerbissimi hostes, odio Christianos internecino persecutum esse, quanquam id subinde astu tegere cuperet,

ne.

* Vid. tit. Ced. de paganis.
Apostatis.

** L. 5, Cod. de

nemo tam in historia hospes est, quin planissime sciat. Hoc igitur imperatore & licentiam habuit, & proposita praemia impuratus nebulo, has nugas procudendi.

XXXII.

Deinde victoria de Persis, quae sub finem dialogi celebratur, & occasionem scribendo dedisse videtur, si in quem alium, in Iulianum certe conuenit. Iam ab initio suscepti imperii magna vi expeditionem Persicam moliebatur, eosque ab initio successus fortunae habuit, qui epinicio utique essent digni. Si nihil aliud, magnum certe erat, desuisse Romanum imperium vinci a Persis, & vincere posse iterum didicisse, postquam infeliciter adeo, ab eo qui ante imperauerat, Constantio, res aduersus crudelissimam gentem gesta erat. Placet EUTROPII * verba, quia sunt breuissima adscribere : *Diuersa Constantii fortuna fuit. A Persis enim multa & graua perpeffus, saepe captis oppidis, obsessis urbibus, caesis exercitibus : nullumque ei contra Saporem prosperum praelium fuit : nisi quod apud Singaram, haud dubiam victoriam ferocia militum amisit.* Post has clades utique contemnenda non erant, quae Iulianus breui adeo tempore feliciter gessit. Facilis labor esset, sed nimium prolixitatis habens, parum autem, ad hanc quidem rem, utilitatis, EX AMMIANO MARCEL-

CELLINO, * ZOSIMO, ** LIBA-
NIO **** & reliquis, quo apparatu, quas-
res, quo tempore gesserit, explicare; qua-
re contenti iterum EUTROPII erimus,
brevitate, qui **** *Julianus, inquit, ingenti ap-
paratu Parthis intulit bellum, cui expeditioni ego quoque
interfui. Aliquot oppida & castella Persarum in dedi-
tionem accepit, vel vi oppugnavit. Assyriamque popula-
tus, castra apud Ctesiphontem statim aliquandiu ha-
buit: remeansque victor, dum se inconsultus praeliis in-
serit, hostili manu interfectus est.* Sublatum igitur
Constantii cladibus Persarum supercilium,
Iuliani cecidit victoriis. Sed in proclivi et-
iam est illud probare, has ipsas Iuliani vi-
ctorias, mirifice, & hyperbolice etiam ab
iis, qui Imperatori fauerent, esse celebratas.
Audiamus GREGORIUM NAZIANZE-
NYM, ***** qui, cum de expeditione Persica
sermo est, τῇ μὲν ἐν πρώτῃ, inquit, τῆς
ἐγχειρήσεως αὐτοῦ (Iuliano) ἡ λίσσιν ναυικῇ, *
καὶ πολλοῖς ἢ τοῖς ἐκείνῃ Φεργαντῶν περιβεβη-
τοῖς. Alio loco ** ita insultat epiniciis
& gratulationibus Iuliano dictis, ut mihi
qui.

* L. XXII. XXV. ** L. III. *** Orationibus
duabus in Iuliani necem habitis quae To. 2, VIIII.
& x. locum inter opera eius, ut sunt a Morello
edita, obtinent. it. de vita sua p. 44. seq. T. 2.

**** L. x. c. 8. ***** Oratione 57^α I I.
inter reliquas orationes III. p. 114. edit Billii.

* De hac voce vid Io. Andr. Bosius in exerc.
philol. ad f. Tim. II, 22. p. 13. ** p. 123. 15.

quidem minime obscure ad hunc ipsum Philopatrin respexisse videatur: *πῦ βαβυλῶν ἡ ἐνδοξή. θρυλλυμένη, καὶ οἰκεμένη πᾶσι περσικῇ, πᾶ δὲ οἱ ἐν τῇ χειρὶ κρατέμενοι πέρσαι καὶ μῆδοι; κ. τ. λ.* Babylonis interitum spondet noster Cleolus, cum inter alia hoc relinquere se dicit liberis suis, *ὡς ἴδωσι βαβυλῶνα ὀλυμπίου.* Et ipsam etiam Iulianum spe praecepisse Babylonis expugnationem, AMMIANVS MARCELLINVS auctor est, * *apud quem ostento equi, Babylonis nomine, humi sese prae dolore pronolucens, laetior Iulianus exclamavit, plaudentibus proximis, Babylona humi procidisse.* Alterum vero illud, *αὐτὴ οἱ ἐν τῇ χειρὶ κρατέμενοι πέρσαι καὶ μῆδοι;* manifeste cum illis Cleolai verbis conspirat: *πέπλωκεν ὁ φεὺς ἡ πάλαι βοῶμένη περσῶν ... Χεῖρὶ κρατῶντι ἐυθηνώτατος κρείται.* Si quis vero nobis obiiciat, nec Sufam a Iuliano occupatam, nec in Arabia quidquam rei gestum, nec Aegyptum perdomitam, illi iam est respondendum.

XXXIII.

Quin respondit iam bonam partem pro nobis Gregorius, verbis proxime a nobis adductis, quibus vanas hominum spes, & praesumptas animis victorias ridet: imprimis autem id locum habere debet, cum ita loquitur Cleolus, ut de futuris eum intelligere pro-

prænum sit. Quis vero nescit, epinicia, panegyricos, & id genus scriptiones, ad adulationem compositas, plerumque, si non mendaciorum, certe spei quam rerum gestarum plus continere. De iis igitur, quæ tanquam futura spondet Cleolaus, GREGORIO ita factum ab adulatoribus confirmante, non erimus solliciti. Illud dubitationem habet, quod Susæ, ut iam captæ mentionem facere videtur, ad quam tamen Iulianus non accessit. Ita enim ille: *Πέντηκον ὄφρ' ἢ πάλαι βοωμένη πόλις, καὶ σὺν πλεονὸν ἄνθ. πέσει κ. τ. λ.* DAVID BLONDELLVS,* cum eadem difficultate in applicando ad Diui Marci victoriam hoc epinicio premeretur, ita se expediuit, ut simpliciter *he mani falsum Cleolaum Susæ. Et Arabian excidium, Scythicarumque excursionum cessationem spondisse*, diceret. De reliquis quidem & nos idem putamus: sed de Susa aut rumorem falsum tum Constantinopolim allatum, ut hodiernum fieri singulis fere diebus assolet, aut imitatum illud esse Cleolaum, arbitramur, quod vatibus, non falsis minus quam veris, in more positum est, ut, quas res certo futuras aut sciunt, aut imaginantur, eas tanquam factas atque præteritas hominum oculis animisque repræsentent. Quaspe prosecuti sint Iulianum amici, LIBANVS

BANIVS * indicat, cum DEOS rogat, ve-
 lint, iubeant, ἡμετέραν στρατιάν ἐν σέσσηκ
 θειπνῆσαι περσῶν οἰνοχοάντων ταῦτα θυχεσθαι
 καλόν, ταῦτα εὐλ.γον πρὸςδοκᾶν. Nec post
 obitum Imperatoris, se aliosque ea spe fuisse,
 dissimulat idem Sophista, cum alteram in
 necem illius orationem ** ita auspicatur:
 ἔδει μὲν, ὧ παρέντες, ἅπιν ἡλπιζον ἐγὼ τι καὶ
 πάντες αὐθιρωποι, τὸ τέλος εἰληφέναι. καὶ τὸ
 περσῶν ἀρχὴν νυνὶ καταλελυῖσθαι. τὸ δὲ ἐκείνων
 γῆς Ῥωμαίας ἀρχόντας ἀντὶ Σατραπῶν ἐπιμε-
 λῆσθαι νόμοις ἡμετέροις. κ. τ. λ. & post mul-
 ta alia *** Ἡμεῖς μὲν ὠόμεθα τὸ περσῶν ἀ-
 πισαν μέντοι Ῥωμαίων ἐστῆναι κ. τ. λ. Nec
 parum ad rem nostram facit, quod idem LI-
 BANIVS cum feliciter & strenue a Iulia-
 no gesta retulisset, καὶ τῶτων, inquit ****
 ἐκαστὴν ἡγγεῖλε μὲν ὑδεῖς, τὸ δὲ τὸ ὁρῶντων ἡμεῖς
 ἡδονὴν ἡδόμεθα, πιστεύοντες, ὅτι καὶ ἐγίγιετο,
 γενήσεσθαι. Si enim oratoris flosculos de-
 mas, illud certe relinquitur, incertos
 & sine auctore rumores, ex studiis,
 ut sit hominum ortos, praecessisse
 tantae felicitatis nuncium. Quod enim
 Antiochiae factum est, loco Persiae propi-
 ori, quin aeque Constantinopoli sit factum,
 nihil impedit. Quod vero Aegyptum de-
 δωλωμένῳ filiis relicturum se sperat Tric-
 pho,

* Orat. viii. quae est Panegy. in Iuliano. p. 250.

TO. 2. ** Tomi 2. x mam p. 260. *** p. 251.

D. **** De Vita sua p. 45, A.

pho, id mirum alicui videri queat, cum de Aegyptiis imperii Romani hostibus, vel rebellibus potius, in Iuliani historia nulla fiat mentio. Sed in hoc ipso etiam praesidium causae meae inuenisse mihi videor. Scilicet Aegyptii, ab innata animis leuitate, ad seditiones & res nouas fuere semper quam maxime procliuēs * nec postquam Christiana inter eos religio inualuit, popolare hoc vitium exuerunt, vt potius haec ipsa saepe turbarum maximarum & periculosissimarum occasionem, innocens tamen ipsa per se, demta hominum malitia, praebuerit. ** Aetate Iuliani, imprimis Alexandriae aliquoties ingentes turbae, caedes etiam & aedium expugnationes, ex dissensione Africanorum & recte sentientium, sed recte non semper viuentium exortae, grauiter urbem illam & rempublicam concusserunt: de quibus nemo tacuit, qui de Historia Ecclesiastica illorum temporum scripto aliquid man-

* Ita sub seculi iiii. finem Achilles duce tota fere Aegyptus rebellauit, ab Imperatore Diocetiano ea causa peruastata, vt testatur in Chronico Eusebii circa A. C. 295.

** Videnda quae de hoc Aegyptiorum ingenio diligentissimus vir IAC. GOTHOFREDVS ad Cod. Theod. L. i. de defensoribus ciuit. L. 3. de his qui super relig. L. unica de his qui plebem audent; denique L. 31. de his quorum appellationes, magna industria & doctrina incomparabili congeffit, quae hoc transcribere nihil attinet.

mandatum reliquit. Habentur etiam epistolae aliquot imperatoris Juliani ad populum Alexandrinum, inter reliqua eius opera editae, quibus grauiter ea de causa illos obiurgat. Probabile igitur est, aut agitasse Iulianum consilia, de compescenda atque opprimenda in perpetuum illa animorum ad seditiones procliuitate, aut Cleolaum certe optasse, graue adeo iugum imponi Aegyptiis, ut sub illius onere superbiae, ex qua oriri fere solent contumeliae atque seditiones, obliuiscerentur. Quomodo autem quae de Aegypto hic dicuntur cum DODVVELLI sententia conciliari queant, non video. LVCIANVS cum Aegypti procuracionem sibi creditam refert* ut pacatae prouinciae meminit, eodem tempore quo ista scripsisse illum vult DODVVELLVS; & SPARTIANVS ** quo loco persecutionis aduersum Christianos decretae meminit, statim gratiae Imperatoriae aduersum Alexandrinos, Aegyptiorum fere primos, specimen adfert, ius *Bulentarum illis attributum*. Sed nondum a DODVVELLO discedo. Putat enim vir doctissimus, quod Arabes inter hostes imperii Romani referantur, clare satis indicare, Seuero impetrante scriptum Philopatrin, ut qui post Traianum solus Arabas bello petiuerit. Et

E

fateor

* Apol. pro Mercede cond. p. 491 sq. ** in Seuero c. 17.

fateor, vim haud exiguam huius argumenti futuram, nisi aliae rationes abiudicarent Luciano Philopatrin, atque Iuliani temporibus vindicarent. Quae cum ita sint, vitio verti nobis non potest, si ad spem Cleolai referamus, quae de Arabibus, inquieta gente & latrociniis infami, Cleolaus spondet: imprimis cum τὸ οἰκισμὸν πεινομήνῃν ἐξ NAZIANZENO viderimus.*

XXXIII.

Adhuc igitur bene sibi constant omnia, ut feliciter ac strenue gesta, quae in Philopatriade celebrantur, illa possint esse, quae Iulianus sub initium expeditionis Persicae perfecit. Videamus reliqua an sententiae nostrae faueant. Inducuntur Christiani male adfecti erga Imperatorem, &, ut interpretatur auctor, ipsam patriam. Male ominantur reipublicae,** μεταλλαγῶν, aiunt, τὰ πράγματα, ταραχαὶ τὴν πόλιν καταλήψον. τὰ στρατόπεδα ἡτῶνα τὴν ἐναντίων γαλήνην): & aliud illorum dictum, tanquam nimis mali ominis reticet Critias. Haec minime profecto conueniunt in ea tempora, quibus oppressa adhuc gentilium multitudo gemit ecclesia; (quidni enim liceat hic transiendo quasi confirmare quae supra dicta sunt) tunc enim gentiles quidem calamitates omnes, strages, exercituum, terrae motus,

* S. 32.

** p. 777. c. 20.

tus, famem, sterilitatem, inundationes, publica omnia mala Christianis imputabant: horum vero erat ostendere, nihil tum accidere quod non olim accidisset, quin nunquam fuisse felicius Romanum imperium, quam exorta & inualecente Christiana religione. De Imperatoribus autem qui tum viuerent, non nisi maxima cum veneratione & faustis ominibus loquebantur, tantum aberat, ut aut imperii mutationem, aut exercituum clades, aut simile quid auderent praedicere. Atque de his nemo dubitabit, nisi qui in antiquorum Ecclesiae Doctorum scriptis, apologeticis imprimis, plane sit hospes. Speciatim Seueri aetate, qua scriptum tamen vult Philopatin H. DODVVELLS, ita se rem habuisse, e TERTVLLIANI apologetico satis constat. Quod autem is quem modo laudaui DODVVELLS mala Christianorum, mundi finem in dies expectantium, de rep. Romana auguria occasionem persecutioni dedisse autumat, in eo ratio fugit virum doctissimum. Saltem in locis ab ipso adductis nihil est praesidii. EVSEBIUS enim * & HIERONYMVS, ** qui illum fere ad verbum expressit, de Iuda Chronographo diserte affirmant, eum Seuerianae persecutionis atrocitate motum, in decimum illius annum AntiChristi ad-

E 2 ventum,

* Hist. Eccles. L. VI. c. 7. ** de Scriptor. Eccl. c. 52.

ventum, finemque mundi contulisse. Persecutionis igitur atrocitas, ut finem mundi imminere crederet Iudas, eum permouit: non, ut DOBVVELLVS interpretatur, praedictio Christianorum de fine mundi, persecutioni occasionem * prae-buit. Fit haec vel inde probabilis sententia quod de Nerone ** AntiChristo simile quid creditum olim fuerit. Iuliani autem aetate longe aliam rerum fuisse faciem constat. Sub Constantini M. ex cuius fratre natus est Apostata, imperio, alte caput Christiana res extulerat. Propensa, quin profusa huius Imperatoris in Episcopos voluntas atque benevolentia, tantum eis cum auctoritate conciliauerat supercilium, ut iam tum iniquitatis mysterium operari occulte in quibusdam occiperet. Luxuriari itaque iam & insolentius efferri coeperant animi, ut mirum non sit, cum eiurato veri Numinis cultu, ad sacrilegam gentilium Deorum, Solis imprimis venerationem defecisset Iulianus, non defuisse inter Christianos, qui liberam vocem mittere auderent, infelicitatemque ipsi, tanquam homini im-
pio,

* Veriorem persecutionis occasionem ex Tertulliano adfert Christianus Kortholtus de persecutionibus c. vi. s. 7. p. 260.

** Vitium nimirum asseruari alicubi credebant ut AntiChristum aut ipse ageret sub finem mundi, aut eius saltem praecursor esset. quorsum videndus Lactantius de Mortibus Persecutorum c. 2. & Augustinus de ciuit, DEI L. xx, c. 16.

pio, atque imperio eius portenderent. Ec sane ingens cussa suberat, cur interitum eius optarent Christiani. Quid enim sperare aliud poterant a victore reduce, quam bonorum direptiones, infamiam, & corporis etiam cruciatus atque supplicia? quorum multa sunt in GREGORII NAZIANZENI *orationibus Philippicis aduersus Imperatorem Iulianum*, & alibi, quae facile a nobis, si id quidem nunc ageremus, possent adferri. Illud tamen monuisse liceat, gentiles etiam spe maioris aduersum Christianos licentiae post reditum Iuliani obtinendae fuisse creatos. Ita LIBANIVS* sperasse inter alia se dicit, τοῖς ἱερεῖς ὑποχωρήσειν τὰς ἐκκλησίας, quorum ea procul dubio sententia est, sperasse, ut euersis martyrum tumultis idolorum fana in eorum locum restituerentur,

XXXV.

Probatum est, tum voluisse Christianos tum potuisse paullo liberius de Iuliano loqui; locutos esse, iam est auctoritate idoneorum scriptorum confirmandum. Ut taceam peruulgatum illud de Athanasio, quem, cum ab Iuliano pulsus Episcopatu suo, & vrbe Alexandria excederet, dixisse ferunt: *cedamus, amici, nebulula est, cito transitura*. Item alterum illud de Paedagogo Antiochensi, qui interrogatus paucis ante Iulia-

ni obitum diebus: ecquid ageret Fabri filius? (Christum putabat) capulum Juliano parare, respondisse traditur. * Hoc ut taceam, locuples historiae horum temporum auctor AMMIANVS MARCELLINVS ** haec habet: *quae maximis moliminibus festinari cernentes* (loquitur de praeparatione expeditionis Persicae) *obstretores desides & maligni, vnius corporis permutatione tot cieri turbas intempestivas, indignum & perniciosum esse strepebant, studium omne in differendo procinctu ponentes: & distabant his praesentibus, quos audita referre ad imperatorem posse rebantur, cum ni sedatius ageret, immodica rerum secundarum prosperitate, sicut luxuriantes libertate nimia fruges, bonis suis protinus occasurum.* Quos obstretores desides & malignos AMMIANVS gentilis homo vocat, Christianos cum intelligere, VALESIVS obseruat ad hunc locum, & conferri secundam NAZIANZENI Philippicam iubet, in qua diuersa verbis, re habentur eadem. Idem AMMIANVS *** varia portenta atque omina refert, quae a bellolulianum aduersus Persas retinere debuissent. Cum vero eadem spreuerit, qui tamen alias superstitionibus, vaticiniis, oraculis & eiusmodi nugis ad stuporem essent deditus, * videtur haud

* Theodorit. H. E. L. III. c. 18. C. 19. autem Juliano cuidam monacho Imperatoris caedes eadem qua contigit hora reuelata esse narratur.

** L. XXII. c. 12. *** L. XXIII. c. I. & 5.

* Vid. Ezechiel Spanhemius, miraculum seculi, in oru-

haud absimile vero, suspicatum fuisse, Galilaeorum, ut ipse Christianos vocabat, fraude ea sibi quasi terculamenta obijci, ne victor reuersus grauius illorum ceruicibus incumberet. Quid quod LIBANIVS Christianos insidiarum in Juliani caput structarum, tum caedis etiam ipsius insinuat. Qua in re ecquid veri insit, iam non disquiro, neque etiam absolute vera esse, quae in Philopatride de iis dicuntur omnia, crediderim. LIBANIVS igitur, cum * conspiratum saepe in caput Juliani dixisset, quaesiuissetque quid causae subesset, quod mitissimus Princeps insidiis aliquoties esset petitus, ἐγὼ δὲ, subiicit, τέτρε τ' αἰτίας ἐν τῇ μνήμῃ τ' ὁδωηρεῶς ἐμοὶ πλευτ' Φράσω. Deinde cum ad illum locum peruentum est, ** primo a suorum aliquo interfectum esse arguit, quod nemo inter Persas fuerit, qui promissum praeconis voce praemium illi qui tantum facinus ausus esset, vindicare sibi voluerit: tum propius auctores caedis designat *** (adscribam enim verba, si forte interpunctione commoda clariora possim, quam primum intuenti videntur, reddere,) οἷς γὰρ ἔκ ἐλυσστέλει ζῶν, (ἔτοι δὲ ἦσαν οἱ ζῶν-

E 4

πς,

eruditissima praefatione, quam operibus Apostatae a se editis & ex parte illustratis praemisit, fere circa medium, ubi luculenta tum Juliani ipsius, tum aliorum in hanc rem testimonia profert.

* or. x. p. 307. ** p. 323. seq. *** p. 324.

πρὸς δὲ κατὰ τὰς νόμους) πάλαι το ἐπιβέλευον, καὶ τότε δυναθέντες εἰργάσαντο. ἡ τε ἄλλης ἀδικίας αὐτὰς ἀναγκαζέσης, ἐκ ἐχθρῆς ἐπὶ τὴν ἐκείνην βασιλείαν ἐξέσταν, καὶ μάλιστα τὴν τιμᾶν τὰς θεῶν, οὗ τὸ ἐναντίον ἐζήταν. Eos igitur caedis reos facit, qui non vivebant secundum leges, superstitionas scilicet & idololatricum quidquam habentes, quique Deos coliaegre ferebant, verbo Christianos. Vix, qui haec cum cura inspiciet, dubitabit, Christianos peti in Philopatrīde eos, qui male Iuliano ominari fuerant ausi.

XXXVI.

Antequam ab iis argumentis discedamus, quae ex publica rerum facie, qualis ea tum erat, sunt deprompta, duo iuvat paucis attingere. Vnum est, laudari in Philopatrīde laetas Romani res imperii, & felicitatem temporum, cum interrogantibus Christianis, quid ageretur in vrbe & in mundo? respondet Critias: χαίρουσιν γε πάντες, καὶ ἔτι χαρήσονται. AMMIANVS autem MARCELLINVS testatur, * dum Iulianus imperium teneret solus, nec motibus internis esse concitum orbem Romanum, nec barbarorum quemquam exsiluisse fines. Alterum autem hoc est, quod quae περὶ τῶν ἐξισωτῶν, de Peraequatoribus, in Philopatrīde dicuntur, in Iuliani tempora & ipsa videntur con-

conuenire. Sed quid probabile hac de re nobis videatur, diximus in notis ad obscurissimum in toto dialogo locum, * in quibus etiam quae de Cretenſium virginum caede in Philopatride memorata, quam nec ipsam a Iuliani aetate abhorrere coniicimus, nostra sit sententia exposuimus. Pergamus igitur ad ea quae restant.

XXXVII.

Scilicet haud exiguum caussae meae & sententiae praesidium in eo colloco, quod auctor dialogi, cum clare adeo & perspicue Christianis illudat, ipso tamen hoc excellentissimo Christianorum nomine non utitur, (quae enim hic obuerti potuissent, ita puto supra** esse profligata, ut quæstionem res amplius non habeat) sed Galilaeorum. Quae res vel sola si esset, probabilem alicui sententiam, quam defendendam suscepi, redderet. Sed cum non desint, quae circa hanc appellationem moueri, nec sine doctissimorum virorum suffragiis, possent, res vniuersa paullo est altius repetenda. Sub prima rei Christianae initia, qui sanctissimam Seruatoris nostri disciplinam essent amplexi, μαθηται hoc est discipuli vocabantur: ab inimicis autem Galilaei itemque Nazareni, a patria ductum Christi vtrumque, illud etiam plerorumque Apostolorum, Appel-

E 5 latio-

lationis vtriusque mentionem habent etiam libri sacri, Galilaeorum, Ioh. VII, 52. *Μη καὶ σὺ ἐκ τῆ Γαλιλαίας εἶ.* Nazarenorum autem Act. XXIIII, 5. vbi Paullus *πρωτοῦλης τῆ Ναζωραίων αἰρέσεως* vocatur. Durasse haec nomina ad illud tempus, quo Christiani Antiochiae primum sunt vocati, testis praeter alios est SVIDAS: * *ἱεὸν, ὅπῃ ἐπὶ κλαυδίου βασιλεύοντι μετωνομάσθησαν οἱ πάλαι λεγόμενοι Ναζηραῖοι καὶ Γαλιλαῖοι, χριστιανοί.* Qui id videtur sumsisse ex IOHANNES ANTIOCHENO MALALA, apud quem ** eadem leguntur. Cum enim nominis Christianorum Antiochiae, Euodio Episcopalem sedem occupante, impositi mentionem iniecisset: *πρώην γάρ, addit, Ναζηραῖοι ἐκαλέοντο, καὶ Γαλιλαῖοι ἐκαλέοντο οἱ χριστιανοί.* Post hoc tempus obsoleuisse Galilaeorum nomen videtur: cum nimirum & aliud esset, quo censerentur Christi discipuli, & prolatis extra Galilaeae, ac Palaestinae adeo fines religionis Christianae promeritis, ipsa appellandi cessaret ratio, nisi quis totum mundum in Galilaeam versum esse, voluisset dicere. Inde est quod nulla ab ea aetate Galilaeorum mentio occurrit, donec

* Voce *Ναζηραῖοι*. ** In historia chronica, ut est Oxonii. 1691. e codicibus Bodleianis cum interpret. & not. Edmundi Chilmeadi edita p. 318.

donec infelix apostata Iulianus, Christianorum appellationem gloriosum aliquid in se continere videns, stupidae gentis nomen Christianis & attribuit ipse, & lata lege iussit attribui: quod quidem pertinaciter adeo ipse observat, ut vix credam Christi aut Christianorum nomen in iis, quae supersunt ab illo scripta, occurrere. GREGORIUS igitur NAZIANZENS, * hunc enim solum ex innumeris fere aliis huc aduocasse suffecerit, *καινοτομεῖ, αἰτ, ὁ Ἰουλιανὸς πρὸς τὴν προσήγορίαν, Γαλιλαίως ἀπὲν χριστιανῶν ὀνομάσας ἡς καὶ καλεῖσθαι, νομοθετήσας, & paullo post nomen hoc vocat ὄνομα τὸ εὖκ εἰωθότων.* Hinc demum apparet vis argumenti nostri, ab hac appellatione desumpti. Qui enim auctor, cum manifeste de Christianis loquitur, hoc quidem augusto illorum nomine, quod ignorare non potuit, abstinet, utitur autem illo Galilaeorum, quod cum diu evanuisset, a Iuliano reuocatum, post eum iterum obsoleuit, is sub Iuliano scripsisse merito credendus est. Hinc, ut praeter viam quasi hac moneam, patere arbitror, quam recte vir doctissimus ** ANTO. PAGI reprehenderit BARONIUM, qui Canonem primum Concilii Apostolorum, si DIs placet, Antiocheni, eo nomine reiecerat, quod
eo

* Orat. III. quae est inuectiva i. in Iulianum p. 81.

** In Crit. Anji-Baron. ad A. C. 56. n. 3.

eo decernatur, *Et credentes in Christum, quos il-
lius temporis homines vocabant Galilaeos, Christiani vo-
carentur*; cum tamen satis constet, id nomi-
nis a Iuliano demum Christianis tributum.
Qua in re consentientem sibi habet NATA-
LEM ALEXANDRUM *. BARONIVM igi-
tur refutaturus PAGI ad Philopatridis
auctorem, quem Lucianum putat, prouo-
cat, qui ante Iuliani tempora Paullum Tar-
senssem Galilaeum appellauerit. Nimirum
falsus est BARONIVS, cum antiquissimis
Ecclesiae temporibus Galilaeorum appel-
lationem in vsu fuisse negauit. Sed infe-
liciter cum, ex Philopatride, si recte illius
a me aetas constituitur, ANTO. PAGI
erroris redarguit. Id quod hic monuisse
non praeter rem visum est.

XXXVIII.

Quae de Galilaeorum appellatione di-
cta a me sunt, infirmari forte aliquis existi-
met eo posse, quod apud ARRIANVM **
Galilaei pro Christianis dicantur, & Tibe-
rianus in literis ad Traianum Imperatorem
fatigatum se Galilaeorum id est Christia-
norum caedibus scribat. Verba eius apud
IOHANNEM ANTIOCHENVM MALA-
LAM *** ita habent ἀπὸ καμὸν τιμωρῆμεν
καὶ φονεύων τὰς τὸ δόγμα τὸ λεγόμενον

καὶ

* Hist. Eccles. sec. i. diff. xx. p. 212.

** L. IIII. sermonium Epicleti c. 7.

*** In historia chronica p. 356.

χριστιανῶν, καὶ τὰ ὑμέτερα θισπισματα κ.τ.λ.
 Sed nihil causae subesse puto, quin primo
 & proprio significato vox posita censeatur,
 pro iis qui Galilaeam regionem incolebant.
 Erat Tiberianus ἡγεμονεύων τῶ πρώτῃ πα-
 λαιστίνων ἔθνους, id est, ut interpretor, Galilaeorum. Hi enim si a septentrionali, hoc
 est superiori parte & Romanis etiam vici-
 niori incipias, primus Palaestinae gentis
 populus vocari merito possunt. Scribit
 igitur Tiberianus se ex Galilaeis, qui pro-
 vincia ipsi euenerant, occidisse τὰς τῷ δόγ-
 ματι τῷ λεγομένῳ χριστιανῶν. Vnde etiam
 SVIDAS * cum huius epistolae meminit,
 Galilaeorum mentionem prorsus omittit.
πριβερμανὸς ἡγεμονεύων τῷ πρώτῃ παλαιστίνων
ἔθνους, ἀνήγαγεν αὐτῷ (Traiano) λέγων, ὡς
ὅτι ἐπαρκεῖ λοιπὸν τὰς χριστιανὰς φονεῦειν, ἐ-
κείνων αὐτομάτως ἐπισυναγόντων αὐτὰς τῇ κο-
λάσει. Ex his igitur probari non potest,
 post exortum Antiochiae Christianorum
 nomen Galilaeos vocari Christi sectatores
 consueuisse. Quod autem de ARRIANI
 loco est, nihilo plus illo effici arbitror. Cum
 enim in prooemio libri aperte fateatur, se
 Epicteti sermones non aut suo iudicio dis-
 posuisse, aut dictionis elegantia exornasse,
 sed simpliciter ex ore magistri commenta-
 ria sibi, ipsis forte verbis, quibus ille usus
 esset,

* In voce τραϊανός.

esset, conscripisse, (nimirum ut hodie fere solent in acroasibus Doctorum discipuli) quae deinde se inscio in hominum manus peruenirint: hinc apparet fieri potuisse, & quidni factum dicamus? ut Epictetus, qui sub Nerone iam celebritatem erat aliquam consecutus, & usque ad Diui Marci tempora superstes fuisse dicitur, * vel eo ipso tempore, quo de Galilaeis, qui simul Christiani essent, retulit ad Traianum Tiberianus, in eorum mentionem inciderit, ** quae bona fide excepit ARIANVS, & ad posteros transmisit. Illud vero monuisse hoc in loco, quanquam non ad nostrum institutum pertinet, haud abs re fuerit, ita vulgo Epicteti verba accipi, ac si ~~mauian~~ quandam ac stuporem Christianis tribuat, in quo ego iniuriam fieri optimo seni arbitror. Dixerat, si quis ab insania aliqua aut furore ita esset affectus, ut perinde ipsi esset, habere uxorem ac liberos, aut non habere, & quod ad vitam, bonaque alia similiter existimaret; huic nullum fore tyrannum horribilem, satel-

-
- * Merito hoc posterius in dubium vocante viro cal. I. A. Fabricio Bibl. Gr. L. IV. c. VII. p. 259. seq. & ante illum H. Dodwello diss. de aetate Peripli maris Euxini §. 7. seqq. ubi prolixè demonstrat ultra Hadriani annum xx. non vixisse.
 - ** Sub Traiani certe imperio sermones illos ab Epicteto habitos, probant Fabric. l. c. & Dodwellus l. c. §. 12.

tellites nullos, nullos gladios extimescendos. Iam subiungit : *εἶπε ὑπὸ μανίας μὲν δύναται τις ἔγωγε διαλεθῆναι πρὸς ταῦτα, καὶ ὑπὸ ἐθους οἱ Γαλιλαῖοι, ὑπὸ λόγου δὲ καὶ λαοδείξεως ἄδεις δύναται μαθεῖν κ. τ. λ.* Itaque *μανίαν* profecto non tribuit Galilaeis, sed ita dicit : si insania quibusdam caussa esse potest, ut parui externa faciant, & nihil timeant aduersi : si porro Galilaei ex consuetudine (institutionem forte commodius intelligemus) talia contemnunt : pudor est, non posse ab ratione aliquem eo perduci &c. Sed id iam non agimus.

XXXVIII.

Iuliani igitur tempore scriptum esse Philopatrin, credat fortasse nobis aliquis, nisi ille adhuc superesset scrupulus, qui factum, ut tam iunioris Luciano auctoris dialogus inter illius opera & censeri coeperit, & diu adeo delituerit? Hic praeter ea quae communia sunt, & de supposititiis quibusuis possunt dici, dictaque olim sunt; & huic satisfacere scrupulo, & praeterea valde magnam sententiae nostrae verisimilitudinem conciliare illud puto, quod Iuliani tempore vixit, ipsique amicus Imperatori fuit LUCIANVS SOPHISTA aliquis, ad quem extat hodiernum scripta a Iuliano epistola, quae quoniam breuissima est, & elegantiae omnis plenissima, non ingratum lectori

tori facturus videor, si totam adscribam. *
 Ἰβλιανὸς Λαπριανῷ σοφιστῇ. Γράφω ἔτι αὐτῷ
 χεῖν ἀξίῳ τῶν ἰσων. εἰ δὲ ἀδικῶ συνεχῶς ἐπιστῆλων,
 αὐτῷ δικάζειν δέομαι τῶν ὁμοίων παθῶν. Quid si
 dixerimus, ab hoc scriptum esse Philopatri-
 trin? nominis deinde similitudine dece-
 ptos librarios in vnum cum Samosatensi vo-
 lumen compegisse. Ad haec qui Philopa-
 trin cum iis quae Lucianus scripsit compa-
 rauerit, Lucianum esse illum, id est Luciani
 imitatione scriptum, & e verbis fere Lucia-
 ni senioris illius compilatum, eoque nomi-
 ne commentariis illius immixtum merito,
 negare profecto vix sustinebit. Atque hoc
 est, de quo antequam finiamus, aliqua sunt
 dicenda.

XXXX.

Nimirum, si quis notas nostras inspicere voluerit, ille cognoscet, nullam fere esse extantior sententiam, ne phrasin quidem aut versum Homeri allegatum, quae non iisdem pene verbis in iis quae Lucianus edidit, reperiantur, id quod temere fieri non potuisse iam supra dictum est. Exemplum huc ad scribere supersedeo, non est enim longus dialogus, & singulis fere paginis specimen occurrunt. Sed illud tantum hoc in loco ostendam, oeconomiam quam vocant, & dispositionem Philopatridis, cum illa,

* Epist. xxxii. p. 404. ed. Spanh.

illa, quae in Nigrino est a Luciano adhibita, ex asse conuenire. In vtroque dialogo illa est quasi primaria hypothesis, vt narret amico amicus sermones a se auditos *ἐν τῷ Νιγρίνῳ*, in quos forte fortuna & quasi transeundo inciderit: In Nigrino quidem Philosophi Platonici, Sophistarum quorundam in Philopatride. Hi sermones deinde approbantur in Nigrino & laudantur ab eo qui primum illos audiit: in Philopatride autem irridentur & condemnantur. Effectus vtriusque idem est, insignis animi, corporisque adeo mutatio, vehementior illa quidem in Philopatride, in Nigrino, pro obiecti scilicet ratione, lenior. Iam occasio dialogi vtriusque est occursum fortuitus duorum veterum amicorum, quorum miratur alter subitam alterius immutationem. Tum per maximas ambages peruenitur tandem ad caput caussae, in Nigrino moras neſtente ipſo qui narrat, prooemiisque alterum ingentibus fatigante: in nostro arrepta iuris iurandi mentione, a Critia, qui narrat, praestandi, Triepho praecipuos gentilium DEos false perstringit. Post narrationem sequitur in vtroque dialogo effectus, qui in narrante primum fuerat, cum eo cui narrat, communicatio, quae vtrobiſque adhibita de canis rabidi morſu ſimilitudine explicatur. In Philopatridis ſine demum quaſi catastrophe quaedam adiicitur,

F

breuis

breuis illa quidem, sed quae caussa scribendi auctori extitit procul dubio. Poterant haec amplius singula dilatari, sed metuo ne tamen non satis intelligar, nisi quis vtraque *οὐκ ἀποδέχεται* inter se componere sustinuerit. Satis igitur fuerit haec indicasse. Habes, Lector, sententiam de Philopatride nostram, in qua ita me versatum arbitror, ut contumeliam facerem sciens nemini, auctorem non laudarem, nisi quem oculis ipse usurpassem meis, & omni studio, ne quid ideo tantum placeret, quod nouum esset, mihi cauere. Si quid igitur erratum sit, quod negare non ausim, at illud confirmare possum, ex his quidem fontibus non profluxisse.

CENSUI.

Cύνοψις.

Quando & a quo scriptus sit Philopatris, tres sunt impr. sententiae. §. 1. 2.

I. Quidam Luciano tribuunt,

1. quia is quasi sit in possessione,
2. argumentum ab ipsius genio non abhorreat,
3. rerum & verborum magna cum Lucianicis similitudo deprehendatur, §. 3.
4. Victoria de Persis M. Antonini celebretur,
5. calamitatum publicarum, quas hoc imperatore orbi incubuerint, mentio fiat. §. 4.

Huius sententiae aliquot Patroni. §. 5.

II. Quidam antiquiorem statuunt: & THEOD. quidem MARCILIUS ad Neronis tempora refert: reliqui ad Traiani, idque

1. quia Paulli discipulus quidam inducatur,
2. triumphus Traiani Parthicus celebretur. §. 6.

Refellitur sententia secunda, §. 7.

Speciatim MARCILIUS. §. 8.

BLONDELLVS non accurate refutavit hanc sententiam, §. 9.

Contra quam fortissimum est argumentum

1. ARTEMIDORVS citatus, §. 10.
2. convenientia cum Luciani scriptis. §. 11.

Expenditur sententia prima, §. 12.

(a) argumenta pro eadem infirmantur, np. I. II. & III. §. 13. IIII. §. 14. V. §. 15.

(b) probatur generatim non esse Luciani,

1. ex maiori Christianismi peritia, quam est illa Luciani, ubi simul quaedam ad illius Protea notantur, & contra T. A. FABRVM disputatur. §. 16--20.
2. FIVETIVS, qui idem argumentum attulerat, laudatur, sed sententia eius de Christi appellatione examinatur. §. 21.

3. ex stili ineptiis §. 22--25.

(γ) Probatur iuniorem esse Luciano auctorem:

1. quia Constantinopoli scripsisse videtur. §. 26.

ubi obiter etiam DODVPELLI nova sententia perstringitur.

(quibus argumentis, & cur isti nolumus. §. 27.)

2. Ex vocibus ἐξισωτής, πολυάχολος, & ζυνωρίς.
§. 28.

III. Sententia nostra: Philopatris scriptus imperante Iuliano Apostata. §. 29.

(Praeindiciū causae nostrae ab auctoritate summorum Theologorum remouetur. §. 30.)

1. quia sub Christiano Imperatore non habuisset auctor tantam insultandi Christianis licentiam. §. 31.

2. Victoria Iuliani Persica congruit. §. 32. 33.

3. Christiani Iuliano mala omnia praesagiebant, quod iis obicitur in Philop. §. 34. 35.

4. status reip laetus,

5. ἐξισωται,

6. Virginum caedes, conueniunt. §. 36.

7. Christiani vocantur Galilaei, appellatione Iuliani temporibus propria. §. 37. 38.

8. Vixit tum aliquis Lucianus Sophista, a quo Philopatris potuit scribi §. 39.

Oeconomia Philopatridos componitur cum ea, quae est in Nigrino, & disputatio concluditur.

Commodum lectoribus fore
putavi, si argumentum Philo-
patridis a Iacobo Micyllo adornatum huc
transferrem, cum quo comparari velim
§. 6. & 7. disert. nostrae.

Lucianine sit Dialogus hic, an alterius cuius-
piam, dubitari potest. Nam quod ad argu-
mentum attinet, non abhorret ab illius ingenio &
dicacitate. Pariter enim & gentilium Deos, &
Christianam religionem, ut saepe alias, incesse-
re videtur. Phrasis autem, & tota adeo compo-
sitio caeteris illius scriptis haudquaquam similis
est. Nam quorsum pertinet excursus iste, reli-
quo prope toto corpore longior? aut quid adeo
grande aut affectuosum sequitur, quod Tragico
isti exordio respondeat? Sed de his doctiores iu-
dicent. Caeterum cuiuscunque scriptum hoc fuit,
videtur is Traiano Caesari ob victoriam in ori-
ente partam potissimum gratulari voluisse, con-
tra eos qui per id tempus siue ipsi urbi, siue alteri
alicui loco, (nam patriam * solum vocat) pe-
ricula & clades praesagiebant: quos ipse a prin-
cipio Sophistas appellat: ad finem tamen ita de-
scribit, ut propemodum Christianos intelligere vi-

F 3

dea-

* Quin urbis κατ' ἐξολήν mentio fieri videtur
P. 777. & 19.

deatur. Eo enim pertinet, quod in fine de Persico supercilio, de Susis, de tota Arabum regione meminit. Omnia enim illa a Traiano deuicta in pop. Romani potestatem illis tum temporibus rediere, ut apud Dionem & Eutropium, & ceteros, qui eius aetatis historiam scripserunt videre est. Et hinc alterius tituli causa est, quo Philopatri dialogus hic inscribitur. Quod autem ad didascomenum pertinet, fingitur is, qui patriae fortunae ac prosperitati tantopere studet, tum ab eo quicum sermonem habet, de Deo vero, & religione recta informari: tum ab iis, qui patriae male ominabantur, eiusdem * institutionis causa in communem coetum ac societatem introductus fuisse, unde & catechumenus in ipso dialogo ** infra vocatur: quo nomine Christiani vocare soliti aliquando fuerunt eos, quos pietate & religione sua informare nuper coepissent. Porro scribit in quadam epistola Ponticus Venerius, *** Lucianum etiam Euangelium Ioannis

* Hoc ex dialogo probari nequit: praedictionum audiendarum causa in coetum eorum venisse apparet. p. 776. c. 18.

** p. 773. c. 14. vbi nondum in Sophistarum conciliabulo versatur.

*** Vixit Se. XV. extremo: Potuit memoriae vizio aut iudicii Luciano tribuere Philopatrin: Potuit etiam ad Protea eius auctoris respexisse, vbi quaedam de fraterno Christianorum amore. Probabile

nis infectatum alibi fuisse: quod si est, non immerito de hoc dialogo intelligi potest. Ita enim hic de lucio, de verbo & caeteris quibusdam meminit, ut ex principio Evangelii illius sumta videri queant. Nisi siquod aliud eius generis scriptum ab hoc editum fuit, quod ad nostram aetatem non pervenit. Quod autem ad versionem attinet, quanquam fortassis referret huiusmodi scripta, quae vel contemptum religionis aliquem parere possent, vel alioqui impietatem prae se ferunt, omnino non verti, tamen quia argumento operis servandum fuit, rursus hic lectorem oratum volo, ut si quid minus perspicue, aut aliter quam debuit, conuersum deprehendat, veniam hanc exemplari nostro det, quod in quibusdam locis ita deprauatum fuit, ut nescias, utrum de industria obscurata quaedam fuerint, an librarium vitio alia corrupta aliaque omissa,

THEODORI MARCILII AN-
NOTATIO IN EDIT,
AMSTEL.

Non est huiusce Luciani, sed antiquioris aliquis. Multa id arguunt, primum ineptiae stili, cum aliae omnibus paginis, tum illae p. 765. ΦὺΦὺ &c. Deinde ratio temporis. Nam Syrus

babile enim mihi non sit, quae Ponticus Virunius Luciani legit, ea intercidisse; imprimis cum prima editio quae Florentiae prodijt, iam A. C. 1496. lucem viderit.

rus noster Lucianus pervenit ad tempus belli Mar-
comanici A. C. CLXXI. ut patet in Pseudomante:
at hic nebulo se baptizatum significat a D.
Paulo, Paulus vero martyrii palmam accepit Im-
peratoris Neronis anno XIII. Falliturque Baranius
Neronis anno XII. verba illa huiusce dialogi:
Γαλιλαῖ (Θ) ἀνα Φαλασίᾳς, Ἰπέρριν (Θ), ἐς τρεῖ-
τον ἑξαγὼν ἀεθροβάτης δι' ὕδατ (Θ) ἡμας ἀνε-
παίνισεν, adscribens huic Luciano. Nam qui
potuit Lucianus hic a Neronis anno XII. & Chri-
sti LXIII. ad annum Serratoris CLXXI.
perviuere, siue annis CIII. ? Atqui etiam post
bellum Marcomanicum quin Lucianus aliqua
commentatus sit, negari non potest. Saperdae
autem prorsus illi sunt qui propter ea, quae in
extremo dialogo isto de Babylonis, Aegyptiis,
Persis, Scythis verba fiunt, huiusce distortissimi
foetus parentem ad tempora Imperatoris Tra-
iani referunt, cum ea magis in Neronis aut
etiam Claudii pertinere posse, quibus facile lolio
non victitans perviderit. Plane quidem, quique
tam belli pueri pater est, Neronis Principatu
eum suscepit.

ΦΙΛΟΠΑΤΡΙΣ

Η

ΔΙΔΑΣΚΟΜΕΝΟΣ.

ARGVMENTVM PHILOPATRIDIS
EX NOSTRA SENTENTIA

TRIEPHON OCCURRIT CRITIAE, (vtraque autem sunt Socraticorum philosophorum nomina) veteri amico, mirabilemque in eo mutationem miratur. Hic eiusmodi se portenta ex Christianis quibusdam, forte Clericis, audisse ait, quae ad furorem se pene adegerint. TRIEPHO narrari sibi rem cupit, sed, ne quid magicae incantationis subsit, veretur. Iusiurandum igitur a CRITIA exigit de non nocendo sibi per carmen magicum. Hoc per Iouem iurare volente, TRIEPHO hunc reliquesque gentilium Deastros false ridet, hortaturque CRITIAM, vt ad veram, id est Christianam religionem se conuertat, cuius elementa illi tradit. Persuaderi sibi patitur ista CRITIAS, & per sanctissimam Trinitatem, praecunte TRIEPHONTE & concipiente, iurat. Narrationem deinde eorum, quae audisset, post longissimam illam excursionem, aggreditur; vaticiniaque quaedam de reip. conuersione ex Christianis audita refert, illud vero, quod pessimi erat ominis, omittit penitus, ne vel ipsa auditione scilicet illa rumpantur Triephonti. Interuenit tandem CLEOLAUS, nunciumque felicitis aduersum Persas Iuliani successus adfert, quem gratulatione faustisque omnibus TRIEPHO & CRITIAS excipiunt.

ΦΙΛΟΠΑΤΡΙΣ Η ΔΙΔΑΣΚΟΜΕΝΟΣ.

ΤΡΙΕΦΩΝ. ΚΡΙΤΙΑΣ. ΚΑΒΟΛΛΟΣ.

783. **Τ**ΡΙΕΦΩΝ. Τί τῆτε ὦ Κριτία, ὅλον σε-
 C. I. αυτὸν ἡλλοίωκας, καὶ τὰς ὀφρῦς καίτω
 συνενένευκας, μύχιον δ' ἱ * βυσοδομέυεις,
 αἶνω καὶ καίτω περιπολῶν, κερδαλέοφρονι
 τοικῶς καὶ τὸν πρηνῆν 2 ὠχρὸς 78
 3 σευ

* βάθος σκέπη.

C. I. **T**R I. Quid hoc rei est, Critia, totum
 te mutasti. Superciliis deorsum con-
 tractis profundas voluis sub pectore cu-
 ras, sursumque & deorsum vagatus ani-
 mos sub vulpe latentes, ut est in Poëta, vi-
 deris.

1 Βυσοδομέυειν quid sit, explicat Scholiasta mi-
 nor Homeri ad Od. 9, 273. βυσοδομέυων,
 καὶ βάθος & ἀανοίας βυλευόμενον, quasi
 dicas in profundo aedificantem.

2 Homerum, Il. α, 149. ubi Scholia: κερδα-
 λέοφρον, πανῆργος & Φρόνημα, καὶ περικερ-
 δῆ & νῆν ἔχων, τῆτ' ἐστὶ, κερδαίνειν Φρονῶν.
 Sed ad Il. δ, 339. eadem Scholia; κερδα-
 λέοφρον, πανῆργος, καὶ Φιλοκερδέσται. Ἡ γὰρ,
 ἀπα-

764. 3 σεν εἶλε παρσιᾶς; μήπερ 4 * τρικάρηνον
 τε θέασαι, ἢ 5 ἑκάτλιον ἐξ ἄδης ἐληλυθῦιαν,
 ἢ καὶ τινι θεῶν ὁ ἔκ προνοίας συνήντηκας;
 οὐδέ-

* Κέρβερον.

deris circumferre, oraque pallor occupat.
 Num Cerberum vidisti, aut Hecaten ex
 inferis ascendentem, an consilio cum
 Deorum aliquo vna fuisti? Neque enim
 adeo

ἀπατηλὲ, δουλερὲ, ἀλωπεκώδης. κερδαλίη γὰρ
 ἀλώπηξ. & ad Ιλ Κ, 44. βελῆς κερδαλέης,
 συνετῆς, ὠφελίμης, ἢ πανέργης· ὡς δὲ τὴν κερ-
 δῶν, ἢ γὰρ τὴν ἀλώπεκα. A vulpina igitur
 astutia hoc nominis deductum est, quod
 proinde non adeo inepte reddi videtur
Horatiana phrasi ex Arte Poetica vers. 437.

3 *Homeric phrasis, quam in Ioue Tragedo init,*
etiam Lucianus adhibuit.

4 *Horrendus Cerberi, tricipitis canis, adspe-*
ctus, quem non velis tibi in tenebris occurrere
Senec. ὀπποκολ. p.m. 406. Et cui per mediam
nolis occurrere noctem. Iuven.

5 *Hecates, cum ex inferorum regione in ter-*
ram nostram venatū egreditur, quam ter-
ribilis sit adspectus, & ad mentem sano et-
iam excutiendam comparatus, graphice
descripsit Lucianus in Philopseude p. 341. sqq.

6 *Mirum non est insolito aliquo viso turbatis,*
cum ipsa mente, spiritibus animalibus,
corpus etiam ad languorem dari, totum-

que

οὐδέπω γὰρ σὲ τοιαῦτα εἰκὸς παθεῖν, εἰ καὶ
αὐτὸν ἡκηκόεις οἶμαι τὸν κόσμον κλυσθῆναι,
ὥσπερ ὅπῃ τὰ Δευκαλίων. Σοὶ λέγω,
ὦ καλὴ 7 Κριτία, οὐκ αἰεὶς ἐμὲ ὀπιθῶ.
μέ-

adeo te affici par, puto, erat, si vel mun-
dum, vt quondam sub Deucalione, elu-
vie totum perituum audiuiſſes. Te-
cum loquor, o pulcer Critia, non au-
dis

que eius immutari habitum; cuius rei
nec in sacris nulla sunt vestigia. Vide mi-
hi *Dan. viii, 27. Iud. xiii, 22. Athenagoras*
in Legatione pro Christianis c. xv. p. 63. ed.
Oxon. Dechair. ex Homero Il. T, 131. χαλ-
κοὶ ὃ θεοί, inquit, φαίνεσθαι ἐναργεῖς. Cae-
terum inconcinne Ablancurtius con-
iungit θεῷ καὶ προνοίας & deinde vertit,
Deo alicui Providentiae; quasi rideret
Triepho Providentiam, quam tamen in-
fra adstruit. Micyllus: ex providentia
quadam occurristi. Obscure. Sed inde
manavit forte Ablancurtii versio.

7 Περὶ Φώνησιν hanc, vtut Latinis paullo vi-
deatur insolentior, non putavi refugien-
dam; Scilicet ipsum secutus *Ciceronem*,
qui, cum ex Graeco vertendum esset, προ-
πῖνω τῷ καλῷ Κριτία, dixit, *Tuscul. I, c. 40.*
propino hoc pulcro Critiae. quanquam nec il-
lud ignoro, Critiam illum Socraticum a
corporis pulcritudine celebrari.

μὲν τὰ πολλὰ, καὶ ἐς βροχὺ γαίτνιασάν-
 τες; 8 δυσχεραίνεις καθ' ἡμῶν, ἢ ἐκκε-
 κώφωσαι, ἢ καὶ τὸ χεῖρὸς παλαστήσουσιν
 ἡμῶν;

C.II. ΚΡΙΤΙΑΣ. ὦ Τριεφῶν, μέγαν πινά, καὶ
 ἡπορημῶν λόγον ἀκήκοα, καὶ πολλὰς
 ὁδοὺς ὃ διενειλημῶν. καὶ ἐπ' ἰο ἀνα-
 σιμ-

dis multum tibi inclamantem, & prope
 iam Te consistentem? Irasne aliquas
 aduersum nos geris? obmutuisti? an ex-
 pectas dum iniecta te manu impellam?

C.II. ΚΡΙΤ. ὦ mi Triepho! audiui orationem
 magnam atque difficilem, & multis im-
 plexam implicitamque nodis: Iamque
 me-

8 *Lucianus in votis siue nauis*, p. 495. ἢ δυσχεραί-
 νεις καθ' ἡμῶν, ἢ ἐκκεκώφω.

9 *Interpres: rem multis viis tractatam*, quæ
 interpretatio vera forte esset, si scriptum
 esset διενειλημῶν. Iam vero, διενειλημῶ-
 νον est a διελλαμβάνω, quæ quidem vox, ut
 aliae multæ, (*Lucianicarum catalogum*
texuit vir Cl. Ienssius in Lectionibus Lucian.
L.III. c.I. p.309. sq. vbi habet quidem hanc
nostram, sed interpretationem non adii-
cit.) omissa est ab iis, qui Lexica compila-
 runt. Iidem tamen, quid sit ἐλλαμβάνει-
 ναι, tradunt ex *Dioscoride*, nimirum am-
 plecti, circumplecti, cum de capreolis vi-
 tium, vel clauiculis sermo est, quarum
 illæ

πεμπάζω τὰς ὕδασι, καὶ τὰς αἰσας δόπο-
 φράτῳ, μή περ ἔτι ἀκῆσαι ταῦτα, καὶ
 * δόποψύξω ἐκμανεῖς, καὶ μῦθος τοῖς ποι-
 ηταῖς γηθησάμην, ὡς καὶ 11 Νιοβὴ τ' ἐστίν.
 εἰλλὰ καὶ κρημνὸν ὠθέσμεν αὐτῇ κεφα-
 λῆς 12 σκοποδινήσας, εἰ μὴ ἐπέκρυσσας μοι.
 ὦ τὰν, καὶ τ' πρὸ 13 Κλεομβρότου πηδημα ἔ-
 δμβροκνώτω ἐμυτεύθῃ ἐπ' ἐμοί.

TRIE.

* δόποθανῶμαι, ξερανθήσμαι.

mecum retracto nugas, & aures obturo,
 ne si forte iterum illae audiendae sint,
 dirigeam prae furore, ut illa olim Nio-
 be, & fabula Poëtis fiam. Sed profecto,
 nisi tu mihi iam inclamasses, de praeci-
 piti loco in caput vertigo me impulisset,
 & Cleombroti de me saltus, Ambrá-
 cioten illum dico, narrari quam scitissi-
 me

illae arcto complexu, ad palos arboresque
 sese applicant. Erit igitur διενειλημῶς
 λόγος, intricatus, implexus, difficilis.

10 *Lucianus in Gallo* p. 163. ἀναπεμπάζῃ τ' ὄνειρον.

11 Niobes fatum describitur 11. ω, 602. 199.

12 *Lucianus in Philopseude* p. 343. ὡς μὴ σκοποδι-
 νήσας ἐμπέσωμι ὅπῃ κεφαλὴν.

13 Notissimum est *Callimachi* in eum Epi-
 gramma, sed nimis pulcrum ut non hic ad-
 scribatur. Est autem in *antholog.* *Graeca*
edit. H. Steph. vltimum L. III.

ΤΡΙΕΦΩΝ. Ηρώκλεις τ' θαυμασίῳι ἐ-
κείνων Φασμάτων, ἢ ἀπασμάτων, ἅπερ,
Κριτίας ἐξέπληξαν πόσοι γὰρ 14 ἐμβρο-
νητοὶ ποιηταὶ, καὶ πραγματολόγοι Φιλοσόφων,
οὐκ ἐξέπληξαν σὺ τ' διάνοιαν, ἀλλὰ λήρος
76ς. πάντα γέγονεν ὅτι οὐδὲν.

C. III. ΚΡΙΤΙΑΣ. Πέπαυσον εἰς μικρὸν, καὶ μὴ-
κέτι παρενοχλήσης, ὦ Τριεφών, ἢ γὰρ 15
πα-

me potuisset. ΤΡΙΕΦΩ. Mirabilia
Hercle visa vel audita, quae quidem
Critian adeo potuere percellere. Quot
enim attoliti poëtae, quot Philosopho-
rum portentosi sermones, tantum abest
ut tuam dimouere mentem potuerint,
ut potius merae nugae fuerint. CRIT.

C. III. Quiesce paulum Triepho, & noli mo-
lestus esse amplius. Neque enim a me
in-

Εἶπας ἥλιος χαῖρε, κλεόμβροτος Ἀμβρακιώτης.

Ἦλατ' ἀφ' ὕψις τείχεσσι εἰς ἅλαδ' εἰς,
Ἄξιον εἶδέν ἰδὼν θανάτου κακόν, ἀλλὰ Πλά-
τωνος

Ἐν περὶ τ' ψυχῆς γράμμ' ἀναλεξάμενος.

14 ἐμβρονήτης Poëtas etiam Lucianus vocat
Timonis initio.

15 Solebant ita fere loqui, cum aliquid aut
narrari ostendine sibi cuperent, aut ipsi
narrare aggredierentur. Prioris generis
exemplum est apud Lucianum in Scythia

D 594. ubi Anacharsis ad Toxarin: μὴ

περὶ τοῦ, ἢ ἀμελητοῦ γενήσῃ παρ' ἐμῶ.

TRIE.

insuper habendus es, aut negligendus.

TRI.

περί τοῦ ἀθέτου αὐτῶν ἀναστρέφοντα, Ne-
cyotomantia p. 339. ἀλλ' εἰπέ καὶ μὴ παύσῃς
με κ.τ.λ. Contempl. p. 342. πείσῃς ἂν με
κ.τ.λ. & Icarotomippro p. 188. μὴ ἢ πρὸς
Φίλῳ με παύσῃς. Huc refero obscurio-
rem paullo in Nigrino locum, p. 23. ἐγὼ ἢ
ἐβλόμην αὐτῷ εἰ οἷόν τις αὐτῶν ἀκῆσαι τ' λό-
γων. οὐδὲ γὰρ οὐδὲ καταφρονεῖν ΑΤΤΩΝ
οἶμαι θεῖς, ἄλλωστε εἰ καὶ Φίλῳ καὶ πα-
ρὰ ὅμοια ἐσπεδακῶς ὁ βεβλόμην ἀκῆσαι
εἴη. Illud ΑΤΤΩΝ non ad λόγων refero,
quod praecefferat, ita enim nimis inepte
cum iis quae sequuntur cohaereret: sed
auctorem, parum ad verborum ordinem
attentum, quae dicturus erat praecepisse
quasi, idemque sibi voluisse existimo, ac
si dixisset, οὐδὲ γὰρ καταφρονεῖν ΤΩΝ ΒΟΤ-
ΔΟΜΕΝΩΝ ΑΚΟΤΕΙΝ οἶμαι θεῖς κ.τ.λ. ne-
que omnino insolens esse arbitror, ut ex
iis, quae sequuntur, superior expleri ora-
tio debeat. Caeterum propius ad lo-
cum qui prae manibus est, quadrat, quod
est apud Comicum in ranis A. II. f. 2. vers.
7. ubi muliercula Pseudo Herculi aliquid,
quod e re illius esset, narratura, ita
περὶ μακάρι. ἢ μὴ σ' ἐγὼ πείσομαι ἀπεί-
δοντα. Iulianus Apost. Or. v. quae est in

ΤΡΙΕΦΩΝ. Οἶδ' ὅτι ἔμικρόν, εἰδὲ 16
 εὐκαταφρόνητον πρᾶγμα ἀνακυκλεῖς,
 ἀλλὰ καὶ λίαν τ' ἀγορήγῃται, ὃ οὐδ' ἡρώς, ἢ
 τ' ταυρηδὸν ὀπιβλέπειν, καὶ τὸ ἄστυον τῆς
 βασιως, τὸ ἄνω τε καὶ κάτω περιπολεῖν,
 * ἔργωντόν σε καθίστησιν. ἀλλ' ἀρπνεύσου
 τὰ δεινὰ, ἐξέμεσον τὰς ὕθλας, μή τι κακὸν
 παθῇς.

ΚΡΙΤ. Σὺ μὲν, ὦ Τριεφών, ὅσον πέλε-
 θρον, ἐν ἀδράμα ἀπ' ἐμῆ, ἵνα μὴ πνεῦμα
 ἐξά-

* ἐνδιὰ γνώσῃ.

TRI. Noui te haud paruiam rem, neque
 spernendam facile, quin valde etiam
 abstusam volutare animo. Color enim
 ille tuus, illa in vultu cotuitas, in in-
 gressu illa inconstantia, illa sursum de-
 orsumque conuersio, valde te conspici-
 endum atque notabilem faciunt. Sed
 respira ab illo malo, & nugas euome,
 ne quid inde morbi nanciscaris. CRIT.
 Sed heus tu, Triplepho, quantum est v-
 num iugerum, cutriculo te hinc aufer,
 ne

Deum matrem, gratias eidem se habere
 ait, ὅτι μὴ περιεῖδεν ὥσπερ ἐν σκότει πλα-
 νώμῳ, sed edocuerit rationem mysterio-
 rum &c.

16 Lucianus in Nauigio p. 497. ἔμικρόν εἰδ' εὐκαταφρόνητον πρᾶγμα ὡς δοκεῖς ἀνακυκλῶν.

ἐξάρη· σὲ, καὶ 17. πεδᾶσαι· τοῖς πολλοῖς
αἰαφαιεῖς, καὶ πρὸς 18. καταπεσὼν, Τρι-
φώντιον· πελάγος· κατονομάσης, ὡς καὶ
Ἰκαρὸς· τοῦτον. αἰ γὰρ ἀμνησκῶ τήμερον
ὅτι τὸ τῆς καταστάσεως 19. σοφιστῶν, με-
γάλως τοῦ ἐξέγκλωσε μὲν ἢ ἡθύν.

TRIE.
ne spiritu in sublimē sublatus, speculacu-
lum multitudinī fias, & delapsus aficu-
di, ut quondam Icarus, Triphonteum
pelagus nomine tuo signes. Insigniter
enim, quae hodie ex facerrimis sophistis
audiui, ventrem mihi inflarunt. TRI.
Ego

17. Ablancurtius hic notat alludi ad D. Paul-
lum Apostolum; male arbitror; licet in-
fra hac phrasi etiam de Pauli raptu ut-
atur Critias.

18. iterum *Lucianus in Icaromen.* p. 188. καὶ καὶ
σὺ πρὸς τῆς θαλάσσης καταπεσὼν ῥηρίπῃ εἶόν
τι πέλαγος ἦρᾶν ὡς καὶ τὸ Ἰκάριον ἐποδείξῃς
ὅτι τὸ σπυρίον ὀνόματι.

19. Christianos notari τὸ σοφιστῶν voce infra
apparebit. Caeterum *Lucianus de Morte
Peregrini* p. 568. Christum ipsum σοφιστῆν
appellavit: & apud *Prudentium Peristep-
han.* x. vers. 404. Christianis Atelepia-
des Syriae Praefectus hoc nominis tri-
buit: *Quis hos Sophistas error induxit novus?*
20. Etiam hic *Lucianum* imitatus est noster,
nisi quod paullo modestius illa hyperbola

ΤΡΙΕΦ. Εγὼ μὲν ἀνὰ δρομέμασι ὁπόσον
ἢ βέλει, σὺ δ' ἄμπιστος τέ δεινῷ.

CLIV. ΚΡΙΤ. 21 Φὺ, Φὺ, Φὺ, Φὺ, τ' ὕθλων
ἐπείνων, ἰθ, ἰθ, ἰθ, ἰθ, τ' δεινῶν βελευμάτων
αἶ, αἶ, αἶ, αἶ, τ' κενῶν ἐλπίδων.

ΤΡΙΕΦ. Βαβαὶ ἔ σ' αὖ φουσμάτῳ. 22
ὡς τὰς νεφέλας διέσσειε· ζεφύρε γδ ἔπι-
πτόν-

Ego vero, quantum voles retro curram.
CLIV. Igitur respira a malo. CRI. phy, phy,
phy, phy, nugas illas! hem, hem, hem,
hem, nefanda consilia! heu, heu, heu,
heu, spes vanissimas! TRI. Deum im-
mortalem! quantus erat ille fatus, quam
nubes ipsas conuertit. Cum enim an-
tea

utitur, in *Philopseude* p. 353. τοιαῦτα ἀκούεις
(de daemonum apparitionibus, similibus-
que portentis loquitur) ἦ καὶ, ὡς καὶ οἱ ἔ
γλέυκας πόντες, ἐμπεφουσημὶ ὅ· τ' γαστέρα,
ἐμέτε δειόμην ὅ· κ. τ. λ. Simili fere meta-
phora, sed alio instituto, utitur *Elia*, *Iobi*
XXXII, 18, 19, 20.

21 vid. §. 23. dissertationis nostrae p. 36.

22 Hortum verborum, ὡς τὰς νεφέλας, ad
φουσμάτῳ, omissa est interpretatio in
Micyll editione Basil. 1619. 8. credo quod
nimis portentosum mendacium conti-
nent. Fingitur autem rudibus Critiae
excitatus in Propontide Boreas, quo ad-
versum tenente, ingredi Euxinum Pon-
tum.

πνέοντες 23 λάβρε, καὶ τοῖς κύμασιν ἐπι-
 θίζοντες, βορέην ἄρτι ἀνα τὴν Προποντιδα
 κικίνηκας, ὡς διὰ κάλων αἱ ὀλκαδες τὸν
 Εὐξείνιον πόντον οἰχίσουν), τὴν κυμάτων ὀπι-
 κυλινδρῶντων ὅκ. τὰ Φυσήματα. ὅσον
 οἶδημα τοῖς ἐγκαίοις ἐνέκειτο. Πόσις 24
 κορκορυμὸς καὶ κλόνος τὴν γαστέρα σε συ-

v6.

tea vehementi Zephyrus flatu in vndas
 impingeret, boream iam super Propon-
 tide excitasti, adeo ut funibus naues in-
 gredi Euxinum Pontum cogantur, flu-
 ctibus ex tuo spiritu magna se vi voluen-
 tibus. Hem quantus tumor tuis inesse
 debuit intestinis, quantus strepitus,
 quae conquassatio ventrem Tibi con-

turf-

tum naues nisi funibus de litore adiutae
 non potuerint. Nam οἰχεσθαι πόντον (fre-
 quenti praepositionis εἰς ellipsi) hic vale-
 re ingredi, nemo negabit, nisi si quis pu-
 tet, secundo Borea intrari e Propontide
 Pontum, id est, versus septentrionem na-
 uigari posse. Sed etiam illud hinc appa-
 ret, Critiam, ut excitare halitu boream
 posset, debuisse constitutum esse eo circi-
 ter loco, ubi est Constantinopolis. quod,
 quorsum valeat, in disputatione dictum
 est, §. 26.

23 Homericæ vox ἰλ. β, 148. Ὀδ. O, 293.

24 Locus videtur expressus ex illo Aristopha-

μεταφρασι. 25 Πολύωτη σιωπὴν αὐτὰ πα-
 Φωνας, τοσαύτα ἀκηκόεις, ὥς καὶ, καὶ τὰ τε-
 ρατῶδες, καὶ διὰ τὸ ὀνύχων ἀκηκόεις.

KRIT.

turbavit: auritissimum te esse demon-
 strasti, qui tot actanta audieris, adeo ut
 ingenti portento, vinguibus etiam au-
 disse

nis, in nebulis vers. 384. lo. εἰς ἐσθρῶχης
 τὴ γαστέρα καὶ κλόνει ἐξάφνης αὐτὴν δια-
 κορκορύγησεν. Vbi κλόνει secundum Icho-
 liasten est σρόφει περὶ εἰλίδ. διακορκορύ-
 γησι autem ponitur ἀπὸ τῆς ἡχου· ἢ ἐμ-
 μήσωλο, τῇ φωνῇ (ὁ ποιητής, ut interpretor)
 τὸ ἐντὸς τῆς ἡχου.

25 Forte, ut famam finxere. Virg. Aen. iv. 181. lo

--- Cui quot sunt corpore plumae,

Tot vigiles oculi subter, --- tot subrigit aures.

36 Non reperio apud paroemigraphos,
 quid sit δι' ὀνύχων vel ἐξ ὀνύχων ἀκρῶν.
 δι' ὀνύχων autem saepius proverbiale ser-
 mone, ut apud Latinos Germanosque, ex-
 quisitam curam diligentiamque significat,
 cuius rei ex Plutarcho exempla ab H. Ste-
 phano in thesauro adducta reperio. Igi-
 tur δι' ὀνύχων ἀκρῶν primitus forte erat
 accurate audire; sed postea, ut risum ex
 portento capteret, proprie, seu per ca-
 lumniam potius, ῥῆσιν interpretatur. Vir
 summus Io. Alb. Fabricius in literis ad prae-
 stan-

C.V. KPIT. Οὐ μὲν δὲ δόξοντι, ὡς Τριεφῶν,
 766. ἀκροαμένοι καὶ ἐξ ὀνύχων· καὶ γὰρ ἐγὼ κνή-
 μην
 C.V. disse videaris. C.V. Sed non debe-
 bat tibi paradoxum videri Triepho, si
 quis

stantissimum iuuenem *Reimarus*, quarum
 iam in dissertatione memini ad §. 6. p. 46.

Διὰ τὸ ὀνύχων ἀκροαῖν, inquit *dictum* de ho-
 mine qui totus auris perinde ut Argus oculus
 totus, qui Διὰ ὀνύχων videbat. Quae si ve-
 ra est ratio, & quid ni vera sit? comparan-
 dus cum H. I. est ille apud *Lucianum* in *Dea-*
rum iudicio p. 222. ubi optat Paris ὡς ἄρα Ἀρ-
 γῶ δὲ βλέπειν τὸ πᾶν αἶν. Item *Catuli-*
anum illud car. XIII. versu ult.

καὶ δὲ (unguentum) in eam olfacies, Deos
 rogabis,

Totum ut refaciant, Fabulle, nasum.

denique illud apud *Aristaenetum* *epist.* I. p. 5.

ἐκδομένη μὲν εὐπροσώπων· ἐκδομένη δὲ

ἐλθὼν ὡς ὁ πᾶν Φαίνο· Cum semel ad hanc

dicendam formam deuenierimus, quidni ad-

dere liceat *Xenophontem* de *rep.* *Atheniens.*

(Ex fide *Petiti* sub init. *Com.* in *LL.* *Att.*)

ὄγιστον εὐροῖας διαλασίς· ἢ αἱ ἄλλοι, ἢ πόλις

ὅλη βρώμη, ὅλη θύρα θοῖς καὶ ἀνάθημα. De

usitata apud veteres formula, ab ungue ad

capillos, vel a capillis usque ad unguem, quae-

dam congestit *Pareus* in *Mant. Lex. Crit.* p. 133

27 Jupiter Bacchum ex se conceptum, con-

μη γαστέρα πεύσσαι, καὶ 18 κεφαλὴν
κύνειαν, καὶ 29 αἰδρεῖαν. Φύσιν δὲ γυναι-
κείαν ἐνεργοποιήσας, καὶ ἐκ 30 γυναικῶν
ὄρνια μεταβαλλόμενα, καὶ ὅλ' αὖτε ποικί-
λης

quis etiam vnguibus audiat; siquidem
femur vterum vidisti, & caput prae-
gnans, maris vero naturam in foeminam
diuina, vi transeuntem, mutatisque in
aves foeminas. Et tota adeo vita, si

Poë-

flagrantisque Semeles vtero ereptum, fe-
mori suo inferuit, & exacto legitimo ge-
stationis tempore edidit. Vid. praeter
multos *Lucianū Dialogo Neptunū & Mercurii*.

28 Pallas in cerebro Iovis concepta, quam
periculoso edita partu fuerit, suo more de-
scribit *Lucianus Dialogo Vulcani & Iovis*.

29 De Salmacide fonte res vel ex *Ouidio Me-
tamorph. iv, 285. sqq.* nota est, mare ibi ef-
foeminari, vulgo creditum esse. Ne de
Scythone atque Tiresia, aliquid dicamus,
ut ille *ambiguus modo vir fuerit, modo femi-
na. Ou. Met. iv, 180.* Et hic *de viro factus
(mirabile!) foemina fuerit. Ou. Met. iii, 324.*

30 Mulierum in aves mutatarum aliquot vel
in solis *Ouidii metamorphoseos* libris exem-
pla occurrunt, quae enotare nihil attinet.
Alcyones enim, Philomelae, Pieridum,
reliquarum fabulae notae.

δας ὁ βίβλος, εἰ βάλει πινυέν τῷς ποιηταῖς.
 31 Αἰ. ἐπεὶ σε πρῶτον κιχάνω τῷδ' ἐν
 χώρῳ, ἀπὶ ὧν ἐνθα οἱ πλάττονται τ' ἥλιον
 ἔργασαι, ἀηδόνες τε καὶ χελιδόνες εὐχη κα-
 λαφύσσει, ἢ ἡ μελωδία τ' ἑρμῶν τῶς ἀκοᾷ
 ἐκδηλῶσα, πῶς τὸ ὕδωρ ἡρέμα κελάρυσεν
 τῶς ψυχᾷς καταθέλξει.

ΤΡΙΕ. ὦ μὲν, ὦ κριτία. Αἰδᾷ δὲ δία,
 μή περ ἐπαῶν τὸ ἡκασμῶν ὄντι, καὶ 32 ὕπε-
 ρον
 Poëtis credas, portentorum plena est.
 Sed cum te primum his possum comple-
 ctier oris, age abeamus eo, vbi solem
 platani arcant, Iulciniaeque & hirundi-
 nes dulcisonis aethera cantibus im-
 plent, ut auium aures permulcens can-
 tus, & aqua leni decurrens susurro, ani-
 mam ipsam tranquillet. TRI. Eamus
 sane, Critia, sed timeo, ne forte incan-
 ratio

31 Facile ex lixato versu posset fieri integer
 hoc modo, αἰδᾷ ἐπεὶ πρῶτον σε κιχάνω
 τῷδ' ἐν χώρῳ, vel αἰδᾷ ἐπεὶ σε πρῶτα
 καὶ τ.λ. Ut viro cuidam docto visum est:
 sed cum saepe nimis μέτρα eiusmodi
 ἀμέτρα in hac commentatione occur-
 rant, in auctorem ipsum culpam, quam
 in librariorum malim conicere. vid. S. 23. di-
 sp. nostrae.

32 Vulgo nominandi casus in Lexicis, ab ipso
 G 5 etiam

ἐν ἡ 33. ὑπερτον, ἢ ἀλλοῦ τῶν ἀψύχων
ἀπεργάζεσθαι. θαυμαστὰ δὲ αὐτῇ 34 κα-
ταπληκίς.

statio sit, quod tu audiisti, & pistillum
aut ianuam ex me faciat mirabilis illa
tua

etiam *Stephano*, post quem errare nemo
sibi turpe putat, effertur ὑπερτον, genere
masculino, sed *Wolffg. Seberus ad Polluc.*
L. vii. p. 351. edit. W ech. vers. 14. neutro
genere rectius adhiberi docet, quo usus
etiam est *Lucianus in Philopseude p. 350.* ex
quo loco illud simul discimus, non iniuria
hic metuerē *Triephontem*: Fieri enim,
si *Dis* placet, posse, ut ex pistillo fiat ho-
mo, eo loco docemur, quidni contra pi-
stillus ex homine.

Hesychius, & ex ipso forte *Varinus*, distin-
guunt ab inuicem ὑπερτον id est ὑπας, &
ὑπερτα, hoc est ὑπερματα, quae tamen &
ipsa vox interdum ianuam seu fores ipsos
significat; quanquam etiam cardines in-
terdum verti debeat, ut apud τὰς 3. Reg.
vii, 30. Ego crediderim, quidquid etiam
de hac distinctione, suspecta certe *Stepha-
no*, sit, auctorem prae oculis habuisse lo-
cum ē *Philopseude Luciani* iam laudatum,
ubi etiam δὲ μοχλὸς τῆς ὑπας, mutatus in
hominem dicitur.

καταπληκίς, ut apud

C.VII. KPIT. Νῦν δὲ Δία τῷ αἰθέρι τὸ τοιοῦτον
 νῆσι. Τῷ σοί.

TBI. Εἰς με 31 ἔξω φάσθης τὸ Δία ἐπο-
 μεσάμεν. πὶ γὰρ ἐν ἀνθρώποις τὸ μυνέ-
 μωδες, ἐπὶ τῷ θεῷ τὸ ἔκστασις αἰδῶς γὰρ καὶ
 τὸ μὴ ἀνθρώπων ἐπὶ τῷ θεῷ. KPIT.

C.VI. tua percussio. CRIT. Per ego aethe-
 rium tibi Iouem iuro, non ita futurum.

CRIT. Amplius etiam te Ires, cum Iouem
 deierasti. quam enim ille iuris iurandi re-
 ligationem violanti poenam infligere pos-
 sit? non enim chimæ non ignorare ut tui
 Iouis

Eutretium L. iv. sub h. Magna atque Imma-
 nis (Amalia) κατὰ τὴν ἑξῆς plenaque honoris
 a laudis amatore vocatur.

31 Qui per tale Numen iurat, a quo vindicari
 periurium non potest, ille non verebitur
 periurium committere, si nimirum de
 illius impotentia constet. Triepho au-
 tem putat, adeo constare de Iouis aethe-
 ri futilitate Critias suo, ut non dubita-
 turus sit, illius stramineo pumini ad per-
 iurium abuti. Quanto autem rectius
 hic noster, quam Cigero, qui tanquam e
 Portici vultus ita disputat, *Offic. l. iii. c. 29.*
 ut in iureiurando non ad metum Deo-
 rum aut iram respici debere, dicat. Sed
 de ira DEI Lactantius viderit, nos iam
 non philosophamur.

† Verbum Poëtice præter rationem ac ne-
 cessitatem inflexum.

ΚΡΙΤ. Τί λέγεις ; αὐ δυνήσῃ ὁ Ζεὺς ἐς
 Τάρταρον ἀποπέμψαι ; ἢ ἀγνοεῖς, ὡς τὰς
 θεὸς πάντας ἀπέριμψεν ἀπὸ τῆς θυσίας
 36 θηλῆς, καὶ ὃ 37 Σαλμωνέα ἀντιβρον-
 τῶντα πρῶτον κατακρούοντος. καὶ τὰς ἀσελ-
 γασίας ἐπὶ καὶ νῦν. ὅθεν δὲ τῶν Πιερίων
 38 πιπτοκροτῆς, καὶ γεραντολάτης ἀγυ-
 μνῆς.

Iouis res se habeant. CRIT. Ain tu ?
 non posse autem Iovem in tartarum ali-
 quem mittere ? nescisne tu homo, ut
 Deos omnes de caelesti illo pavimento
 deiecerit, ut Salmonea contra tonan-
 tem fulmine olim prostrauerit, & ho-
 dienum prout quisque est petulantissi-
 mus prosternat ; inde est, quod apud
 Poë.

36 Quid sit θηλῆς cum de coelo sermo est, di-
 sputat in *Scholiis min.* ad Il. α. 591. No-
 ster hic respexisse imprimis videtur ad
 Il. ο. 13. Hyperbolam enim puto, nec,
 ubi omnes Deos Iupiter deturbauerit, re-
 perio, quod etiam *Ablancurtium* inouit, ut
 hæc æque ac reliqua, quæ ipsi non pla-
 ceant, omiserit. Caeterum etiam *Lucianus*
 historiae meminit *Contempl.* p. 342.

37 Salmonēi historiam præter alios habet
Apollodorus Biblioth. L. I. p. m. 43. *Virgilius*
Aen. vi, 580.

38 Od. λ. plures enumerat Ulysses Titanum,
 aliorumque propter crimina sua ad infe-
 ros deiectorum, quos ibi viderit.

μνῆται, ὡς καὶ παρ' Ομήρῳ;

ΤΡΙΕΦ. Σὺ μὲν, ὦ Κριτία, πάντας πα-
ρῶδραμες τὰ τῷ Διὶ. ἀλλ' εἴ σοι Φίλον,
ἀκυσ' ἔχει 39 κύκνῳ ἐγένετο, καὶ σάτυρῳ
δι' αἰσλγίας, ἀλλὰ καὶ ταῦτῳ; ἢ εἰ μὴ
τὸ πορνίδιον 40 ἐκείνῳ ταχέως 41 ἐπω-
μάσθῃ, καὶ διέφυγε διὰ τῷ πηλάγῳ,
767. τὰχ' 42 ἂν ἡρεσεία, ἐστυχὼν γοηπονῶ ὁ
βρον-

Poëtas vt titanum victor, debellator-
que gigantum, imprimis apud Home-
rum, decantatur. ΤΡΙ. Omnia tu
quidem, Critia, Iouis percurristi, sed,
nisi graue est, inuicem audi. Nonne
idem cygnus factus est satyrusque libi-
dinis causa, quin taurus etiam: & nisi
celeriter suscepto in humeros scortillo
per pelagus aufugisset, forte iam, ab a-
gri-

39 Notum Epigramma :

Ζεὺς κύκνῳ, ταῦτῳ, σάτυρῳ, Χρυσός,
δι' ἔρωτα

Λήδης, Ευρώπης, ἀντιόπης, Δανάης.

40 Verti quasi legeretur ἐκείνο, quod est
multo concinnius, quanquam non statim,
si reliquas auctoris ineptias spectes, verius
41 Fictum, vt videtur, ad hanc rem ab auctore
nostro, vel alio, verbum; Lexicographis
certe ignotum.

42 Ita apud Luc. Conc. Deorum p. 7π. seq. Mo-
mus ad Iouem, τίμυι, inquit, μή σε κατὰ
968 γ

βροῦτοιοὺς καὶ κεραινοβόλους συζήτους, καὶ
ἀντὶ τῶν κεραινοβόλων τῇ βυβαλίῃ κατε-
κιντάνοντα. Τὸ δὲ καὶ 43 αἰθίοφι συνευω-
χεῖτο, ἀνδρῶσι μελαίεροις, καὶ τ' ὅψαν ἐξο-
φωμένοις, καὶ ἐς δώδεχ' ἡμέρας μὴ ἀφίστα-
σθαι.

agricola aliquo interceptus araret tuus
ille conitruum effector, fulminumque
iaculator Iupiter, & pro eo, quod ful-
mina dicitur iacere, stimulos sentiret &
seuticam. Illud vero non rubore di-
num censas, egregie barbatus senem
cum Aethiopibus epulas celebrare, fuf-
cis hominibus, obtenebratosque vultus

ἴσση τις ξυλλαβῶν, ὅπου ἂν ταῦτο ᾖ ἢ
ἢ τῶν χειροτεχνῶν. τις ἡ κατεργασία) χειρὸν
ὄντα, ἢ ἀντὶ Διὸς, ἢ ἄλλου, ἢ ἑλλοβίων ἡμῶν
γόνυ.

- 43 Vix peius de Ioue suo meritis est Home-
rus aliquo in loco, quam Il. α. 423. ubi
Iupiter ad Aethiopas profectus XII. die-
rum conuiuia cum illis celebrat, post
quorum demum finem, Thetidi preca-
turae ad eum aditus conceditur. Vix
enim in adulteria Iouis saepius inuehun-
tur, aliaque eius facinora, gentiles &
Christiani, quam istas XII. dierum epulas
bono viro inuident. Vid. *Lucianus de sa-
cris*. p. 362. *Iup. Tragoed.* p. 149. *Arnob. con-
tra gentes* I. VI. p. 114. edit. *Elmenhorst*.
Caeterum, quod, §. 23. diss. p. 39. verba,

οὐκ αἰνῶν, ἀλλ' 44 ἀποδοτέον ἡμεῖς καὶ ἡμεῖς οὐκ
 gerentibus, & duodecim totis solibus
 apud

quæ post ἀνδράσι sequuntur, inter vèrsus
 retuli infelicitèr a nostro effictos, vereor
 ut rectè a me factum sit, siquidem præter
 syllabarum numerum nihil est, quod ita
 statuerè nos cogat; in reliquis etiam Pœ-
 tice inflexa sunt vocabula, ob metrum
 scilicet.

44 Cum alias non nimis est fasolens, nomi-
 nativum poni pro accusativo, cum *Lucia-
 nus*, quem imitandum sibi noster sumpsit,
 aliquoties ita locutus est: *In Dialogo Ne-
 reidi, & Nereidum: ἀλλὰ κακὲν ἡμῶν οὐκ
 ἔστιν, χαριστέον τῷ θεῷ, & in Pro-
 meitheo p. 18: ἀλλὰ κακὲν ἡμῶν οὐκ ἔστιν
 ἐν αὐτοῖς.* Vir quidem doctissimus *Io. Ien-
 sius Lest. Lucian. L. I. c. VII. p. 96.* foeditissi-
 mam hanc labem vocat, & legere nos au-
 bet pro εἶναι, εἶναι, eaque occasione pro-
 lixe probat, nominandi casum in talibus
 non adhiberi, nisi quoties præcedat no-
 minativus, vel in præcedenti oratione
 sit suppressus. Ac fatemur plerumquid
 fieri. Fateamur etiam *παιδοποιεῖν* alte-
 rum illud esse: sed an ideo non potest
 adhibuisse *Lucianus*? Quin ostendit
Graevius ὁ πᾶν in notis ad illius *Soloeci-
 stam*, paucas esse in isto dialogo Soloeci-
 smi

παρ' αὐτοῖς 45 πύργου ἐπικῆτον ἔχων,
οὐκ αἰσχύνης ἄξια ; τὰ δ' 46 αἰτῶ καὶ

apud eos, vino madentem desiderare? Illa
enim de aquila & de ida, & quod im-
prae-

fini figuras, quas non aut alii optimae no-
tae scriptores, aut ipse etiam Lucianus,
interdum admiserit. Quid faciemus cum
eo loco, qui ex *Neptuni & Nereidum dialogo*
allatus est? Καρσιόμυρον scilicet, vna mu-
tata literula legetur Iensitis: sed in eo qui
sequitur ex eiusdem Auctoris *fugitivis*
sub initium: τί τὸ ἀγαθόν, ἀπενδρακω-
θῆναι ἐμπεσὼν εἰς τὴν πυράν; ἐμπεσὼν et-
iam in ἐμπεσόντῳ mutabit? Satis id qui-
dem, si aulit, violenter, & paedagogi ma-
gis more, quam Critici. Ne quid iam de
illo Homeri dicam 11. β. 350. seq.

Θημὶ γὰρ ἐν καλανεῖσαι ὑπερμεδρέα Κρονίωνα,
Ἀστράπῳ Ὀπιδέξῃ, ἐνάσιμα σημαῖα Φαίνων.
Voce autem ὑπερβερεγμένῳ Lucianus
etiam alias ita utitur. Nam in *dial. Apol-
linis & Bacchi* & in *Icaromenippo* p. 107. κα-
νὼς ὑπερβερεγμένοι sunt bene poti.

45 Barbam etiam promissam Ioui suo obicit
Iuno, apud *Lucian. Dialogo Iouis & Iunonis*,
quod nihilo secius astragalus cum Gany-
mede luderet.

46 In aquilam transformatus Iupiter ab Ida
monte Ganymedem rapuit. In Idae item
mon-

τ' ἰδης, καὶ τ' 47 κυοφορεῖν καθ' ὅλη τὴ σά-
μαλ', αἰσχύνομαι καὶ λέγειν.

C. VII KRIT. Μῶν τ' Ἀπόλλωνά γ' ἐποροσάμε-
θα, ὅς 48 περιφύτης ἄριστος καὶ ἰηθεύς, ὃ γὰρ τίς
ΤΡΙ.

prægnari per totum corpus solet, dice-
re etiam pudor est. GRIT. Numquid
igitur, ô bone, per Apollinem iurabi-
mus, medicum pariter atque vatem
opti-

montis vertice lascive cum Iunone con-
cubuit: quod paullo post iterum tangit
noster.

47 In Dial. Neptuni & Mercurii, ille, εὖ γε, in-
quit, ὡς ὅλη ἡμῶν κυοφορεῖ ὁ γενναῖος, καὶ
πανταχόθεν τ' σάμαλ'. Iam dictum, in
femore Bacchum, in cerebro Palladem a
Ioue gestatam.

48 Ita etiam Aristoph. Pluto A 1. C. 1. v. 11. ἰατροὺς
ὦν καὶ μάντις, ὡς φασιν, ὠφελός. Paullo ante
λοξίας vocarat Comicus, unde est ἀμφί-
λοξος, quod hic apud nostrum statim se-
quitur. Comparanda quæ de λοξία (qua-
si obliquum dicas) doctissimi Interpretes,
ad locum Aristophanis, quem modo indica-
ui, & quæ Macrobius Saturnal. L. 1. c. 17.
Lucianus Dial. Iunonis & Latonæ Ἀπόλλων
προσποιεῖ) μὴ πάντα εἰδέναι, καὶ τοξεύειν,
καὶ καθαρίζειν, καὶ ἰατροὺς εἶναι, καὶ μαν-
τεύεσθαι & in Senatus consulto Deorum, quod
ipsorum concilio subiungit, p. 716, cauetur,

ΤΡΙ. Τὸν 49 ψευδόμεανόν λέγεις. Ἔ 50
 optimum. TRI. Mendacem illum Pro-
 phe-

ne tam multa solus faciat Apollo, sed v-
 num aliquid eligens, aut vatem, aut citha-
 rœdum, aut medicum denique agat.

49 *Luciani* & hæc vox est, quæ dialogo, quo
Alexandri præstigias detexit, id nominis
 fecit.

50 Vtrumque oraculum profert *Lucianus*
Ioue Tragœdo p.139. De Croëso quidē
 peruulgatum illud, κροῖσος ἄλυν διαβας
 μεγάλην δέχνην διαλυσει vbi hostiumne
 foret imperium, an Croësi, incertum: De
 Salaminjis autem, ὡς θεία Σαλαμίς, δύο λαί-
 ες σὺ τέκνα γυναικῶν, vbi nota, *Lucianum*
 adicere, καὶ πέρσαι γὰρ οἶμαι, καὶ Ἕλληνες,
 γυναικῶν τέκνα ἦσαι; vt adeo haud ob-
 scure applicet ad cladem Salaminiam quæ
 Persæ nauali praelio victi sunt: Ex *He-
 rodoti* vero L.vii. p.m. 212. sqq. *Plutarcho*
in Themistocle p.m. 212. & omnium prolixis-
 sime ex *Oenomaio Cynico* apud *Euseb. Præ-
 par. Euang.* L.v. c.24. de tota historia satis
 constat. quid igitur noster sibi vult, cum
 Salaminios hoc oraculo periisse dicit?
 Scilicet, superficialiam valde hominis
 fuisse doctrinam, iudicium fere nullum,
 ex tota commentatione apparet, & nos in
 dissertatione nostra monuimus §.23. sq.

Κροίσον πρῶτον διολαλέοντα, ἢ μετ' αὐτὸν
Σαλαμίνιαις, ἔτερες μύριας, ἀμφιλοῖα
πᾶσι μανθυσέμεν.

ΚΡΙΤ. Τὸν ποσειδῶνα ἢ πῶς τρεῖς αἶνας
ἐν ταῖν χερσὶν κρατῶν ἐδίατρον πρὸ κα-
ταπληκτικὸν βοᾷ ἐν τῷ πολέμῳ, ὅστις ἐ-
κὶνσεάχιλοι ἄνδρες. ἢ δεκάχιλοι, ἀλλὰ ἐ-
πισείχων, ὡς Τριεφῶν, ἐπινόμενος.

phetam dicis, qui nuper Eröesum, &
post illum Salaminios, aliosque sexcen-
tos, vaticiniis ambiguitate perfunde-
dit. CRIT. Quid si per Neptunum,
qui trifidum manibus sceptrum tenens,
penetrabili voce tenibilique tantum in
bello clamat, quantum vix novem de-
cemue virorum millia, qui praeterea
terrae quassator, o Triepho, appellatur.

TRI.

Nescio an hic quoque memoria lapsus sit
Auctor, cum tantum Neptuno clamorem
tribuit. De Marte enim *Homerus* *Il.* 6, 856.

ὁ δ' ἔβραχε χάλκῳ Ἄρης

ὅσας τ' ἐκὶνσεάχιλοι ὀπίσθον ἢ δεκάχιλοι.

Quid igitur ad hunc Stentor? *Il.* 6, 786.

ὅς τις ἀνδρῶν ὅσον αἴλοι πεντήκοντα.

Ceterum ἐπινόμενος, & ἐπισείχων Saepius
apud *Homerum*: ita autem appellantur
Veteres Graeci Neptunum, quod terrae
motus, aquarum subter in terrae caulis
vndantium fluctibus accidere putarent,
quorum vid. *Gell. N. A. II.*, 28. H 2

Ἰων Διὸς ἔμοιχός ἐστιν αἰχμῆς σπικν-
 λον, ὁ ἴσως ἐπὶ ποσειδῶν ἐκλυσε δακρυβροῶν,
 ὡς ἐπὶ τῇ βρεφύλλια τῆς διδασκαλίας δι-
 δίοτα. ἢ ὡς ἐπὶ αἰχμῆς κόρας ἐξαπαλῶσαι,
 ἐπὶ κείνῳ ἔτι τῇ Ἡφαιστῷ λῶσαι ἢ Ἀφροδίτῃ
 αἰμφίχων τὸν δαίμονιν, οἰκτεῖται τοῦ
 προσεβέντιον Ἰων, ἢ Ἀφροδίτῃ ἀπαλῶσαι.

768. ὡς ἐπὶ μοιχὸς ἐστίν, ὡς μοιχὸς διασφάζον.

C. VIII KRIT. Ερμείας ἢ π.

TPI. 54 Μή μοι ἔσσι κακόδελον τὸ ἀσπλ-

strictum, omnibus Diis prae pudore ta-
 centibus, equestri illi Neptunus, lacru-
 mis, quales puerorum sunt, magistros
 timentium, aut vetularum puellas de-
 cipientium, effusus, liberauit. Instabat
 enim Vulcano, ut Martem solueret;
 claudumque illud daemonium, miseri-
 cordia senis Dei Martem dimisit. Moe-
 chus itaque ipse est, ut qui salutem moe-
 chis fuit.

C. VIII CRIT. Quid si per Mercurium? TRI.
 Apage vero pessimum illum libidinosis-
 simi

54 Ellipsis αὐτῶν vel similis; ita fere chorus
 apud Sophoclem, Aiac. Flagellist. vers. 192.
 μή, μή, μὴ ἀπαλῶσαι. τ. Α. ubi Scholiasta: ὡς
 ἀπαλῶσαι, μή μή μοι. Aristoph. Equit. A. I. C. 1.
 vers. 19. μή μοι γὰρ, μή μοι, μὴ διασφάζοντες.
 55 Lepide miseram servitutis suae condicio-
 nem apud matrem deplorat Mercurius in
 dialogo Maiæ & Mercurii. H 3

Ζεῦ πάτερ Διός. Εἰ γὰρ ἀσπλῆγαν ἔχῃ
τοῖς μοι χηρῶν.

ΚΡΙΤ. Ἀλλὰ καὶ Ἀφροδίτην οὐδὲ μὴ
ἐξοδεύειται. Νέε. ὅτι περὶ διαβληθῆναι
πρὸς τὴν πόλιν. ὅτι ἱερὰ τῆς πόλεως. Τῆς
Ἀθηνᾶς ἐπὶ τῇ μνηστῆρι. ὅτι παρθένη, ὅτι
ἐν τῇ πόλει καὶ ἀπὸ ληλῆϊας πόλεως. ὅτι καὶ ὁ
Ζεὺς γὰρ καὶ Ἀφροδίτη ἐν ταύτῃ τῇ πόλει
τοῖς μοι χηρῶν. ὅτι ὁ Ζεὺς καὶ ἡ Ἀφροδίτη
ἐν τῇ πόλει.

ΤΡΙΕΦ. Εἰς σοὶ καὶ περὶ ταύτης, ἦν μοι

δοκίμην.

ΚΡΙΤ. Ἀλλὰ γὰρ ἐβέβη.

ΤΡΙΕΦ.

Simi Iouis administrum, ipsumque stu-

porum cupiditate ac pruritu insanien-

tem. CRIT. Martem Veneremque te

non accepturum iam praevidea, cum

modo eos contumelia affeceris. Igitur

mittamus hos. Sed Minervae adhuc

mentionem faciam, virginis armatae,

terribilisque DEae, quae Gorgonis ca-

put pectori praefixum gerit, gigantes-

que olim confecit. contra hanc enim

dicere nihil habes. TRI. Quin contra

hanc etiam non mihi dicam, si respon-

dere voles. CRIT. Cedo, quidquid

placuerit id TRI. Diis mihi igitur, Cri-

ta,

Specimen eius ἀσπλῆγαν ἔχῃ habes. Od. 9,

Luc. Dial. Apoll. & Mercur. p. 213.

ΤΡΙΩΦ. Εἰπέ μοι, ὦ Κριττα, πῶς ζήσι-
μον τ' ὀργόνῳ, καὶ τί τῷ εἶδει 57 τῆτο
ἢ θεῶν ὀπιφέρει;

ΚΡΙΤ. ὡς Φοβερὸν πῆμα, ὃ δοπορε-
πικόν τ' ἀνῶν. ἀλλὰ ἔκαστα πλάσσει τὰς
πολεμίας, ἔς 58 ἐπεραλκία τὴν νίκην ποιεῖ,
ὅπως βελέῃ.

ΤΡΙ. Μῶν καὶ διὰ τῆτο ἡ Γλαυκῶπις
ἀκαταμάχητος;

ΚΡΙΤ. Καὶ μάλα.

ΤΡΙ. Καὶ διὰ τί ἔ τῷς σφίσι διωγαμέ-
νοισ,

tia, quae est Gorgonis utilitas, & cui
bono pectus ea munit Pallas? CRIT.

Vt terribili quodam spectaculo, malis-
que auarumcandis apto. Quin terret

etiam hostes, victoriamque ut lubitum
fuerit ab una parte inclinat ad alteram.

ΤΡΙ. Num hac etiā causa iniuncta est
Pallas? CRIT. Vtique.

ΤΡΙ. Cur
au-

57 Non habet hoc τῆτο quod referatur, nisi
forte τ' ὀργόνῳ ζῆμα velis intelligere.

58 Schol. ad IL. η. 26. ἐπεραλκίης ἢ νίκη καλῶ-
σαι, ὅταν οἱ νικῶντες νικῶνται, ἢ ἀνάπαλιν οἱ

ἐπερι τοῖς ἐπέρρις τ' ἀλκὴν καὶ δύναμιν πα-
ρέχων. & ad IL. θ. 171. ἐπεραλκία, ἐπερ-
κλινῇ, τ' τοῖς ἐναντίοις ἀλκὴν καὶ δύναμιν

ὁρῶ ποιεῖν. consentit etiam Hesychius.

Recte igitur, puto, sensus huius loci in
versione est a me expressus. H 42

νοις, ἀλλὰ τοῖς σωζομένοις, τῷ μηρῷ καὶ
 τῷ ταύρω ἢ τῷ αἰγῶν, ὡς ἡμεῖς ἀναλαμα-
 χήτες ἐργάζομεν). ὥσπερ ἡ Ἀθηνᾶ;

ΚΡΙΤ. ΑΛΛ' οἱ δυνάμεις γε πόρρωθεν
 ὤψονθ' ἐν, ὥσπερ τοῖς θεοῖς, ἀλλ' ἐπὶ αὐ-
 τῷ ὤψονθ'.

ΤΡΙΒΘ. Καὶ τί τόδ' ἐστίν; ἐθέλω γὰρ
 εἰδέναι, ὡς ἐξευρημένον τῇ τοιαύτῃ, καὶ
 μάλιστα καλῶς θωκόνθ'. αἰγῶν γὰρ πάντῃ
 τὰ κατ' αὐτήν, πλὴν γὰρ ἔ' ὀνόμαθ'.

C. IX. ΚΡΙΤ. 60 Ἀντὶ κόρη, ἐγένετο εὐαγγελίας
 καὶ

autem non iis qui seruare possunt potius,
 quam qui ipsi seruantur, taurorum cre-
 matus aut caprarum femora, ut nos
 etiam inuictos, quemadmodum Pallada,
 praestent. CRIT. Sed non habet Gor-
 go vim illam eminens adiutuandi, quam
 habent Di, sed si quis eam praeferat,
 tum vero prodest. TRI. Sed quid tan-
 dem rei est Gorgo? vellem enim ex te
 audire, qui inuenisti talia & exquisitis-
 sime pertractasti, ego vero praeter no-
 men omnia eius ignoro.

C. IX. CRIT. Virgo igitur erat decenti for-
 ma

ἡ μηρῷ imprimis seu μηρῷ αὐτῇ ὅσα Diis grata
 putabant, & in sacrificiis adhibebant, vid.
 IL. a. 40, 41. quem locum falso φέρει
 Lucianus de sacrificiis p. 363.

60 Gorgonum historiam praeter reliquos
 di.

769. καὶ ἐπύρας. Περσέως ἡ ταύτην δόλη
 ἀποδεικνύουσαν. ἄνδρος γενναίου. ἔς
 μαγικῶν εὐφημημένων, ἐπασιδίας ταύτης
 ἐκωδότην. ἀλλὰ οἱ θεοὶ ταύτης
 ἐχέκασιν.

ΤΡΙ. Τουτί μ' ἐλάνθανέ ποτε τὸ καλόν,
 ὡς ἀνδρῶπων θεοὶ εὐδεεῖς εἰσι. ζώσης δὲ τί
 τό χρηστόν; * προσήαιε ζέτο ἐς πανδο-
 χεῖον.

* σταρεὺς προσέλαβεν.

ma & amabilis: sed postquam Perseus,
 vir fortis, & ob magicæ artis peritiam
 celebris, incantationibus victæ caput
 abstulisset, præsidii causa Dii eam ha-
 buere. ΤΡΙ. Fugit me igitur tam e-
 gregia res, quod hominibus Dii opus
 habent: sed cum viueret, quam utili-
 ta.

diligenter recitavit *Scholiasta Pindari ad*
Pyth. XII. p. m. 253, p. ἀποδεικνύουσαν Hesiodi
 verbum est in *Θεογ. vers. 280.* vbi simili-
 ter hanc historiam narrat, cuius si physi-
 cas explicationes desideres, assatim tibi
 nugarum *Scholiastæ* ad eum locum dabunt.
 Doctiora sunt & veriora, quæ prolixissime
 de iis disputat *H. Dodwellus* in *diff. de verò*
Periplo Hannonis tempore *TO. I. Geographo-*
rum Hudson. §. 1. ad 7. vbi totam rem ab
Hesiodo confictam docet. De narrationis
 huius ineptiis dixi in *diff. §. 25.* ἐκωδότην du-
 bito, an apud alium veterem legatur. *προ-*
σσηαιε ζέτο honestum alias vocabulum

χειον, ἡ κρυφίως συνεφθέρητο, ἔκρυψε
αὐτὴν ἐκ τῆς πόλεως.

KRIT. Νη γὰρ δι' ἀγνώστην ἐν ἀθήναις,
παρθένης διεμείβετο μετὰ τῇ ἀποιομένης.

TPL. Καὶ εἰ τις παρθένον καταλομήσει,
ταυτὸ γένοιτο φόβητρον τοῖς πολλοῖς; οἶδα
γὰρ μύρας δι' ἀμελείᾳ τμηθείσας νῆσθαι

tatem praestitit? numquid in stabulis
meretriciam fecit, an vero clam immi-
nui se passa est, ac virginem tamen sese
nominavit. CRIT. Per ignotum, qui
colitur Athenis, DEum, virgo usque
ad capitis percussione[m] permansit. TRI.
Et, si quis caput virgini abscindat, fietne
tum terculamentum eiusmodi etiam
ex vulgo cuilibet? Npui enim vel decies
mille

61 Quæ de ignoto Atheniensium numine vi-
ris doctis placeant, bonam partem cogno-
sci possunt ex I. A. Bosii, viri doctissimi, di-
sputatione de ara ignoti Dei, hic lenae
quondam habita. Add. Reines. Inscript. p.
i. seq.

62 Hic certi quidquam dicere non habeo.
Nec enim doctissimi viri Io. Meursii dili-
gantia, aliquid reperit, quin hic ipse lo-
cus tandem effugit, cum in Creta sua,
quaecunque apud Veteres de hac insula
memorantur, in unum quasi, Graeciae
ille restaurator congererit: nec mihi,
di-

ἐν τῇ πόλει, καὶ τῇ δὲ μὲν καὶ τῇ καὶ
 αὐτῇ ὑπὸ τῶν ἀρχόντων καὶ κατὰ Κρίτα πρὸς
 γοργόνας οὐ ἀνέγαγον ἐν Κρήτης, καὶ οὐ
 ἀλλὰ ἐν τῇ πόλει καὶ τῇ δὲ μὲν καὶ τῇ καὶ
 mittere virgines membratim omnes dis-
 secuas in fūla, quā Greta dicitur, am-
 sūbit circumflus humor. Hoc ego si novis-
 sem

si diligenter licet Investiganti, viros etiam
 doctissimos consulenti, inuenire dicuit,
 quando & quā de causa virginum eius-
 modi strages in Greta fuerit medita-
 (Quae enim de Atheniensium tributo
 m. adolescentium totidemque puella-
 rum Greta quotannis mittendo, atque
 Theſſi virgine sublata, nullam apud vete-
 res, v. g. Isocr. Helon. Epist. p. m. 131 Euseb.
 Praep. Evang. L. v. c. 18. aliosque, habentur,
 ea nimis obſoleſcunt, & aliis pa-
 ram ad hanc rem apta.) Super-
 est, vt coniecturam adferam, hac ta-
 men lege, vt si quis melius comminisci,
 aut verum adeo ipsum inuenire queat,
 non tantum non inuifurus illi ſim, ſed gra-
 tias etiam ingentes pro mea parte acturus.
 Ita igitur putō. Cum Imperator
 Iulianus aperte ad gentilem ſuperſti-
 tionem relapſus eſſet, pluribus in locis
 Imperii Romani, magna licentia gentiles
 aduerſum Chriſtianos inſurrexere, impu-
 ne

ἔπειτα τὴν ἀνατομικὴν ἀποκατέστησεν.
 Παιῖται δὲ καὶ ῥήτορες καὶ πολλοὶ με Πελοπόννησον
 διέ-
 sem, quot tibi non Gorgonas attulissem
 ex Greta, quamque inuictum ex te im-
 peratorem fecissem: Poëtae autem &
 Rhe-

ne scilicet, quidquid ausi forent, sub tali
 Imperatore laturi. Cuius rei tum alia
 sunt exempla, a nostris, qui tum vixere,
 scriptoribus relata, tum haud parum ad
 rem nostram facere videtur, quod *Geor-
 gius Nazianzenus* habet oratione ἐπὶ εὐ-
 τυχῇ prima p. 87. Vbi de Arethusiiorum,
 Gazaeorumque (Palaeestinae ista sunt op-
 pida, vt ex *Sozom.* L. v. c. 9. & *Theodorito*
H.E. L. iii. c. 6. qui eadem tradunt, disce-
 re est) in Christianos saecuitia hoc inter
 alia refert: ὅτοι λέγουσι, ΠΑΡΘΕΝΟΤΕ Λ-
 ΓΝΑΣ καὶ ὑπερκοσμίας, αἰψαύτους μικρὰ καὶ
 ὀφθαλμοῖς ἀρρώγων, εἰς μέσσην παραγωγόν-
 τις καὶ τὸ εὐδῆτον χυμνώσαντες, ὥα τῇ θεᾷ
 πρῶτην ἐνυβρίωσαι. εἰτ' αἰμακτερίαντες καὶ
 ΔΙΚΑΣΑΝΤΕΣ --- οἱ μὲν ἰδίους οὐδὲσι κατε-
 παύθησαν --- οἱ δὲ ἀπαίρουν ἐπὶ πῶς ἀνδρά-
 χους αὐτῶν τροφὴν ὑπαγεργάντες, αὐτῶν τὰς
 θημιώτερας ἐκπαίδευαν, κ. τ. λ. Habes hic vir-
 gines castas, in membra disiectas: quid?
 si dicamus; aut Cretae tum simile quid
 contigisse, quanquam a nemine, quos
 quidem inspicere mihi licuit, praeterea
 com.

διέκριναι, ὡς πλείονας γοργόνας ἐφύρη-
 νότα· ἀλλ' ἐπ' ἀναγκήδην γὰρ Ἐρητύων,
 οἱ 63 γὰρ Φον ἐπιδείκνυτομοι ἔ· Διάς σ8,
 καὶ γὰρ ἔ· μήτεα θρέψαντα 64 δόχμια,
 ὡς

Rhetores me, tanquam plurimarum in-
 ventorem Gorgonum, longe Perseo
 superiorem iudicassent. Sed quoniam
 in Cretenses incidimus, memini adhuc
 illos mihi ostendere sepulcrum tui illius
 Iouis, & quae ipsius matrem sustenta-
 runt

commemoratum; aut nostrum, quae alio
 loco gesta sunt, huic quasi allegoriae in-
 uoluisse. Nam quod *μυρίας* dicit, nihil
 memoratur, qui insanas hominis hyper-
 bolas plures in exigua commentatione
 deprehendam.

63 De sepulchro Iouis agit *To. Meursius*, quem
 paullo ante laudavi, in *Creta*, L II, c. 4. in-
 tegro. Caue autem putes, aliunde de Io-
 vis sepulchro constare nostro, quam ex
Luciano, quem semper prae oculis habuit,
 quique eius meminit tum alias tum in
Ione Tragoedo, p. 154.

64 δόχμιοι πλάγιοι seu obliquum significare,
 Lexicographi dicunt, quorsum equidem
 in versione respexi, *valles*, quas Inter-
 pres etiam adhibet, ex rei natura adiecti;
 atrium enim esse, communiter traditur.

Si.

αἱ ἀνθρώποις αἱ ἀόχραι αὐτῶν διακρίνου-
 KET. Αἱ αὖ οὐκ ἐν τῷ αὐτῷ ἔστιν ἡ ἀόχρ-
 ῆς αἱ ἀόχραι. 67

TP. I.
 runt obliqua vallium, lucosque perpe-
 tuam conferentes viriditatem. ERIT.
 Sedignorabas tu quidem incantatio-
 nem & ceremonias. TRI. Si haec
 pos-

Siquis tamen ἀόχρῃα legere velit, A in Δ
 vel λ in Α mutato, vt est facilis harum
 literarum confusio, non repugnauerim,
 tum enim lucos, virentes significaret,
 quorsum sequens ἀόχραι pertinet. Cac-
 terum Meursius in Greta L. II. c. 3, si. ex Pla-
 tonis L. I. de Legibus commodissimam & a-
 moenissimam ad hoc antrum (Idaeum, in
 quo educatus Iupiter, ab altero Dictæo,
 in quo natus est, distinguendum) Gnos-
 so aduenientibus viam laudat.

65 Vid. quae de carminibus Magicis ex Vete-
 rum Auditorum scriptis magna copia pro-
 fert Eibmenborstius ad Arnob. L. II. p. m. 35,
 sq. quibus addenda quae habet Euseb. de
 Praepar. Euang. L. V. c. 8: sqq.

66 Adscribam verba Scrut. ad Virg. Aen. IV,
 302. valde huic loco opportuna, cum
 non adeo obuia sit, quae hic requiritur
 orgiorum significatio. ORGIA apud Graecos
 OMNIA SUNT SACRA, vt apud Latinos CERI-

ΤΡΙ. Ἡ ἰατρὰ, ὡς κριθεῖα, ἐξ ἐπαφῆς ἐγί-
 σετο, ἵαχ' ἐν ἑκ* νεκρῶν ἐξήνεγκη αὖν,
 ἔς ἐς τὸ γλυκύτατον Φαῖ* ἀνέγαγον.
 ἀλλὰ λήρ* παίγνια τέκη' μύθοι, ὅρ*
 ἔ ποιητῶν ἱερολογεῖ μύθοι. ὥς ἐάσῃ καὶ
 ταύτην.

CX. ΚΡΙΤ. Ἦρ' οὖν ἦ Διὸς γαμετὴν καὶ κασι-
 γνητὴν ἔδραδε χη;

* νεκρῶν.

ΤΡΙ.

possent, mi Critia, incantationibus per-
 agi, possent illae forte etiam ex interis
 ereptos in dulcissimam hanc lucem re-
 ducere. Sed nugae sunt scilicet ræzi-
 æque & fabulae a Poëtis portentose
 confictæ. Itaque & hanc omitte.
 CX. CRIT. Iunonem autem, Iouis uxorem
 pa-

MONIAE. Sed iam abusive sacra Liberti origia
 vocant, vel ἀπὸ τῆς ὀργῆς, a furore, vel ἀπὸ
 τῆς ὄρεως a monte. In qua quidem etymia
 ratione alleganda, si modo ipse illam ap-
 probat, videtur tollere, quod paullo an-
 te posuerat: utraque enim ratio ad Bachi-
 ca sacra respicit. Melius igitur, qui ἀπὸ
 τῆς αἵρεως, ab arcendo, vocem natam vo-
 lunt: occultabantur enim cerimoniae
 arcebanturque ab illis curiosorum tum
 aures tum oculi.

67 Igitur ex Cretensium Virginum capiti-
 bus non potuere fieri Gorgones, Pallas-
 que eximium aliquid retinet.

TPL. Σίγα τ' ἀπολῶσθαι τὸν '68 Ἰννα μί-
ξως, ἢ τ' ἐκ '69, πῶς αὖ καὶ χροὶ ἐπ' ἵστα-
μύην ἐξέρδωμι.

KPIT.

pariter ac sororem non accipies. TPL.
Tace ob lasciuissimum illum concubi-
tum, manibusque ac pedibus extensam
oculus

68 Respicit procul dubio Ιλ. ξ, 197. sqq. ubi
Iuno meretriciis artibus Iouem ad con-
cubitum, medio die in Idae montis verti-
ce, impulit. Iam obiecerat hoc *Home-
ro Minucius Felix* xxii, 4, quod narret, *Io-
nem cesso veneris inlectum, flagrantius, quam
in adulteras soleat, cum Iunone uxore con-
cumbere*. Et σὺ χροὶ ὁ nostro *Gregorius*
*Nazianz. Orat. 57 lit. i. p. 104. πὺς δὲ ἡ θαι-
μασία μίξας ἔνεφλεγγεῖται, ἔτ' σμενῆς
Ἡρας, ἢ ἵνα ἀρχημονεῖν αὐτὸν ἀναπείθει με-
σσοὺς ἡμέρας*. Interpres Gallus ad in-
cestuosas cum fratre sororis nuptias re-
fert.

69 Iupiter Iunoni suae, quod natum ex se
& Alcmena Herculem quouis modo per-
sequeretur, & nouissime nauiganti bo-
ream immisisset, iratus, manibus illius
aureo vinculo ad caelum alligatis, a pe-
dibus incudes duos, uxoremque adeo
in aethere & nubibus suspendit, fere ut
solent, de quibus per carnificem quae-
stio habetur. Fabula est Ιλ. ο, 18. sqq.
Alle-

770. KPLT. Καὶ τίνα τῶ ἐπαράσματος;
 TPI. Ταμίμεδοντι. Ἰόν, μέγαν, ἀμβρο-
 τῶν, ἡρακλέα, ἡρακλέα
 ἡν πατὴρ, πνεῦμα ἐκ 71 πατὴρ ἐκ πορευ-
 ὀντων ἐκ τῶν, καὶ ἐξ πρὸς τρία, 72
 Ταῦτα νόμιζε ζῆτα, τὸνδ' ἡγῶ Ἰόν.

KPI.

ocys praetercurre. CRIT. Per
 quem igitur tandem tibi vis ut iurem?

TRI. Per magnum Regem, caelestia regna
 tenentem;

Morte carentem omni, natum patris,
 inde profectum Ex

Allegoria, quam proferunt Scholiasta ad
 eum locum, & Phornutus, non nimis vi-
 detur inepta, quibus ἡγῶ Ἰόν est, siue
 aër, ut alias: vincula aurea, stellae; in-
 cudes duo, terra ac mare. Tetigit fabu-
 lam etiam Seneca in ἐπιτολῶν. p. m. 464.
 70 Ignotum Grammaticis futurum, qui
 ὁμόσω tantum & ὁμῶμαι agnoscunt. Hagen.
 ed. ἐπιμοσώμαι. Amstelod. ἐπιμοσώμαι.

71 Ex formula solenni, qua Spiritus S. ex Patre
 dicitur procedere, quod eo deinde ab O-
 rientalium plerisque tractum est, ut nega-
 rent utique a filio etiam progredi. Sed hoc
 Theologis relinquimus, ut illud etiam,
 quod hic particula ἐκ & ἐξ, ad unitatem
 essentiae, personarumque distinctionem
 indicandam, adhibetur.

72 Difficili proinde scilicet proleget, & prout le-
 gi-

ΚΑΙ Ἀρχόμεν με διδάσκεις, καὶ ὄρα
 ἡ δειδμημένη. Καὶ γὰρ δειδμείς, ὡς 73 Ni-
 κόμαχος ὁ Γερρασιός· ὡς εἶδα γὰρ τί λέ-
 γεις,

*Ex patre fluxerunt, tria de uno, atque ex
 tribus unus.*

*Iupiter haec tibi sunt, solum hoc pro nu-
 mine habeto.*

CHIT. Computare tu quidem me doces,
 & iusiurandum tibi est arithmetica.
 Computas enim ut Nicomachus Gera-
 senus. Nescio enim quid tibi velis, v-
 num

gitur hoc Euripidis carmen apud Lucia-
 num in *Ioue Trag.* p. 151, sq. atque *Athenago-
 ram* p. m. 23. edit. Oxon. Extat etiam in
Clementis Alexandrini Protreptico, p. 15. & V.
Stromat. p. 603. & ex illo *Euseb. Praep. Euang.*
 L. XIII. c. 13. *Cicero* L. II. de nat. Deorum c. 25.
 ita conuertit hunc versum: *hunc summum
 habeto. Diuum, hunc perhibeto Iouem.*

73 De *Nicomacho* hoc, eiusque arithmetici vld.
 Vir doctissimus *Io. Alb. Fabricius Bibl. Gr.*
 L. IV. P. II. c. 1. Quando vixerit, nostra ni-
 hil interest, nisi quod ex iis, quae *cel. Fa-
 bricius* disputat, apparet, ab eo qui Traia-
 no victoriam gratularetur, (quod *Phi-
 lopatridis* auctorem hoc *scholiasmate* fe-
 cisse, quidam volunt) laudari *Nicomachum* vix ac ne vix quidem potuisse.

γεις, ἐν τρία, τρία ἐν. μὴ τὴν 74 πτρα-
κτὴν Φῆς τὴν Πυθαγόρε, ἢ τὴν ὀγδοάδα καὶ
τρίακᾶδα.

τρι. 75 Σίγα τὰ νῆρθε, καὶ τὰ σιγῆς
αἰτία οὐκ ἔσθ' ὥδε μετρεῖν 76 τὰ ψυλλῶν
ἕχνη.

num tria, tria vnum. Numquid de
quaternario dicis Pythagorae, aut octo-
nario aut tricenario? τρι. Tace haec
infima & silentio digna. Non hic agi-
tur de dimetiendis pulicum vestigiis.
Ego

74 De *tetracty* Pythagorica qui scripserint,
indicat vir doctissimus *Wolffius* ad *Origenis*
quae vocantur *Philosophumena* p. 33, 34.
De *tetracty* reliquisque numeris *μυστήρια*
ἔτι καὶ quaedam habet *Coelius Rhodigi-
nus* L. xxii, c. 6. sqq. item *Goath*, *Camera-
rius* in *Symbolis Arithmetics* sub fi. Expli-
cat, in L. ii. *Arithmet. Nicom.* De octonario
Macrobius in *Somn. Scip.* L. i. c. v. qui reli-
quorum etiam numerorum pandit myste-
ria. *Ὀκταάδα* frequentius accipitur, quam
ὀγδοάδα *Sa. Pennutius* ad *Sambl.* in *Nicom.*
Seras. p. m. lii. Caeterum inter Valenti-
nianorum somnia fuisse *tetractys*, *ogdoas*
& *triacas*. Vid. *Vn Summus* *Jo. Fr. Bullaui*
de haeresi Valent. §. 5. p. 424 & reliqui, qui
de hac haeresi egerunt.

75 *Sambl.* Senarius.

76 *Rospiet*ur *procul* *subito* ad *Aristophan.*

ἰχνη. ἐγὼ γὰρ σε διδάξω τι τὸ πᾶν, καὶ τίς ὁ
 πρῶτον πάντων, καὶ τὸ σύστημα τὸ παντός.
 καὶ γὰρ πρῶτον καὶ τὰ ταῦτα ἐπασχον, ἅπαρ
 σὺ. πρῶτα δὲ μοι 77 Γαλιλαῖον ἐνέτο-
 χεν, * ἀναφαιανίας, 78 ὁππρὶν

* Φαλακρός.

Ego enim te docebo, quid sit hoc uni-
 versum, & quis sit ante omnia, & quae
 universi sit combinatio atque constru-
 ctio. Antea enim mihi quae iam tibi
 vsu venerunt. Sed postquam in Ga-
 lilaicum incidi, recaluastrum, nasorem,
 qui

Nebul. A. l. f. 3. init. vbi quanta arte, qui-
 busque machinamentis, culicum vestigia
 & saltus demensus fuerit Socrates, multo
 cum tale enarratur. quod ipsum forte in
 proverbum deinde abiit.

77 Quae sententia de hoc loco nostra sit, in
 dissertatione expositum §. 37.

87 Vix credo alias hanc vocem, occurrere,
 cum *Pollux* pariter atque *Camerarius*, vbi
 de naso tractant ex instituto, ille L. II. *ono-*
masi. c. iv. hic p. 110. sqq. *Comment. utrius-*
que linguae, nullam eius mentionem fa-
 ciant. Nec *Coelius Rhodiginus* cum L. III.
c. 30. Antiqq. Lect. de naso agit, quid hoc
 sit vocabuli explicat. Bona fide igitur
 credendum interpretibus, quibus placuit

ἐς 79 τρίτον ἄραν ἀερόβατος, καὶ τὰ
καλλίστη ἐκμεταλλεύς, δι' ὕδατος, 80 ἡ-
μᾶς ἀνεκάνισεν, ἐς τὰ τῶν 81 μακάρων
ἴχνια 82 περιώδευσε, καὶ ἐκ τῶν
δοσ-

qui per aëra incedens, in tertium vsque
caelum se penetrauerat, resque omni-
um pulcherrimas ibi didicerat, is per a-
quam nos renouauit, impiorumque ce-
re-

iusto naso, item naso aquila praeditum, vel
nasonem esse, qui apud nostrum est ἐπὶ ρ-
ῖν. Analogia enim & ipsa hic deficit.

79 Manifeste ridet Pauli ἔκτασιν, quam phrasi
Aristophanica ex Neb. A. I. S. 3. imit. expri-
mit. Ibi enim Socrates caelestium rerum
contemplationi intentus, & quid rei age-
ret, interrogatus, ἀερόβατος, inquit, καὶ ὅτε
Φεγῶν ἦ ἤλιον.

80 Neque hic obscurum est, baptismum ri-
deri a bipedum nequissimo.

81 Forte ante oculos habuit Auctor illud,
quod inter aurea, quae vocantur, Pythago-
rae carmina relatum est :

Ταῦτά σε τ' εἰς δὲ θεὸς εἰς ἴχνια ἦσεν

Quanquam si sensum magis, quam verba
sequamur, in nostris libris etiam Luc. II,
79. scriptum est : τὸ κατεβύναί τις ποδας
ἡμῶν εἰς ὁδὸν εἰρήνης, pro eo, quod alias
conuersionem vocant Theologi.

82 Praepositiones, quibus iunctum est hoc

83 αἰθεῖν χώρων ἡμᾶς 84 ἐλυτρώσαντο
καὶ σε ποιήσω, ἢν μὲ ἀνέης, ἐπὶ 85 ἀλη-
θείας

reptos regionibus in beatarum anima-
rum vestigiis collocavit. Etiam ex te
ta-

verbum chundellinum quid; & fraudulen-
tum alias significant, vñ in περιπατεῖν &
παρείσκατοι apparet. Eorte id sibi vult
Triepho, Magistrum illum suum; suo iure
caelum ingredi, discipulos magistro ad-
haerentes vna clam irrepere.

83 Possis quidem ad coetum seu communio-
nem impiorum referre, quam πονηρὴν
αἰῶνα κ.τ.λ. nostri vocant; Sed tamen se-
cutus mihi videtur Auctor *Lucianum*
suum, qui & *de Luctu* p. 302. & *Verae hist.*
L. II. p. 674. & alias forte, de inferis vbi
mali puniantur, hac φησι usus est.

84 Apparet, auctorem huius dialogi aut non
satis cognitum habuisse hac in parte res
Christianorum, aut studio pervertisse.
Quis enim quaeso doctori suo tribueret
redemptionem ex inferis, cum iniuria in
sanctissimum salutis nostrae auctorem,
Christum Deum. Sed mirum est, nisi, qui
purgatorii ignes ex Virgilio arcessunt, ii
ex hoc loco beatas animas pro redemptori-
bus habendas, invocandasque adeo, pro-
bant.

85 Quid ἀληθία apud sacros scriptores sit
ne-

θείας ἀνθρώποι.

C. XI. KPI. Λέγε, ὦ 86 πολυμαθῆσαι τε τρι-
φῶν, διὰ φόβου γὰρ ἔρχομαι.

TRI. Ἀνέγνωκός ποτε τὰ τῶν Ἀριστοφά-
νου ἔδραμα ἵσχοις ὅντινας 87 ποιήματα;

KPI.

faciam, si auscultare mihi velis, vere
hominem.

C. XI. CRIT. Cedo, peritissime Triepho,
horror enim me incessit. TRI. Legi-
ssine vnquam Aristophanis Comici
poëmatia quae ille aues inscripsit?

CRIT.

nemini ignotum est paullum Θεολογί-
σαι. Sed forte illud sibi voluit Triepho,
pro homine habendum non esse, qui hu-
militer adeo & abiecte de Diis sentiret,
per disciplinam autem, quam ipse profite-
retur, ab belluino ingenio ad humanum
cultum posse traduci, qui non repugna-
rent. Quod quidem philosophi fere pol-
licebantur vniuersi. Quid non ita pri-
dem de triplici hominum statu, belluino,
humano, Christiano, docuerit vir sum-
mus, Iureconsultusne maior an Philoso-
phus? satis constat.

86 Vide Io. Wowerium c. 2, egregii de Polyma-
thia tractatus.

87 Quankum drama vnum est, idque satis
longum, quod ὄρνιθες seu aues vocatur,

KRIT. καὶ μάλα.

ΤΡΙ. ἐγκεχάρακ' ἡ παρ' αὐτῶ τοιόνδε.
 Χαῖ δ' ἦν, καὶ νύξ, ἑορβός τε μέλαι πρῶτον,
 καὶ τάρταρος, εὐρύς
 Γῆ δ', ὅδ' αἴρ, ὅδ' ἄρανος ἦν.

KRIT. Εὖ λέγεις, εἴτα τί ἦν.

ΤΡΙΕΦ. Ἦν * Φῶς ἀφ' ἡμῶν, ἀόρατον,
 ἀκατανόητον, ὃ λυεῖ, τ' σκοτίζει, καὶ τὴν
 ἀνο-

* θεός.

KRIT. Legi vique. TRI. In illis ita ab
 eo scriptum est:

*Chaos olim & nox crebusque fuit nigrum,
 tum tartarus ingens*

Non terra, aer, nec olympus erat.

KRIT. Praeclare ista, sed quid tum?

TRI. Lux erat in corrupta, inuisa, in-
 com-

haud immerito tamen τ' πειρημάτων nomi-
 ne insignitur, ob crebras per choros, sy-
 stemata, odas, epirrhemata &c. concilio-
 nes, quae bonam partem sententiam et-
 iam per se absoluunt. Locus qui prae-
 manu est, habetur versu 696. sqq. De re
 ipsa, sententiisque veterum philosopho-
 rum, non est quod hic quidquam, post tot
 doctorum hominum, qui de primis rerum
 originibus, item de V.R.C. aut ad Hesio-
 dum Aristophanemque scripsere, dispu-
 tationes, a nobis dicatur.

† Videtur voce & noster infra p. 773. c. 14. &
 Lucianus in καὶ ἀπλ. seu tyranno p. 425.

77. ἀκοσμία αὐτῇ ἀπῆλθε. λόγῳ μὲν ῥη-
 γέντι πρὸ αὐτῆς, ὡς ὁ * 88 βραδύλογος
 ἀπὸ τῆς αἰτίας, γὰρ † ἐπὶ τὴν ἐφ' ἡμέραν
 οὐρανὸν 89 ἐταύσεν. ἡστίας ἐμὲ φωνῇ
 ἀπ' αὐτῆς, 90 δ' ἐμὲν διεβέβαλε, οὐδ' οὐδὲ
 σέβη

* Μωσῆς.

comprehensa, quae salvit tenebras, squal-
 lorem numine abegit. Verbo tantum a se
 prolato, ut tardilinguis ille scriptum
 reliquit, terram aquis impositam con-
 densavit, caelum expandit, stellas for-
 mavit fixas, cursuque illis constituit,
 quas

88 Moses Ex. iv. 10. מֹשֶׁה כָּרַךְ sese ipse vo-
 cat, quod ei ὁ translulare βραδύλογος.
 & ab his noster ad insultandum Divino
 vati mactatus est.

† Ps. xxiv, 2.

89 Is. xxxiii, 24. ἐξέτετα τ' οὐρανὸν χόνη,
 καὶ ἐπεβέβαλε τ' γῆν.

90 Gallicus Interpres putat hic praetermis-
 sam esse, Auctoris culpa an scribarum,
 planetarum mentionem.

91 Observarunt pridem viri doctissimi & hos
 inter ὁ πῖνυ Buddeus in Hist. Eccl. V. T.
 quae propediem faustis omnibus in lu-
 cem prodibit publicam, p. 73. vel ideo et-
 iam siderum in hexaëmero creatorum
 mentionem a Mose fieri, ut eo magis ho-
 minum animos ab eorum cultu, id est, an-
 ti-

οὐβη θύας. γὰρ δὲ τοῖς ἀθέτοις ἐκαλλώπι-
 σεν, ἀνθρώπου ἔκ 92 μὴ ὄντων ἐς τ' εἶναι
 παρήγαγε. καὶ ἔστι ἐν θρανῷ βλέπων δι-
 καίους 71 ἔαδίους, καὶ ἐν 93 βίβλοις δα-
 ξαφόρους, 94 ἀνταποδώσει δὲ πᾶσι,
 ἢν 95 ἡμέρας αὐτὸς ἐντείλατο.

KPI.

quas tu pro Dis venerare. Terram au-
 tem floribus exornavit, homines ex il-
 lis quae plane non erant, ut esset pro-
 duxit. Iamque observat de caelo iustos
 pariter ac iniustos, in librisque singulo-
 rum actiones describit, omnibus autem,
 qua praefiniuit die, iusta retribuet.

CRI.

tiquissimo pariter & absurdissimo idolo-
 latrias genere auerteret. Si enim creata
 sunt a DEO sidera, quidni, relicto archite-
 cto, honorem opificio deferre, extremac
 foret stultitiae?

92 Ebr. xi, 3. dicitur ἐκ μὴ φαινόμενον. Nota
 est *Exucantiorum* haeresis, quod nominis
 in eam Arianorum sectam dicebatur, qui
 affirmabant, Christi Servatoris, Divinam
 etiam naturam ἐξ ὧν ὄντων a DEO esse
 productam. Vnde satis constat; Christia-
 nos illorum temporum de Creatione ita,
 ut hic noster, loqui solitos.

93 Apoc. xxi, 12.

94 2. Thess. i, 6.

95 Act. xvii, 31.

C. XII. KPI. Τὰ δὲ τῶν 96 μοιρῶν Ἰηνη-
σμοῦ εἰς ἀπάντησιν, εὐχαράτησιν γὰρ ταῦτα;

TRI. Τὰ ποῖα;

KPI. Τὰ τῆς εἰμαρμένης.

TRI. Λέγε, ὦ καλὲ Κριτία, πρὶν τῇ μοι-
ρῶν,

C. XII. CRT. Quae vero Parcae glomerarunt
omnibus, num & ea describuntur? TRI.
Quid ais? CRT. De fato loquor. TRI.
Quin tu dicis, o pulcher Critia de Parcis,
ego

96 Cum de Prouidentia Dei loquentem au-
dit Triephontem Critias, haud immeri-
to in mentem illi venit absurdi istius Par-
carum commentum. Caeterum quod plu-
rium numero dicitur εὐχαράτησιν, illud
absolute & quasi impersonaliter positum
arbitror, fere ut Ebraei, cum de Deo e-
tiam loquuntur, pluralem numerum sae-
pe adhibent, cui tamen phrasi aliquid ar-
cani sensus, & umbram saltem Trinita-
tis inesse, non est cur non credamus
Somme Reuerende Danzio. Fieri etiam po-
test, ut respexerit Critias ad expressam
trinitatem in Diuinitate hypostaseon mentio-
nem. Caeterum in seqq. & hoc idem
verbum plurium numero recurrit, & ex-
emptae actionis verba, quae vocant Gram-
maticorum filii, eodem numero efferun-
tur; ἐκπέμψουσιν, ἐπιστρωνύσουσιν, κατὰζυ-
ει κτλ.

ἔγω, ἐγὼ δὲ μαθητῶν ἀκούσασθαι πέρι σέ.

KPIΓ. Οὐχ. Ὀμηρ. * αἰείδω
ποίησις αἶρηκε, 97

Μοῖραν δ' ἔπειτα Φαμὶ πεφυγμένον ἔμ-
μυαι ἀνδρῶν

Ἐπὶ δὲ ἔ' μεγάλην Ἡρακλῆ, 98

Οὐδὲ γὰρ ἔδὲ 99 βίη Ἡρακλεῖν Φύγε κῆρα,
ὄσση

* ἔνδοξ.

ego vero discendi cupidus auscultabo.

CRI. Nonne Homerus, celebris Poë-
ta dixit:

Fatum equidem nullum dico effugisse
uirorum.

De magno autem Hercule ita:

Nec potuit fugisse Atropem vis Herculis
astram,

Qui

97 IX. §. 488: allegat etiam Luc. apol. pro
Merc. cond. p. 489. & Diogenianus Peripa-
teticus apud Euseb. Praep. Evang. L. VI.
c. 8. p. 263.

98 IX. σ', 117. seq.

99 Quanquam apud Homerum nihil est hac
periphrasi frequentius, quae nonnun-
quam emphasis aut nullam habet, aut
plane exiguam: tamen, cum id senten-
tia hic permittat, non inconcinne, nec
minus Latine, vim Herculis hic reddidisse
arbitror.

ὅσπερ Φίλ[α]ς εἶπε Διὶ κρονίωνι ἀνακτὶ,
 Ἀλλὰ * εἰ μὲρ ἐδάμασσε, καὶ δαχάλε
 χόλ[ος] ἢ Ἡρῆς.

Ἀλλὰ καὶ ὅλον τὸν βίον καθεμάρδα, καὶ
 τοὺς ἐν ἴστω μεταβολὰς, 2
 --- ἐνθα δ' ἔπειτα

Πει.

* αὐτόν.

*Qui Ioue natus erat, patri carissimus
 idem:*

*Sed fors dira virum, Iunonisque ira sub-
 egit.*

Quin vitam omnem, omnesque in illa
 mutationes fato esse constitutas atque
 ordinatas, idem docet,

--- *Hinc ordine cuncta*

Su-

1 Quæ tanquam Iouis sui ex pollice spurium,
 muliebribus odiis cum & plus quam no-
 uercalibus prosequeretur.

2 Od. H, 196. sq. *Lucianus Apol. pro Merc. cond.*
 p. 489. utroque autem loco προγεννη-
 νος, quod polter habet, est γεννημένος. Et
 ita etiam *Diogenianus* apud *Euseb. præpar.*
Evang. L. vi, c. 8. p. 263. Caeterum paul-
 lo aliter eandem sententiam Poeta effert
 Il. v, 127. ὅστις αὐτὸν τὰ πεισθέντα ποιεῖ οἱ
 αἰσὰ Γενεῖσθ' ἔπειτα λίνω, ὅτι μιν τίχῃ
 μήτηρ.

Πεῖσι) ἄσπ' αἰῶσι, 3 κατακλῶθ' εἰς τὴν βα-
ρυσίαν

* Γυγνομένη νήσαντο λίνω, ὅτε μιν τέκε
μήτηρ.

καὶ τὰς ἐν ξένῃ ἐποχὰς ἀπ' ἐκείνης γίνε-
σθαι. 4

Hδ

* αἰθρῶν.

*Suscipiet, quae vis fati Parcae quae ve-
rendae*

*Nascenti neuere, utero cum prodiit in-
fant.*

Moras etiam, quae in peregrino solo
sunt sufferendae, a fato constitui, illa
monent;

Aeo.

3 *Scholia parua ad Od. H, 197, & inde Suidas*
ita explicant: αἱ κατακλῶθ' εἰς αὐτὴν κα-
ταμοιρῶσαι ἐκείνη τὸ εἰμαρμένον, id est
ipsae Parcae: paullo aliter atque est in
Lexico Basileensi, ubi per accamulationes
βανίαν vox explicatur, quanquam
ipsa Suidae verba modo adducta Graece
subiuncta sint.

4 *Od. κ, 1. seqq. historia ipsa narratur, sed quos*
noster adducit versus, mutata persona
leguntur Od. ψ, 314, seqq.

Hδ ὡς αἰόλον ἔκεθ', ὃ μιν πρόσφρον ὑπέδει-
κνυ, κ.τ.λ.

Ἡ δ' ὥς αἰόλον ἵκοιτο, ὅς μιν πρὸ Φρων
ἰστέκετο,

καὶ πέμψ' ἐδέπω αἴσω Φίλην εἰς πατρίδ'
ἰκέσθαι.

772. Ὡς πάντα ὑπὸ τ' μοιρῶν γίνεσθαι, ὁ ποιητὴς
μεμαρτύρηκε. Τὸν ἦ Δία μὴ θελήσῃ
τὸν * ὑδν

-- ἡ γενά τοιο θυσηχέῃ ἐξαγαλῦσαι,
ἀλλὰ μᾶλλον

-- ἡ αἰματοέσας ψιάδας κατέχευεν ἔραζε,
Παῖδα Φίλον τιμῶν, τὸν οἱ πᾶτερ' ἀλ-
εμελεον

Φθίσεν ἐν Τροίῃ.

* Σαρπηδῶνα

Ἄσι,

*Aeolus, & placide venientem excepit,
euntemque*

*In patriam iuuit. Sed nondum fata be-
nebant.*

Ut adeo omnia a Partis fieri Poëtae
testimonio constet. Iouem ipsum non
velle a gnato

-- -- diram defendere mortem,
qui potius

*Sanguinis in terram guttas demisit O-
lympo*

*Deplorans gnatum, qui mox matrone
Patrocli*

Ad Troiam periturus erat.

Quae

511. Π, 442.

511. Π, 459. sq. vbi versus suppletur vocula

ἦ post αἰματοέσας inserta.

ὥς, ὡς Τριφυλῶν, 7 διὰ τὸ μὴδὲν προσ-
θεῖναι ὡς τὸ μοιρῶν ἐπιλήσης, εἰ καὶ τὰ χα-
πιδάρσιθ' ἐγγόνεις μὲν τὸ διδασκάλει, καὶ
τὰ δασκάρσιθ' ἐμνήθης.

C. XIII TRI. Καὶ πῶς ὁ αὐτὸς ποιῆτης, ὃ καλὸν
κρίτια, διττὴν ἐπιλέγει τὴν εἰμαρμένην, καὶ
ἀμφίβολον; ὡς τοῦδε μὲν πρᾶξαντι τριῶ-
δε τέλει 8 συγκύρσαι, τοῖον 9 ποιήσαντι,
ἐπὶ.

Quæ cum ita sint, verbum de Parcīs
addere vnum non voles, quamvis for-
te cum illo magistro tuo sublimis in
caelum raptus, arcanisque initiatus esses.

C. XIII. TRI. Sed quid illud sibi vult,
quod idem Poëta duplex nobis com-
miniscitur ancepsque fatum, ita ut istud
quidem facientem certus rerum exitus
maneant, sed si aliud agat, alium etiam
finem

7 Id est, euidenter adeo doctrinam de Parca-
rum Numine ex Homero tibi probatam
dedi, ut cum omni tua sapientia non ha-
beas, quod contra dicere possis.

8 Epenthesis Aeolica in hoc verbo frequens.
Dicitur enim ita pro συγκύρσαι. Infra ta-
men p. 776. c. 18. συγκυρῆσαι eodem sen-
tu a συγκυρῆω formatum reperio. Co-
gitare aliquis poterat, legendum forte
esse, quarto casu, πρᾶξαντε, ποιήσαντε
ut paullo post pro ἐπιβαλλομένῳ, ἐπιβαλλό-
μενον

ἐτέρῳ πάλιν ἐντυχεῖν ὡς ἐπ' Ἀχιλλέως, 9
Διχιδάνας κῆρας Φερέμῳ θανάτοιο ἱε-
λοσθε

Εἰ μὲν κ' αὖθι μένων Τρώων πόλιν ἀμφι-
μάχωμαι

ὦ ἄστο μὲν μοι νόστος, ἀτὰρ κλέος ἄ-
Φθιτον εἶσαι.

εἰ δὲ κεν ὀϊαδ' ἴκωμαι, το

ὦ λει-

finem res nanciscatur, vt de Achille,
qui de se dicit :

*Bina Thetis mihi fata tulit, mortemque
bisformem :*

*Si maneam, Teucrorumque aduersus moe-
nia pugnem,*

*Non redeo in patriam, sed erit mihi
fama superstes :*

*Sin patriam placeat, charosque videre
penates,*

Fama

ρονον, certe structurae id ratio exigebat.
Sunt quidem etiam in hoc dialogo loca,
vbi non tam auctorem cespitasse, quan-
quam & hoc saepe factum sit, quam li-
brarios mala fide egisse existimare licet;
nihil tamen in tanta Veterum librorum
inopia mutare ausim.

93. I, 410. 199.

10 additur apud Hom. Φάλην δ' εἰς πατρίδα
γαῖαν.

ἔλπε μοι κλέ@ εὐλάν, ὅτι θεῶν δέ
μοι αἶψα
ἔσσε/αι.

Ἀλλὰ καὶ ἐπ' Εὐχηνόρ@ II
ὅς ῥ' ἐν εἰδώς κῆρ' ὀλοήν, ἐπὶ νηὸς ἔβαινε.
Πάλλαν γὰρ οἱ εἶπε, γέρωι ἀγαθός 12
Πολυιδ@

Νύσω ἔπ' ἀρχαῖον Φιδίαν, ὃς ἔα μοι γέ-
ροισιν,

Ἡ μετ' Ἀχαιῶν νηυσὶν ἐπὶ τρώεσσι δα-
μῆναι.

Οὐχί

*Fama peris, sed longa venit sine laude
senectus*

Sed & de Euchenore ita:

*Qui fati gnarus, naues classemque pete-
bat.*

*Satpe etenim. Polyide senex, haec fata
canebas:*

*Aut morbo in patria periturum, aut in-
ter Achium*

Nigras Troiano casurum vulnere naues.
Ne-

211. v. 665. sq.

12 πὺν Πολυιδῆς μανικὴν inter ea quae saltato-
rem posse deceat, & saltando oporteat
exprimere, refert Lucianus de saltatione
p. 804. Mirabilis etiam de Polyido hi-
storia est apud Apollodorum I. iii. Biblioth.
p. 167. edit. T. Fabri: quam credibilio-

οὐχὶ παρ' Ὁμήρῳ ταῦτα γέγραπται, ἢ ἀμ-
 φιβολᾷ αὐτῇ καὶ ἀμφίσημον ἀπάτη;
 713. εἰ δὲ βέβαιον, καὶ τὸ Διὸς ἐπιθήσω σοι ἴον λό-
 γον. ἔχ' τὸ αἰγίσθῳ ἰ3 εἴρηκεν, ὡς δόπο-
 σχομένῳ μὲν τ' μοι χί' ας, καὶ τ' Ἀγαμέμνο-
 ν' ἐπιβελῆς, (ἦν καθεύδων) πολὺν χρό-
 νον, 14 ἐπιβαλλομένῳ δὲ ταῦτα πρᾶττειν
 ἢ καθύστερ' ἐν θανάτῳ; ἴ8 το καὶ γὰρ πολλὰ-
 κίς πνευματικῶς, εἰάν κτάνης τ' 15 ὡλη-
 σιον,

Negabisne haec ab Homero scripta,
 aut ambiguum potius, & vtrunque prae-
 ruptam fraudem agnosces. Sed Iouis
 etiam, si vis, orationem adiiciam. Non-
 ne Aegistho dixit, si veller se abstinere
 ab adulterio, infidiisque Agamemnoni
 struendis, ut diu viveret, esse in fati-
 sis: Sin ista facere aggrediretur, accelera-
 tam mortem non effugiturum. Ad eum
 modum & ego vaticinatus saepe sum,
 si

rem explicando facit *Palaeophatus* πρὸς Ἀ-
 πίων c. 17. p. m. 112. Caeterum Πολύιδος
 forte edictus διὰ τὸ μάντιν εἶναι πολλὰ
 εἰδέναι.

13 Qd. a. 35. sq. Palmerius legit, ἔμοιχ' αἰγ.

14 Rectius dici ἐπιβαλλόμενον ante dictum.

15 Ut in sacris, pro quovis homine, qua no-
 tione aliquoties etiam a Luciano adhibe-
 tur, c. g. *Necyomanti*, p. 386. & *Tyranno*
 p. 434.

σίον, θανάτω μὴ τῷ δὲ τῷ 16 δίκης, εἰ δέ γι-
 μὴ τῷ τοῦ πράξης, βίωσιν καλῶς,
 17 Οὐδέ σ' ὥκα θέμις τέλει θανάτω κίχαι-
 οὐχ ὁράς, ὡς ἀσιόγητος γὰρ τ' ποιήσῃ, καὶ
 ἀμφιλόξαι, καὶ μηδεπὶ ἡδυσταμένας, ὥς
 ἔασι

si occideris alium, ab ipsa Nemese mor-
 tem expecta: Si hoc non feceris bene
 viues,

Nec tibi fas subito fatum finemque venire.
 Non vides, quam sint minime castigata,
 quae Poetae fingunt, quam ambigua,
 nullisque subnixae fundamentis? O-
 mnia

16. Compara Acta Apostolica xxviii, 4. pror-
 sus enim eadem res utrobique agitur. Ne-
 que hodie multo aliter nostri homines.
 Videtur autem quasi προσωποποιεῖσθαι hoc
 loco δεικνύει, ut saepe a multis, & a Luciano in
 his accusato factum, ubi loquentem & ius
 dicentem introduxit. Add. Clemens Pro-
 trepe, pag. 16. Hesiodam intra octo ver-
 sus huic vocabulo quatuor diuersas po-
 testates subiecisse obfertur Vir. Cel. Jo.
 Clericus Ar. Crit. P. II, f. I. c. vi. §. 15. ubi
 prouocat etiam ad Sylu. philol. c. 5.

17 Versus distortus ex Il. i, 416. ita posset re-
 stitui ὅδε καὶ σ' ὥκα θέμις τέλει θανάτω
 κίχαι, qua ratione sensui etiam con-
 sultum foret melius. Vix enim, nomina-
 tiuum θέμις posse aduerbi vicem suffi-
 nere, arbitror.

τασιν ἀνακλῆσαι, ὡς καὶ σὲ ἐν ταῖς 18 ἐπεγραφοῖς
βίβλοις τῶν ἀγαθῶν διπορήσων).

cxiii. κριτ. Βὺ πάντως 19 ἀνακυκλῆς, ὡς
Τρισεφών ἀλλά μοι τόδε εἰπέ, εἰ καὶ τὰ
πάντων Σκυθῶν ἐν τῷ θρανῷ ἐγχαρτέωσι;

ΤΡΙ.

omnia igitur, si sapias, omitte, ut te etiam
in caelestibus bonorum libris inscribant.

cxiii. κριτ. Bene reuolueris ad id, vnde dis-
cesseramus. Sed illud mihi dic, Scy-
tharumne etiam res in caelo describun-
tur?

ΤΡΙ.

18 Liber vitas ex nostra disciplina vocatur
Vid. Phil. iv., 3. Apoc. xk., 16. &c.

19 Supra p. 765. c. 3. noster, ὡς *Lucianus Ni-*
grina p. 23. si. eo sensu hoc verbum ad-
hibent, ut significet recollere memori-
am rei, eamque quasi ruminare, quae so-
lennis etiam est significatio. (an enim di-
stinguant veteres duo verba ἀνακυκλέω
& ἀνακυκλῶ, non habeo certi quid dice-
re;) Sed est aliquid apud *Longinum* φε-
ῖν ψα. Sect. xxii. p. 71. edit. *Hudson.* quod
huic loco & rei melius videatur conueni-
re. Nimirum de hyperbato agens, εἰτ'
αὐτοῖς, inquit, καὶ ἐν πᾶσι τὰ ἀνακυκλῶντες,
ad institutum rursus sermonem reuerfi.
Hanc proinde rationem in interpretatio-
ne mea locutus sum.

TRI. *Περὶ τοῦ τοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν
ἐκ τῆς 22 ἑξῆς.* EPI.

tur? TRI. Et omnes quidem, si mo-
do bonum aliquem esse inter gentes
con-

20 Supra p. 771. c. 11. omnes Deum videre, in-
stos, iniustos, omnesque illorum actiones
in commentarios quasi referre, dixerat;
quid igitur hac restrictione opus est?
Scilicet Triepho diversi generis libros,
Scripturae sacrae, & Christianorum secu-
tus traditionem, Deo attribuit, quos bre-
viter, alterum providentiae specialis, ele-
ctionis alterum seu specialissimae provi-
dentiae, ex Theologorum disciplina dice-
re licet. Ille ad omnes homines, hic ad
pios tantum pertinet; de illo prior locus,
de hoc is, qui iam prae manibus est, debet
intelligi.

21 De hac voce satis superque disputatum in
differt. §. 21.

22 Vox sacris fore scriptoribus propria, eos,
qui extra Ecclesiam sunt, significat. Qua
ratione novum sententiae nostrae, de
χρῆμα neque Christo neque Christiano,
argumentum accederet. Si enim *ἔθνη*
seu gentes sunt, qui non sunt Christiani,
qui dicere potest Triephon, illos ex gen-
tibus scribi in libro vitae, qui sint Christia-
ni! Bonos autem viros esse inter gentes,
quis

KRIT. Πολλὰς γὰρ ῥαφείας Φῆς ἐν τῇ
 ἑρμῶ, ὡς ἀπαντὰ δοῦν ῥαφείας.

TRI. 23 Εὐσόμε, καὶ μηδὲν ἕπας
 Φλαῦ.

contingat. CRIT. Multos in caelo scri-
 bas esse dicis, qui quidem describant o-
 mnia. TRI. Bona verba nequid in sa-
 pien-

quis negoti? & notum est, Christianorum
 etiam multos is gentiliū, qui honeste
 viverent, salutem aeternam denegare
 non ausos. Interim non negauerim, alia
 etiam notione gentis aut eius vocem
 apud antiquos sumi, ut nimirum omnes
 significet, qui non sint ciues Romani. Ita
 Horatium accepisse voluit L. 1. od. 2. vers. 5.
 Terruit gentes &c. Ita Thullum qui apud
 A. Hircium de Bello Hisp. c. 17. ff. ad Cae-
 sarem dixit: qualem te GENTIBUS praebuisti,
 valem in CIVIVM deditione praestes. Ita Jac.
 Gothofredus ad l. vnic. Cod. Theod. de pri-
 priis gentiliū obiteruat, Gentiles a Roma-
 nis distingui, & esse Barbaros, interdum il-
 los speciatim, qui felicitatem Romani im-
 perii sequentes ad illud se applicauerunt.
 Ex Aristoph. Neb. A. iii. f. 1. init. ubi legi-
 tur εὐσόμε, καὶ μηδὲν ἕπας Φλαῦρον ἀν-
 δρας δεξιόν. Unde suspiceris & hic legen-
 dum θεὸν δεξιόν. Syntaxeos certe ratio id
 exigebat: nisi dura satis ellipsi? & omis-
 sam dicamus.

* Φλαῦρον θεὸν δεξιῶν. ἀλλὰ τὰ κατηχέ-
 μιν πείθῃ παρ' ἐμῶν, εἰς τὴν ζήλῃς
 εἰς τὸν αἰῶνα. Εἰ ἔργον ὡς τὴν δερμὶν ἐξή-
 πλωσε, γῆν ἢ ἕφ' ὕδατος ἐπὶ ἔκκεν, ἀστράς
 ἐμόρφωσεν, ἀνθρώπων ὅς μὴ ὄντες περὶ-
 γὰρ, τί ὡς δοξῶν, καὶ τὰς πράξεις πάν-

* Φαῦλον [leg. Φλαῦρον] ἢ καὶ Φοντα-
 χόν, (διαφέρει γὰρ Φλαῦρον ἢ Φαῦ-
 λον, Φλαῦρον μὲν ὅτι κατὰ μι-
 κρὸν κακόν. Φαῦλον ἢ τὸ μέγα.)
 ἢ Φλαῦρον ἀνάστα, ἵνα σφαιροειδὲς λι-
 πέντι.

pientem DEum dicas petulantius. Sed
 tanquam vnus catechumenus mihi
 ausculta, si modo viuere æternum
 desideras. Si enim vt pellem explica-
 uit caelum, terramque super aquis con-
 stabiliuit, & stellas formauit, cum ho-
 minem, cum nihil eius ante adesset, pro-

24 Manifeste ad Christianorum Cateche-
 ses alludit, & Catechumenos.

25 Ita οἱ ὁ Ρ. C. III, 2, ἐκτείνων τὴν δερμὶν ὡς
 ἐπὶ δερμίν. cum quo loco hunc nostrum com-
 parat vir ingenio & doctrina maximus
 H. Grotius, qui caeteroquin Traiani ævo
 scriptum ait hunc dialogum, rationem
 autem, cur ita sentiat, non adfluxit. Indi-
 cavit hoc mihi, quem honoris causa, ali-
 quoties iam nominaui, Io. Alb. Fabricius.

* τὸν 26 ἐκ τοῦ 24 φησὶ : καὶ γὰρ οὐκ οὐκ
 διὸν καὶ αὐτοὺς ἀποκρίσας, οὐκ ἔτιδας, καὶ οὐκ
 γὰρ ἐν αὐτῷ συνάφῃ ἐστὶν, ὅδε ποτὶς αὖ
 διέλεσθαι ἴσται πρὸς αὐτὸν ἀποκρίσας. πρὸς
 274 μᾶλλον ἢ πάντα πεποιηκότα θεῶν, καὶ
 ἀποκρίσας ἐν ἐκκλησίᾳ 28 διαδοχῶν, ἐκτε
 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 luxit, quid adeo mirum est, omnium
 etiam describi actiones? Te vero, cum
 forte domuncula aliqua exstructa, fer-
 utios ancillasque eo conduxisti, ne vi-
 listina eorum actio fugiat: Deus autem,
 qui omnia fecit, non multo magis per-
 curat omnia facile, omnesque omni-

26 Ἀποκρίσας Lexicis verbum.

27 Aut ἀποκρίσας est non insolitum nostro,
 aut Dativi absolute positi ut alias geniti-
 ui, quae & ipsa ratio aliquot veterum se se
 exemplis tueretur. Ita *Lucianus Praemissa*
 p. 176. ἀποκρίσας τοῦ μοιράσας τοῦ κρέας.
 Vix enim est, ut ad sequens mox ἀποκρίσας re-
 feras, cum nescio quid inconcinni pariat,
 & redundans, atque a facilitate Luciani
 alienum. Caeterum argumentatio ipsa
 nimium quantum vacillat, quam multa
 servorum lateant Dominos, qui ex vita
 quotidiana nondum didicit, discat ex Co-
 micis quotquot sunt omnibus.

28 Frequenter Veteres Deo illum percur-

ἐκ τῶν καὶ παλαιῶν τοῦ αὐτοῦ φρονήσεως ἐκ τῶν
 ΕΙΧΥ. ΚΡΙΤ. Πάνυ ἐπὶ λέγεις, καὶ με αἰτιάζο-
 φως τὸ Νιόβης παθεῖν, 30 ἐπὶ τὴν λέξιν αὐ-
 νῆμ Διὶ cottabus illis, qui rectum sapi-
 unt, olim facti sunt;

ΕΙΧΥ. CRIT. Rectissime omnia dicis, facis-
 que, ut quemadmodum ex homine la-
 pis

te humana. *Thales apud Diogenem Laër-
 tium* L. I. segm. 35. τὰ χεῖρον νῆς, διὰ πάντος
 20 τέχην. Vnde nec sacrae literae Deo
 currum tribuere dubitant.

29 Conuerti cottabus, auctore *Plauto*, quan-
 quam illae facetiarum magister ad aliam
 rem vocabulum detorquet. Locus est in
Trinum. A. III. f. 3. v. 4. *cauesis tibi, ne bubu-
 li in te cottabi crebri crepent*. Scilicet ludi
 genus est, cum vini reliquiis de poculo
 ad solum vel peluim subiectam elidendis,
 sonus certa arte excitatur. Res vel ex
 Lexicis & *Plauti Commentatoribus* nota.
 Id igitur vult *Triepho*: Dii tui, ô *Critia*,
 adeo contemptui sunt & deridiculo sapien-
 tioribus, ut inde, quod illi rerum omnium
 sunt ignari, progredi ad negandam veri
 Numinis providentiam minime fas sit; ea
 ratione, ut illi, qui mures negat domum
 magnificam posse exstruere, mirum non
 videri debet, si id possunt homines.

30 Ἀνακόλυσθαι est, vel ellipsis satis dura verbi

31. *ὅτι καὶ πρὸς Φημι. ὡς γὰρ ἴσμεν ἴσμεν*
ὅτι πρὸς τὴν αὐτὴν μετὰ καὶ πρὸς τὴν
παρ' ἐμοῦ. ΤΡΙ.
 pis Niobe, ita conuersa ratione ego ex
 lapide hominam factus sum. Hunc igitur
 Deum iurissarando adiicio, te nihil

2. *ἡ πείσους, quia ratione etiam locutus videtur*
 Magister nostri, *Lucianus in Constanti*
plant. p. 343. σὲ δ' αὐτὸν κωλύει, (τὸ πρῶ-
γρὰ vel ἡ διατέλβη) ἐνεργεῖται τὰ τῶ θανάτου
ἔργα καὶ τὴν πλῆθυνσιν ἀρχὴν ζημιῶν (πο-
ησι) Si enim ἀπὸ τῆ κοινῆ verbum κωλύει
 subaudias, contrarius dicentis scopo sen-
 sus emerget. Aliter tamen vir doctiss. *J.*
Tensius in Lect. Bucian. p. 132. qui ὡς post
ἔργα putat excidisse: quod magis proba-
rem, si legeretur ζημιῶν.

- 31 Refertur ad id, quod supra Critiae pro-
 miserat Triepho, καὶ σὲ ποιήσω ἐπ' ἀλα-
 γίας ἀνθρώπων.
- 32 Iam demum igitur post longissimam qua-
 si digressionem ad propositum sermonem
 reditur. Cum enim per Iouem iurare
 vellet Critias, id, quod narraturus esses
 Triephonti, non esse magicum aliquod
 carmen, locum ille nactus totum
 Deorum concilium caelo exturbat, Par-
 cisque sua eripit cum ipso fuso stamina,
 doctrinam denique de DEO & providen-
 tia

ΤΡΙ. Εἰς καρδίαν μ' ὄντως Φιλῆς.
 μὴ 33 ὑπεῖόν τι πρὸς ἐν ἐμοί, καὶ
 34 ἔπειθ' ἐπὶ κένσῃς ἐνὶ Φρεσίν, ἄλλο δὲ
 εἴπῃς. ἀλλ' ἄγε δὴ τὸ θαυμάσιον ἐκείνο
 ἀκx-

a me mali accepturum. TRIEPHO. Si
 quidem ex animo atque vere me diligis,
 caue committas in me fraudē aliquam,
*Atque aliud dicas, aliudque in pectore
 clausum.*

geras. Sed agendum mirabilem illam.

21-

tia veriorē praeferat, quibus ita transactis,
 redit denique Critias ad iusiurandum, di-
 citque hūc a Triephonte sibi indicatū
 DEum se adiicere tentato superius ali-
 quoties iuriurando, ut scilicet firmum
 tandem aliquando fiat.

33 Alias ἐπιπρόιον scribi solet, neque altera
 forma vsquam, quod sciam, apparet. Cum
 tamen aliquot editiones eam seruent, mu-
 tare nolui, sicut saepissime in sphalmata
 eadem omnes consentire deprehenderim.
 De re ipsa quod est, videtur hic auctor ar-
 gutari voce ἐπειθ', quae sequitur, ut supra
 fecerat verbo ἐπωμώσατο.

34 Homericum e. g. ἰλ. 1, 313. ὅς χ' ἐπὶ κένσῃς ἐνὶ Φρεσίν ἄλλο δὲ βάλλει. Lucianus
*Apol. pro Merc. cond. p. 488. ἔπειθ' ἐπὶ κέν-
 σῃς ἐνὶ Φρεσίν ἄλλα ἢ λέγων.*

ἀκρομάτιον αἰεσσόν, ὅπως καὶ γὰρ 35 κατα-
 χρίασω, καὶ ὅλως 36 ἀλλοιωθῶ, καὶ ἔχῃς
 ἢ Νιόβη 37 * ἀπαυδῆσω, ἀλλ' ὡς ἀνδρῶν ὄρ-

ΝΕΟΝ

* ἀπαγορεύσω, ἀπολέγομαι.

auditiunculam mihi occine, vt &
 ego palleſcam, immuterque penitus.
 Nolim tamen vt quondam Niobe
 ene-

35 Pertinet ad illud, quod ab Initio Critiae di-
 xerat Triepho ὡς γὰρ τὸ σευ εἰλε πρειαῖς.
 Sed quae haec est infania: prius cauere
 iureiurando sibi iubet, ne malum ex au-
 ditione nanciscatur, iam eadem omnia
 vult ipse in se experiri, quae ante Critias,

36 Supra: ὅλον στανθόν ἡλλοίωκας.

37 Peculiarem apud Graecos vim habent
 dicendi verba, si cum ἀπὸ coniungantur.
 Praeter enim abnuendi vel negandi signifi-
 cationem, quae prima est & naturalis, defe-
 ctionem aliquam virium notare videntur,
 vt aliquis cogatur renuere laborem, vel
 longiorem etiam viuendi moram. In prae-
 sentia tantum ex Luciano quaedam in
 hanc rem adferemus. Igitur hoc ipso ἀπ-
 αυδᾶν qua diximus ratione vsus est de merc.
 conductis p. 477. πρὸς τὴν θεραπείαν οὐκ ἔστιν α
 καὶ ἀπηνυθικότα vbi quidem interpres ob-
 audientem. Sed iam Cel. Gronouius ad-
 eum locum dixit: talia non decere seculum
 na-

νεον γενήσεται καὶ τὸ θαυμασίον φ. 38 ἐκ-
πληξιν καθ' ἀνθρώπον, λειμῶνα ἐκπληγῶ
θήσω.

CRIT. Νῆτον γόν, τὸν ἐκ πατρὸς, οὐ
ἴστο γενήσεται).

TRI.

enecari penitus: Sed auicula, vt Phi-
lomela olim, fiam, & per viridantia
prata tuam illam obtūpescendam con-
sternationem tristi vocula referam.

CRIT. Ita me filius, qui ex Patre est,
amet, ut istuc non fiet. TRI. Dicigi-

tur

nostrum, nec hanc editionem, addiditque:
quis ignorat, ἀπ' αὐτῶν ἐσθ' ἐκπληξιν, deficere?

Eodem verbo ita etiam vsus est de Lucio

sub fl. p. 307. ὑπολιμῶν τριῶν ἐξ ἡμερῶν

ἀπ' αὐτῶν ἐσθ' ἐκπληξιν, ubi bene interpretes, perperum

avidum enecati fame. Ἀπ' αὐτῶν ἐσθ' ἐκπληξιν

idem auctor ita adhibuit: in Cataplo s. ty-

ranne p. 426. & 2d. ἀδία μὴ ἀπ' αὐτῶν ἐσθ' ἐκπληξιν

ἀπ' αὐτῶν, de defatigatus (natando) suffocet.

De Gymnasio p. 286. ἀπ' αὐτῶν ἐσθ' ἐκπληξιν

ἀπ' αὐτῶν, est trigroris vi superari & vinci. Ita

ἀπ' αὐτῶν ἐσθ' ἐκπληξιν p. 201. Ἰατρία conquiritur:

ἀπ' αὐτῶν ἐσθ' ἐκπληξιν καὶ ἀπ' αὐτῶν ἐσθ' ἐκπληξιν

Φων ἀπ' αὐτῶν. Enecor multis philosophorum

de m. nugis, audiendis.

38 Vt supra καὶ ἀπ' αὐτῶν ἐσθ' ἐκπληξιν, pro sermonibus ἐκ-

πληκτικοῖς, quod ex Lucretio illustravi-

mus. p. 265. c. 6.

ΤΡΙ. Λέγε, ὡς γὰρ τὸ 39 πνεύματι δό-
 ναμιν ἴδ' λόγῳ λαβών. ἐγὼ δὲ καθεδύμαι.
 40 Δεχμένῳ Δικαίῳ, ὅποτε λήξειεν
 αἰδῶν.

ΚΡΙΤ. Ἀπῆεν ὅτι ἔλασφόρον ὠνησόμε-
 νός γε τῷ χειρῶδεσσι. καὶ δὴ ὡς πλῆθος
 παύετο πολὺ ἐς τὸ ὅς ψαυρίζοντες ὅτι ἢ ἢ 41
 ἀκοῇ 42 ἐφύετο τῶς χεῖλεσιν. Ἐγὼ δὲ
 * παπῆνας ἐς ἀπάντας, καὶ τὴν χεῖρα τοῖς
 βλα-

tur, accepta a spiritu sermonis virtute.
 Ego vero hic confidebo,

*Cantare, expectans, donec cessarit
 Achilles.*

CRIT. In publicam viam necessaria quae-
 dam emturus prodieram: tum video
 ibi ingentem multitudinem, qui in au-
 res alter alteri infusurrabant, adeo qui-
 dem ut labia haerent auribus. Ibi
 ego

39 Mirum, nisi respicitur ad Αδ, 1, 8. λήψι-
 δε δόναμιν ἐπελθόντι ἔ' αἰὲς πνεύματι
 ἐφ' ὑμᾶς.

40 Ιλ. 1, 191. de Patrochio Achilli tyram ἱτα-
 ρῆς ἀνταύσκαλῳ. *Lucianus* etiam utitur
in amoribus li. p. 912.

41 *Interpres, audiendi studio.* Sed ita, ut nihil
 aliud dicam, ἐφύετο non habet quo refer-
 ratur, tanquam ad terminum.

42 *Lucianus Hermes.* p. 51. πρὸς φύς, ἂν ἀπὸ
 τρα-

βλεφάρους περικάμψαι ἐσκοπίαζον ὅξυ-
 θερκέσασθαι, εἰς ὃ γέ πνα τὸ φίλον διασωμαί.
 ὁρῶ ἢ κρεῖττονα τὸ 43 πολυπκόν, παιδόθεν
 φίλον ὄντα καὶ συμποικόν.

ΤΡΙ. Διοδάνομαι ἴδτον, ἴον 44 ἐξισω-
 ἴην

ego omnes circumspiciens, manuque
 incurua superciliis circumposita, quam
 possum acutissime cernens exploro, si-
 cubi amicorum aliquem videre possim.
 Video autem Cratonem Politicum, a
 pueris amicum atque compotorem ΤΡΙ.
 Sentio quem dicas. Nempe peraequa-
 το.

πρῶτος τὸ ῥῖνα. Et ita in *Lapithis* p. 653. Adeo
 igitur auribus ora admouebant, de quibus
 noster loquitur, ut viderentur eos mor-
 su sibi decerpere inuicem voluisse.

43 *Politicum* vocat, quod tanquam *Peraequa-*
 tor seu ἐξισωτής aliquam τῆς πολιτείας
 partem administraret. *Gregorii Nazianzeni*
epistola 197. scripta est ad τὰς πολυπνομέ-
 νας, quos obiurgat, quod Theotecnό ex
 arte, quam profiteretur, ζημίαν, ut odiose
 vocat, hoc est tributum imponerent. Ita
 oratione viii. p. 155. eidem Episcopo τὸ
 πολιτείας ἐπὶ νόμοι, & p. 156. οἱ ἐν πολιτείᾳ,
 sunt ἐξισωταί, seu Peraequatores.

44 Recentiores Lexicographi hanc vocem,
 ceu labentis, puto, Graecitatis, omittunt:

Ἰνὸν 28 ἄγματος. ἄτα π;

KPIT.

totem illum. Sed quid inde?

CRIT.

Suidas & Hesychius per ἐπὶ πλῆς simpliciter explicant. Varinus addit ἀναγωγ. Φῆς, cum quo conueniunt Glossae MSS. apud Cangium in glossario, qui caeteroquin ex adductis auctorum locis vim vocabuli satis explicat. Antiquiorem non laudari Eusebio, in disputatione iam dictum, §. 28. Inscriptio etiam quam ad Eusebii l. c. ex Grutero 361, I. profert Valesius, Constantini M. aeuo non potest esse antiquior. Si quidem L. Aradius Valerius Proculus, cui posita est, Consul fuit A. D. cccxxxx. Collega Acindyna. quod probauit Tho. Reinesius classe VI. Inscript. nr. 121. p. 459. Rem ipsam diligenter exposuit Iacobus Gathofredus ad tit. (XI. Libri XIII.) Codicis Theodosiani de censitoribus, peraequatoribus & Inspectoribus. Eo autem summa redit: Peraequatores, Gr. ἐξισωταί, fuere qui quantitatem seu modum census aequarent, vt aequabilitas inter tributarios seruaretur. Erant igitur quasi retractatores census, vnde ἐπανόρθωσιν illis tribuit Gregor. Nazianz. Ep. 198. cuius extat etiam peculiaris oratio, viii. scilicet, quam vt titulus habet, εἰς τὰς λόγους, καὶ εἰς τὸ ἐξισῶν τὸ ἑλληνικόν, ami-

ε. xvi. KPIT. Καὶ δὴ 45 πολλὰς ἐπιδεικνύσας
 μὲν ὅ, ἥκον ἐς πρῶτον. καὶ τὸ ἐωθινόν χαίρει
 ἐπὶ πῶν,

ε. xvi. CRIT. Multis igitur cubito amotis ad
 anteriora perueni, & aue matutino di-
 cto,

amicum suum habuit, quem rogat ut &
 alias aequum, se praebeat, & speciatim
 τῶ τῶν ἱερῶν χορῶ, qui nihil pro Caesare
 haberent, omnia pro Deo, parcat. Cae-
 terum in ipsa oratione ἐξισωτ̃ eum non
 vocat, sed χαφέα. In notis monetur, alios
 δυοχαφέα legere, Φόρων χαφέα alios,
 quo confirmantur, quae paullo ante de
 nomine diximus. Huc facit etiam illud;
 quod epist. 166. eundem *Julianum* rogat
Nazianzenus, ut aliquot Clericos δὸς τ̃
 χαφῆς liberet. Ex epistola autem 168.
 apparet *Julianum* voluisse, κοινωνὸν sibi
 esse *Gregorium* τὸ κτ̃ τὴν ἐπαινίσωσιν σέμ-
 μα] ὅ, quod ille tum renuit, eumque
 hortatur, ut, si quid male ante constitu-
 tum sit, id corrigat. Ex his satis puto con-
 stare qui fuerint illo tempore ἐξισωταί,
 & quam parum accurate *Iac. Gatherius de*
Offic. domus Aug. L. iii. c. 27. scripserit
 simpliciter ita: *Peraequator est, qui deser-*
tos agros patrimoniales aliis in emphyteasun-
dat, Censitor alibi dictus.

45 *Lucianus Ioue Trag. p. 137.* καὶ δὴ ἐπιδεικνύ-
 νασθαι μὲν ὅ τὰς πολλὰς,
 L 2

εἰπὼν, ἐχώρην ὡς αὐτόν. ἀνθρώπιον ⑩ δέ
 τις, τοῦτομα χαράκεν ⑩, σεσημμένον γερύ-
 πον, ῥέγχων τῇ ρινί, 46 ὑπέβητης μύχιον,
 ἐξέμπετο ⑩ διασυσυρμένον, ὃ ⑩ πῦελ ⑩
 κυαλώπρ ⑩ θανάτῃ. εἴτα ἤρξατο ⑩ δι-
 φθέρειν καποχνημδόν 47 "οὐτ ⑩,
 ὡς

Ello, ad hominem accessi. Homuncio
 autem aliquis Charicen^{us} nomine, pu-
 tridus feniculus, inter ingentes ron-
 chos, tussimque imis ductam pulmo-
 nibus, enixe screat. Erat vero sputum
 ipsa morte liuidius. Tum exili voce
 ita

46 *Nauigio* l. v. p. 492. de Aegypto puero,
 ἐφθέρειτο ⑩ διασυσυρμένον π, Interpres: dis-
 solutum & incompositū quiddam. Quam
 recte, non disputo. Hic autem de screan-
 te sermo est: non absurde igitur a me
 versum esse arbitrō. In Gallo p. 166.
 ὑπέβητης, ⑩ ἐνέξέμπετο μύχιον ⑩.

47 Obscurissimus hic locus &, ut nostri
 verbo utar, διανειλημμένον ⑩, nec a quo-
 quam, quod sciam, tentatus. Videbo ta-
 men, an clarior opera mea possit fieri, ve-
 niam praefatus, si non ubique rem acu te-
 tigisse vilus fuerō. Videtur igitur hoc
 velle Critias: Conuenerant Christiani ali-
 quot, Monachi forte & Ascetae, de iniu-
 riis Iuliani Apostatae in Christianum no-
 men, Clericōs imprimis, conquērentes;
 & spe meliorum temporum praesentia

mala

„48 ὡς προείπον τὰς τῶν 49 ἐξιστῶν
 „50 καταλείπει ὡς ἐλαττωσμοῦς, καὶ τῶ-

255a

ita nist: Hic, quemadmodum ante dicebam, Peraequatorum indulgebit reliqua, debitaque reddet creditoribus, pri-

mala leuantes, seu meliorem Iuliano cui interitum vouebant, successorem spon-
 sponderint, & iam animo destinarint, cuius eos insinuat Critias, seu, quod probabilius videtur, Christi seruatoris opem, quam verbis, ad rem, de qua conquesti fuerant, accommodatis, exprimunt, certa spe praeceperint. Horum, vel vnius ex his, verba quaedam a se, ut solent qui alterum exagitant, interpolata profert iam Critias, quae acurati^o erunt considerata.

48 Successor Iuliano destinatus, ut interpretatur Critias: forte Christus ex mente Chariceni.

49 ἐξιστῶν qui essent, satis dictum.

50 Nescio cur praesenti tempore utatur Auctor, nisi forte ad certitudinem rei indicandam ita locutum Charicenum, indicare voluit.

51 De hac voce ita H. Stephanus: ἐλαττωσμοῦς dicitur legi alicubi apud Lucianum, sed perperam, ideoque Lascares pro eo reponendum censuit ἐλλειψισμοῦς reliquias. Alii ἐλλειψισμοῦς

ἡ δὲ αὖτις δανεισάτις ἀποδώσει, καὶ τὰ
 TE
 priuatasque impensasque ac publicas
 soluet.

σμός, *saginatio*, a λῆπαινα. Ego putaue-
 rim eandem vim habere apud nostrum
 ἑλλειπασμός, quam coniugata vox ἑλ-
 λειμμαία, qua vtuntur Graeci scriptores,
 cum dicere volunt id, quod Latine sunt
Reliqua, quomodo appellantur ea, quae
 fisco ex praeterito debentur, vt fuse do-
 cuit vir doctissimus Iac. Gothofredus ad L. i.
Cod. Theod. de indulgentiis debitorum. καὶ α-
 λείπειν igitur ἵνα ᾖ ἑξισώτων ἑλλειπασμός
 idem est, ac indulgere, non exigere, reli-
 qua, quae ex peraequatorum regula pri-
 dem soluenda fuerant. Constat caetero-
 quin, parte satis Iulianum indulgisse reli-
 qua, quod Ep. 47. de se testatur. Imprimis
 autem Clericis durum valde & iniquum
 eum fuisse, non ignotum, cuius rei insi-
 gnia aliquot specimen profert Iac. Gotho-
 fredus ad l. 4. *Cod. Theodos. de lustrali colla-
 tione*, & locis ad quae ibi lectores remittit;
 cum tamen quasi suo quodam iure immu-
 nitatem a publicis oneribus sibi dari po-
 stulauerint, quod praeter plurimas *Codi-
 cis* tum *Justiniani* tum *Theodosiani* leges,
 testantur aliquot *Nazianzeni* loca paullo
 ante a nobis adducta, vbi a Peraequatori-
 bus

„τὸ 52 οὐκ οἶκία πάντα καὶ τὰ δημόσια,
καὶ γὰρ 53 εἰσφάγας δέξειαι, μὴ
ἔξε-

soluet. Recipiet etiam vanos futuri
coniectores, non explorata illorum ar-
te.

bus petit, vt Monachis atque Sacerdoti-
bus velint parcere, qui pro Caesare nihil,
omnia pro Deo haberent &c. Ad has quasi
praeteritiones τὸ ἐξισωτῶν vbi incensos
praetermittebant Clericos, aliquando
γὰρ ἐλλειπασμὸς referebam & τὴν κατὰ λεί-
πειν explicabam de non nouanda, sed in
statu suo relinquehda, ista praeteritione.
Sed iam alterum illud magis placet. Eli-
gat, qui volet, alterutrum, aut melius
quid afferat. Priorem sententiam quasi
praeiudicio iuuat suo Cel. Fabricius in lite-
ris ad Reimarum meum: ἐξισωτῶν, inquit,
ἐλλειπασμοὶ sunt peraequatorum reliqua-
tiones.

52 Proprie conductarum aedium merces ita
vocatur: quia autem τοῖς δημοσίοις hic
opponuntur τὰ ἐν οἴκῳ, crediderim, priua-
tas, domesticasque impensas omnes in-
telligi, auctorem voluisse.

53 Hic tacent iterum Lexicographi Veteres
pariter ac recentiores. Breuiter & egre-
gie Interpreter εἰσφάγας, scilicet qui &
ἐλλειπασμὸς εἰσφάσμος significare, si quis id

α 54 ἐξετάζων τῆς τῆς χυνης. " καὶ καλε-
 Φλυάρεα
 te. Quin amariora etiam homo nuga-
 ba-

forte ignoret, docuit. Nec minus astute
 Gallus: *tout le monde*, qui tamen circa
 ἀλεπαμυδς nobiscum facit & *reliqua tri-*
butorum intelligit. Comminiscendum igitur
 aliquid erit & coniectura nostra pro-
 ferenda. Primo omnium non τὰς εἰρα-
 μάχας sed τὰς legendum puto: de per-
 sonis enim sermonem esse, vel ea quae se-
 quuntur docent, μὴ ἐξετάζων τῆς χυνης.
 Compositam autem arbitror ex εἶρα &
 μάχων vel μαχτανεύειν. Ac posterioris
 quidem haud obscura est significatio; de
 praestigiis enim faciendis, aliisque dolis
 aut machinamētis adhiberi solet. Εἶρα vel
 ἴρα autem concionem significat, locum
 ubi conciones fiunt, forum &c. apud
 Homerum e. g. ἰλ. σ. 511. ἰράων προπύργι-
 ον κτλ. & Hesiodum Theogon. v. 804. Ellet
 igitur εἰραμάχης concionum integrarum
 deceptor, praestigiator. Sed magis fere
 mihi arridet, quod Eustathius ad Home-
 ri, l. c. p. 1218. l. 15. edit. Basil. non ἐκκλη-
 σίαν tantum, sed μαρσίαν etiam τὸ εἶρα ex
 quorundam mente ait significare, ut εἰρα-
 μάχης diceretur, qui vaticinia crepat,
 iisque tum se, tum alios decipit, quod
 quidem auctoris intentioni apprime con-
 uenit.

Φλυαρεῖ ἔπικρέστερα οἱ περὶ αὐτὸν δε-
ῖδοντες τοῖς λόγοις, καὶ τὸ καινὸν τὸ ἀκ-
εραίων προσέκινε. ἑτέρῳ δὲ, τένομα γγ

χλευ-

hatur. Qui autem circa erant, delecta-
bantur sermonibus, novisque audien-
dis rebus attendebant. Alius vero,
Chle-

- §4 Scilicet imprimis etiam ad artem, quam-
quis exercebat, respiciebant οἱ ἐξισωταί.
Nazianzenus Epistola 197. ad τοὺς πολιτευ-
ομένους, quos eisdem esse ac Peraequato-
res, antea dictum est, lepide illos incusat,
quod neque a Diogenis pera sibi tempe-
raturi essent, sed & illi manum inieciuri,
εἰχλὺν ὀπικαλῶντες αὐτοῖς, τὸ τρίβωνα, καὶ
τὸ βακτηρίαν, καὶ αὐτὸ τὸ κεντῆριον μὴ δεῖν ἐκ τῆς
Φιλοσοφίας. Ille igitur quem Charicenus
expectat, quisquis etiam sit, tantum abest,
ut propter artem tributis quemquam ve-
xaturus sit, ut ne de arte quidem sit inter-
rogaturus, sed promiscue omnes (eti-
am praviissimos impostores) recepturus.
§5 Verique Prophetarum ab inanitate gau-
dii, quod futurum annuntiarent, nomen
facit, respicitque ad κενὰς ἐλπίδας, quas
supra c.4. iis exprobrarat. Mallet enim
supra legi χαρῆκεν, imprimis cum hoc
nomen non fuisse extra usum, vel *Isidorus*
illi *Characenus* testis sit, quem inter Geo-

κλευόχαρμ^ο. 56 τριβάνιον ἔχων πολύ-
σάθρον, ἀνυπόδετός τε καὶ ἀσκέτω^ς με-
τέπειθε, τοῖς ὁδοῦσιν ἐπικροτῶν. 57 ὡς ἐπέ-
δείξετό μοι τις * κακοείμων, ἐξ ὁρέων
ἐδραγνόμεν^ο, κεκαρμύ^ε τ^η κόμην, ὥς
τοῦ

* κακὰ καὶ.. ἱμάτια ἔχων. NB. aut deest
aliquid aut τὰ legendum pro καί.

Ghleuocharmo nomen erat, lacinia,
quàm caries consumserat, indutus, ex-
calceatus præterea & aperto capite,
dentibus simul concrepans ita interlo-
cutus est: ostendit mihi male vestitus
aliquis, e montibus huc adueniens, co-
mam

griphos minores To. II. produxit vir. Cl.
Iohannes Hudson.

56. Habitus Ascetae, quem etiam describi
puto verbis, quæ sequuntur: κακοείμων,
ἐξ ὁρέων ἐδραγνόμεν^ο, κεκαρμύ^ε τ^ην
κόμην. De tonsura post erit agendi occasio.
57 ὡς hic, & inferius p. 776. c. 18. ὡς εἴ τινα
λυγρὰν ἀγγελίαν ἀγαγομένη accipitur ἀντὶ
τοῦ ὅτι ἀφηγηματικῆ, cum obliquam ora-
tionem in rectam commutamus. De
utroque agit Denarius. Quod ad rem
ipsam attinet, crediderim respici ad caele-
stem Hierosolymam, ut in Apocalypsi di-
vinitus est Iohanni repræsentata: sub
quo schemate felicia sibi tempora pro-
mittunt Christiani.

τῷ θεάτρῳ αἰαγεγνησάμενον ὄνομα ἱερο-
γλυφικοῖς γραμμασιν, ὡς ἔστι τῷ χρυ-
σῷ ἐπικλύσει τὸ λεωφόρον.

Ε. XVII. Ἦν δ' ἐγὼ καὶ μὲν γὰρ 58 Ἀριστάνδρου καὶ
59 Ἀρτεμιδώρου, οὐ καλᾶς ἀποβήσονται. γαῖ-

nam deonfus, insculptum in theatro
hieroglyphicis literis illius nomen; hic
auro viam inundabit.

Ε. XVII. Tum ego, secundum Aristandri, in-
quam, Artemidorique praeceptiones,
non bene haec vestra vobis somnia eue-
nient.

58 *Aristander* Alexandro magno in itineribus
& bellis comes. Meminit eius *Clem. Ale-*
xandr. Strom. I. p. 334, d. *Curtius* L. I. c. II,
f. 14. *Arrianus* L. I. ἀναβάσ., p. 78, edit.
Gerbel, Basil. 1539. *Artemidorus* L. I, *Oniro-*
crit. c. 16. p. 217. ed. *Rigalt.*

59 *Artemidorum* quando scripsisse putemus,
in dissert. nostra §. 10, dictum. Respiciat
autem forte noster ad L. II. *Onirocrit.* c. 5,
ubi aurum mali esse ominis dicitur, non
propter se quidem, sed propter quanti-
tatem; si nimium appareat, aut supra
dignitatem sompnantis. Eod. libro c. 63,
p. 149, τὰ πολλὰ, inquit, χρῆματα καὶ
νομίσματα ἔχειν φρονίδους καὶ λύπας ση-
μαίνει & c. 64. p. ead. ὁ πολυχρήματος
ἡσυχυρὸς λύπας καὶ μερίμνας σημαίνει, καὶ
θάνατον προαγορεύει.

ἴα γέ ἴα ἐνύπνια ἐν ὑμῖν. ἀλλὰ σοὶ μὲν ἴα
 χρεῖα 60 πληθυνθήσονται ἀναλόγως 61 τῆς
 ἀποδόσεως. οὐτὸ δέ, ὅτι πολὺ τὰ ὀβολῶν
 γέ

nient. Sed tibi quidem augebuntur de-
 bita, pro eo quod solutionem somnialisti:
 Hic vero vel obolo, quem habet, priuabi-
 tur,

60 Ita non somniorum tantum coniectores,
 Artemidorus II. cc. & *Astrampsychus* p. 144.
Mantissæ Moursii ad lib. de *Luxu Romanorum*,
 χρυσὸν κρατῶν, ἀπεσαντὸν ὧν θέλει
 εἶσθαι Sed etiam, tanquam in vulgus nota
 res in proverbiū abiit. *Lucianus Gallos*
 p. 159. σὺ γὰρ ὄρα, ὅπως μὴ ὄναρ πλατῶν, λι-
 μώτης ἀνεχρόμῃ. *Theocritus Idyllum*
 xxii. 1. *Piscatores* ita claudit: μὴ σὺ θά-
 νης λιμῶ, καὶ τοὶ χρυσοῖσιν ὀνειροῖς. Alias,
 qui magnas opes dicere volebat, tantas
 esse dicebat, quantae in insomniis appa-
 rere soleant: *Theocritus* iterum *Idyll. ix.*
 16. --- ἔχω δέ τοι, ὅσα ἐν ὀνειροῖς

φαίνονται, πολλὰς μὲν οἷς, πολλὰς γὰρ
 χιμαίρας.

Schol. ad h. l. ὥσεί τις ἐλεγε περιμίσθαι ἀφρο-
 νου, τοιαῦται γὰρ αἱ ὀνειροτικά φαντασίαι. καὶ
 Ὅμηρος,

οὐδ' εἴ μοι τόσα δοίη, ὅσα ψεύδονται ὄνειροι.

61 Obscure Interpres secundum proportionem
 pensionis.

γὰρ περιήρηται, ὡς πολλὰ χρυσὸν εὐπερηκώς.
καὶ ἔμοιγε δοκεῖτε ὅτι ἐξ λευκάδα πί-
τραν

tur, tanquam qui multo abundat auro.
Videmini autem mihi super alba rupe,
somnia-

62 *Homerus* Od. ω. II. de animabus procorum
Penelopes ad inferos euntibus:

Παῖρ δ' ἴσασι κτεάεσσιν ὅσας καὶ λευκάδα
πέτρην

Ἡδὲ παρ' ἡελίοιο πύλας καὶ θῆμον ὀνείρων.
Enstatius p. 821. l. 4. sqq. edit. Basil. ἴσθον
ὅτι λευκάδα μὲν πέτραν ὁ μῦθος πρὸς τὴν
ἀδὴν πλάττει, ἢ καὶ ἀντίφρασιν. μέλας γὰρ
ἐκεῖ σπότης; ἢ ἐξ διὰ τὰς ἐσχάτας τῆς
ἐκεῖ γῆς πέτρας, ὥς εἰκὸς ἶον ἡλίον ἐπὶ διαλευ-
καίνειν δυνάμενον. *Aristarchus* νεκῶσαι vni-
uersam i. e. τὴν ὡραφωδίαν *Odysseae* obelo
confixerat, & hoc inter alia argumento
fuerat usus: ἀλλ' ἔδὲ ἔοικεν εἰς ἀδὴν λευ-
κὴν εἶναι πέτραν; Huic respondet *Scholia-
sta minor* sub initium ὡραφωδίας, τὰ πρὸς τὴν
ἡμέραν ἐτραμμένα αὐτὴ λευκαίνειτο; ita sunt
enim illa verba distinguenda, ut semper
obiectioni *Aristarchi* subiungatur *Scholia-
stae* responsio, quod pridem factum oportebat,
fecitque tandem in nitida editione
Io. Barnesius, cuius viri ut ingenium dili-
gentiamque miror, ita nec nimiam eius
in corrigendo, nisi interpolare illud est,
audaciam, nec alia commenta probare

τρεαν καὶ ὁ δῆμον ὀνείρων κατὰ δαρδανεύς, το-

somniorumque indormiisse populo,
cum

possum, inter quae & illud pertinet, quod λευκάδα πέτρην Britanniam suam esse asserit, vocemque πέτρην non rupem, sed insulam esse interpretandam, quod quidem probatum se dedisse ait ad *Euripid. Helen.* vers. 1692. cui rei immorari nihil est necesse. Quam vero gratiam a popularibus suis inierit, cum paraphrasin inferiorum Homericam ad regionem ipsorum accommodavit, id equidem nescio. Audiamus etiam *Hesychium*, qui, quae hac de re habet, ex *Homeri Scholiis antiquis* descripsisse videtur. Ita autem ille: λευκάδα πέτρην. Διὰ ταύτης λέγεται ἡ πέτρας ἡ ὠκεανὸν φέρουσα. ἢ ἀλληγορικῶς τὸ σῶμα ἡμῶν τῶν ἀνθρώπων, διὰ τὸ τῆς ὀδόντας λευκῆς εἶναι. αἱ γὰρ ψυχὰς τῶν τελευτώντων διὰ τὸ σῶμα τῶ ἀνέρχονται. Sed nostrum non est, tantas componere lites.

63 *Orpheus Argonaut.* v. 1140. Ἀρήκτες αἶδαο πολας καὶ δῆμον ὀνείρων coniungit. *Eusebii* l. c. τὸ δῆμον ὀνείρων ὡς ἐπὶ ἐμφύχων καὶ σωμαθειδῶν εἶπε, νύκτωρ ἡμῶν ἐκείνην δῆμον ἐπιφορῶντων. *Schol. min.* ἡ νύκτωρ ἐν ἡ φάεινοντα οἱ ὄνειροι. *Porphyrus de antro nympharum* p. 117. 313. v. 24. 19. δῆμον δὲ οἰνί-

ποσαῦτα ὀνειροπλεῖν ἐν ἀκαρεῖ τ' νοκτὸς
80ης.

cum tantum tam breui nocte somniatis.
Hi

ὀνείρων κτ' πυθαγόραν αἱ ψυχαί, ἃς συνάγο-
ντες Φησὶν εἰς τὴν γαλαξίαν, τὴν ἔγωγε πρῶτα
ρευόμενον διὰ τῶν γαλακτικῶν τρεφόμενα κ. τ. λ.
quocum consenit Diogenes Laërtius in
Pythagora Lib. viii. segm. 32. Wetsten. εἶ-
ναι τε (Φησὶν ὁ Πυθαγόρας) πάντα τὰ αἶερα
ψυχῶν ἐμπλεῶν, καὶ τέτρες δαίμονας καὶ
ἥρωας νομίζουσιν; καὶ ὑπὸ τέτων πέμπεται
ἀνθρώποις τὰς τὰς ὀνείρας, καὶ τὰ σημεῖα
νόστων τε καὶ ὑγείας κ. τ. λ. Ego credi-
derim, de tantis mysteriis ne per somni-
um quidem cogitasse bonum *Homere-
rum*, sed per ὀνείρας simpliciter intellexisse
defunctorum animas, quas εἶδωλα, voce
de somniis adhiberi solita, vocat. e.g. *Od.*
λ, 212. 601. *Od.* υ, 355. Adde *Virg. Aen.* iv,
654. & qui locus imprimis huc facit *Aen.*
vi, 696. sq. ubi umbram Anchisae patris
complecti vult Aeneas, sed:

*Ter frustra comprehensa manus effugit imago,
Par leuibus ventis, volucrique simillima somno.*
quod expressum est ex *Od.* λ, 306.

Τεῖς δὲ μοι ἐκ χειρῶν σκίη ἱκελον ἢ καὶ
ΟΝΕΙΡΩ

ἔπλαττο, κ. τ. λ. ---- Versu 121.

Ψυχὴ δ' αὐτ' ΟΝΕΙΡΟΣ ἀποπλάμενη πέ-
πταται.

ἔσσης. οἱ ᾗ ἀνεκὰ γχασαν ἅπαντες, ὡς δ' ἀπ-
 πνιγόντες ὑπὸ τῷ γέλωτι, καὶ τ' ἀμαθίας
 με 64 κατέγινωσκον. ἦν δ' ἐγὼ πρὸς Κρα-
 τωνα, μὲν κακῶς πάντα 65 ἐξεργίνισα, ἵν'
 εἴπω

Hi vero immanibus cachinnis, adeo ut
 praefocari illos prae nimio risu metus
 esset, imperitiam meam condemnant.
 Tum ad Cratonem, malene omnia ol-
 feci,

*Populum, δῆμον, de quavis multitudine di-
 xere. Huc verò imprimis pertinet illud
 Ovidii Met. XI, 634.*

*At pater (Somnus) e POPULO natorum mille
 suorum.*

Sed ut tandem ad nostrum revertamur,
 cum somnia esse dixisset Characeni &
 Chleuocharmi vaticinia, ad illud exagge-
 randum ait, illos in rupe forte alba, ubi in-
 gens esset somniorum populus, indor-
 miisse, ut breui adeo nocte, id enim sibi
 velle arbitror illud, ἐν ἀκαρεῖ τ' νυχτὶ ἔσσης,
 tantum somniauerint.

64 *Lucianus Philopseude* p. 331. ἐγέλασαν δ' αὖ
 τῷ λόγῳ με, καὶ δῆλοι ἦσαν κατέγνωκότες με
 πολλὴν τ' ἀνοιαν. ita etiam p. 348. eod.
 Noster paullo post τ' ὀλιγοπρεπὲς τ' διανοίας
 αὐτῶν κατέγνωκός.

65 *H. Stephanus in thesauro: ἐκρηνίζω ex Lacia-
 no affertur, pro naso suspendo, subsanno, μω-
 κηρίζω, & ita Stapula & Basileenses; Ve-
 teres*

εἶπω π 66 κωμικευσάμενον, καὶ ἔχῃ
 Ἀρίσανδρον τὸν Τελμισέα, καὶ Ἀρτεμίδωρον
 ἔφεσιον ἐξίχνηστα τοῖς ἐνείρασι; 67 * Ἡ
 δ' ὅς, σίγα, ὦ Κριτία, εἰ 68 ἐχεμυθεῖς μυ-
 στα.

* Ἐφη ἐκεῖνον.

feci, inquam, ut ex comoedia loquar,
 neque secundum Aristandrum Telmes-
 sium, Ephesiumque Artemidorum, pro-
 be inuestigavi ista somnia? Ille vero,
 tace, inquit, Critia, si enim potis es vs
 sileas, pulcherrima te mysteria edocebo,
 atque

teres Pollux, Hesychius, Suidas, Varinus nihil
 habet, tacent Camerarius & Rhodiginus. Pu-
 tauerim venatorium verbum esse ab odo-
 ra canum vi traductum, inuestigandique
 adeo seu indagandi significationem habe-
 re, quae huic loco apprime conuenit: idem
 ergo est ἐξερρίωσις, quod ἐξίχνηστα, de quo
 verbo illud tantum notari meretur, fre-
 quentius alias cum accusandi casu iungi,
 ut etiam a nostro est in seqq. factum
 p. 778. c. 21.

66 Mirus est Auctor: in plerisque tragoe-
 dias, confuit, quin paratragoediatur: hic
 comicum se agere dicit.

67 Saepius ita Lucianus in *Philopseude*, etiam
 cum expressa personae mentio adiicitur,
 ut, Ἡ δ' ὅς ὁ Κλεόδημος κ. τ. λ.

68 Ex Pythagorica disciplina vocabulum.

καταγέσσω σε τὰ κάκιστα, καὶ ἴα νῦν ἡμερο-
μηνια. Οὐ γὰρ ὄνειροι ἰάει εἰσιν, ἀλλ' ἀλη-
θῆ, ἐκβησάντας δὲ εἰς μῆνα 69 * μετὰ τῶν.
Ταῦ.

* Αὐγύρῳ.

atque iam iam euentura. Caue enim
somnia illa putes; verissima sunt, &
intra Mesori mensem habitura exitum.
Haec

39 Aegyptii mensis nomen, quem cum Au-
gusto comparat *Scholiasa*, & communiter
initium eius in xxv. Iulii incidere creditur.
Aegyptiorum ab antiquissimis inde tem-
poribus propriae erant diuinatoriae artes
& disciplina somniorum. Mirum igitur
non est, Aegyptio nomine hac in re no-
strum vti. Minime vero ex hoc solo loco
colligere licet, in Aegypto scriptum Phi-
lopatrin, vt *H. Dodwell* placuisse diximus,
eo loco, quem in diss. nostra §. 16. p. 44.
indicamus. Caeterum si quis de auctore
atque aetate huius dialogi mecum putet,
ille non nititur falsos deprehendere Chri-
stianos, si quid de imperii conuersione
atque Imperatoris interitu praesagierunt;
(praesagisse autem probauimus in dissert.
§. 34. 35.) Siquidem V. Kal. Iulii extin-
ctus est Iulianus, vt adeo mense Mesori
pacata iterum omnia atque tranquilla,
Imperatore Iouiano, Christianis essent.
Alud

ϸ.ΧVΠΙ. Ταῦτα ἀκηκοὺς ὄνθ' ἔκράτησθ', καὶ
 ἡ ὀλιγοπρεπὴς ἡ διανοία τοῦ αὐτῶν κατε-
 γκακῆς ἡρεθρίασα καὶ συνθροπάζων ἐπο-
 ρεύομεν, πολλὰ τοῖς Κράτωνα σπυμεμφό-
 μισθ'. αἱ δὲ γι δειμυὴ τιτανῶδες ἐσιδὼν,
 δρα-

ϸ.ΧVΠΙ. Haec cum ex Cratone audissem, co-
 gnita ipsorum animi leuitate erubui, vul-
 tuque tristitiam praeferens & multis
 Cratonem increpans, abii. Sed me a-
 liquis torum & tanquam Titanicum
 in-

Illud etiam notari obiter potest, non ma-
 le paucis ante versibus dictum ἐν ἀκαρεῖ
 ἡ νύκτος ἔσσης. Nuncius enim de victoriis
 Iuliani paucis procul dubio ante obitum
 eius diebus Constantinopolin allatus,
 hunc dialogum scribendi occasionem au-
 ctori dedit. Incidit ergo colloquium Cri-
 tiae cum Christianis in viciniam solstitii
 aestiui, vbi breuissimam sol noctem efficit.
 70 Apertior videretur sententia, si αὐτῷ
 scriptum esset, vt Critias tantum mirare-
 tur & erubesceret, amicum etiam suum
 tam cito potuisse decipi; reliquorum e-
 nim stultitiam iam ante cognouerat.

71 Lucianus Icaromenippo p. 203. ὁ Ζεὺς μά-
 λα φοβερώς δειμύ τε ἔ τιτανῶδες εἰς
 ἐμὲ ἀπιδὼν κατὰ λ.

δραξάμενός μιν * λώπης, ἐσπάρασ-
σε, ** 72 ῥήτρεν ποιήσας πειθόμενός τε
καὶ ἐκινυτόμενος. ὅθεν τὸ πεπλευ-
μένον

* ἐνδύματα. Corrupte legitur: λο-
πὸς] ἐνδύματα.

** ῥήτραι, ἀνθήκαι, λόγοι, γάμοι, ὁμο-
λογίαι, ψηφίσματα, συγγραμματα.

intuens, lacinia prehensum retraxit, a
vetusto illo daemone hominis ut au-
dientem sibi concionem praeberet in-
du.

72 Ita conuerti, non quod veterum Graeco-
rum aliquem ita locutum sciam, sed quod
commodiorem rationem non reperiā.
Saltem quin possint hunc sensum verba
Auctoris habere, quid impediāt, non vi-
deo. Suppetias vero hic iterum fert do-
ctissimus vir Fabricius cum ῥήτρεν ποιήσα-
ς, inquit, est oraculum proditum esse, no-
mine petito a ῥήτραις siue legibus Lycurgi,
quas ille a Dea traditas ferebat. De ῥήτρα
Lycurgi est apud Plutarchum in eius vita
p. 78. & 79. ed. H. Steph. 8. Forte igitur
ad mentem Viri summi non inepte ita red-
derentur haec verba: oraculum prodidisse
senem, ab illo ipso vetusto daemone multum
se obtundente persuasus, id enim est παρὰ
νοήτομενος, vellicationibus quasi & ob-
tusionibus ad credendum adactis.

μένειν ἐκεῖν 73 δαιμονίαι. εἰς λόγους δὲ
 ταῦτα 74 παρεκλείναντες, πείθει με τὸν κα-
 κοδαίμονα εἰς γόητας ἀνθρώπους ὡς ἄλλοι.
 αἱ, καὶ 75 Διοφράδης τὸ δὴ λεγόμενον ἡμέ-
 ρα, συγκυρῆσαι. ἔφασκε γὰρ πάντες 76 ἐξ
 αὐτῶν μεταγνοήσῃναι, καὶ δὴ διήλθομεν 77
 σι-
 αultus instigiatusque. Sermone au-
 tem longius producto persuadet tan-
 dem misero mihi, ut ad praestigiatōres
 homines accederem, & in infaustum,
 quod aiunt, diem incidere: Dixerat
 enim, omnia mysteria ab illis se esse do-
 ctum.

73 In malam partem.

74 Non est penitus inauditum nominati-
 um poni pro genituo absoluto. *Hom.*
 ιλ. γ. ιι, ἀμφω δ' ἐξομένω γεραρότερ-
 ηεν Ὀδυσσεύς, *Ambobus sedentibus &c.* prae-
 cesserat: πάντων μὲν Μένελα-
 οῦ ὑπερσεχεν
 εὐρέας ὤμους. Add. *Aristophan. Lysistrata*
 versu 13.

75 *Lucianus in Pseudologista*, quem Διοφράδα
 inscribunt, totus in eo est, ut probet,
 hominem etiam, quod ipse fecerat, per
 scommata ita posse appellari.

76 Id est ὡς αὐτῶν, nec aliis insolens.

77 Iambicus Senarius, ex ιλ. θ. ις. ubi in
 descriptione Inferorum: Ἐνθα σιδήρεαι
 τε πύλαι καὶ χάλκεαι πόρται. De re ipsa vid.
 §. 27. diss. nostrae.

σπῆρας πυύλας ἑ χαλκίης ἑδῆς. ἀτα-
 βάρας ἢ πλείους περικλυσμένοι, ἐς
 χρυσοφον αἶκον ἀνέλθοντες, οἷον 78. Οὐη-
 ρος τὸν Μενελάω φησὶ, καὶ ἅπαντα ἐπαγρία-
 ζον, ἔσσι * ὁ Νησιῶτης σκεῖν ὦ νηυσὶ σκεῖ.
 ὁρῶ δέ, οὐχ ἐλόντων, μακάρι, ἀλλ' ἄνδρας
 ὀπικευφότεας ἑ καλῶ χριωμένους. οἱ δέ ἰ-
 δόντες 79 γῆρας, καὶ ἑστάντας, παρι-
 γόντες. ἔφασκεν γάρ, ὡς εἰ τινα λευκὰν
 αἰγυλίαν ἀγαγόντες, ἐφαίνοντο γὰρ ἔτοι-
 μως
 * πρὸς πύλιν σκεῖ.

*Num. Transimus igitur portasquae
 ferreas, pavimentaue aenea, multis-
 que per orbem superatis scatis, in aurea
 tecta ascendimus, qualia Menelai quon-
 dam fuisse, Homero credimus. Ibi ego
 oculis lustrō omnia, quae ille ex Insula
 iuuenis, videt autem non Helenam
 ego quidem, sed homines vultibus in
 terram pronis pallidisque. Illi vero,
 cum nos viderent, gaudere, obulam-
 que*

78 Od. δ, initio imprimis v. 121. Etiam *Luci-
 anus de domo* p. 452. & in *Scythia* p. 597.
 τῆ νησιῶτης μερακίης meminisse. *Telema-
 chum* esse *Vlyssis* filium ex *Itiaca* insulā
 ex *Homero* apparet. *Scholias*tes, qui *Pro-
 tesilaum* nominat, memoria est lapsus.
 79 *Abiecto Poëtice*, ut perpetuo fere παψυ-
 δῆν solet noster, augmento.

ὡς τὰ κακὰ εὐχόμενοι, ἔχαιμεν ὅτι τοῖς
 λυχοῖς, ὡς τὰ αἰ† παινοποιαὶ ὅτι 80 τὰ
 πατέρα.

ΕΚΚΗΗ. Τὰς κεφαλὰς δ' ἀγχιχόνηες ἱψί-
 δύνειον, μετὰ δὲ * τὰ ἥρονό με.
 81 Τίς, πόθεν εἰς ἀνδρῶν, πόθι τοι πόλις,
 ἥδ' ἰοκῆες

267-
 que procedere: cogitabant enim, num-
 quid forte tristis nunci ferremus? quip-
 pe qui manifesto pessima quaeque opta-
 rent, atque ut in theatris solent furiae,
 luctuosius rebus gauderent.

ΕΚΚΗΗ. Tum vero capita invicem conferen-
 tes in aures quaedam insusurrant, ac
 denique me interrogant:

*Tu quis es, unde venis, quaeque urbs ti-
 bi, quique parentes?*

Vi-

† Ignota Lexicographis vox, furias tamen
 intelligi haud obscurum est.

80 Pro ὅτι τοῖς πατέροις. Ita etiam Hesiodus
 Theogon. 531. ὅτι χθονα πρυβότιον
 Herculis gloriā esse dicit, qui in Operi-
 bus versu 156. ὅτι χθονὶ πρυβότιον ordi-
 naria construendi ratione dixerat. Ta-
 lo forte est illud Matth. viii, 9. ὅτι ἔξ-
 σταν ἀνθρώπος εἰμι.

* Pro ταῦτα Poët.

81 Versus ab Homero aliquoties repetitus ut

M 4 Od.

81 *χρησὺς γὰρ αὖ εἴης δὴ ποῦς χήματ'.*
ἢς δ' ἐγὼ, ὀλίγοι γὰρ χηνοί, ὡς ἐρ βλέπω,
πανταχῇ, κριτίας δὲ ἴενομα, πόλις δὲ μοι
ἐνθ' ἐν, ὅθεν καὶ ὑμῖν. ὡς δ' αἰεροβαλῆντες ἐπὺν
θάλλοντο, πῶς ἴα τ' πόλεως καὶ ἴα τ' κοσμο;
Ἦν δ' ἐγὼ; 83 χαίρουσί γε πάντες, καὶ ἔπη
χα-

Videris enim, quantum quidem habitus
 tuus indicat, homo minime malus? At
 ego, pauci quidem, inquam, vbique
 gentium, quantum video, boni sunt:
 Nomen mihi est Critiae: vrbs eadem
 quae vestra. Ut vero inaniter elati ho-
 mines interrogarunt: quid rerum in
 VI-

Od. x, 325. o, 318. τ, 105. ω, 297. &c. *Luciano*
etiam vlturpatus Icaromen. p. 203. item
Senecae ludo in Claudium p. m. 401.

82 Vid. diff. nostra §. 21. p. 32. Caeterum de-
 prehendo nimis magnifice me sensisse illo
 loco de interprete dialogi *Micyllo*. Cum
 enim ista scriberem, ad manus tantum erat
 editio *Amstelodamensis*, quae ad *Salma-*
riensem, a *Benedicta* correctam interpola-
 tamque, expressa est. Verum in editione
Basil. A. 1619. 8. ita haec conuersa videas:
Nam Chrestus quidem esse apparet utique ex
habitu, & statim: pauci Chrestii, id est frugi
sunt. Quod hic obiter monuisse sufficiat.
 Quorsum hoc pertineat dictum §. 36. dis-
 sertationis.

χαρήσονται. οἱ δὲ ἀνένευον ταῖς ὀφρύνουσιν, ἔχ
 ἔγω. 84. δυστοκίη γὰρ ἡ πόλις. Ἦν δ' ἐγὼ καὶ
 τὴν αὐτὴν γνώμην. ὑμεῖς πεδάρτοι οὖντες,
 καὶ ὡς ἀπὸ ὀψήλην πάντων καθορώντες, ὁρῶντες
 κέστατα ἐλάδε νενοήκατε. πῶς δὲ γὰρ αἰθέ-
 ρος; μὲν ἐκλείψει ὁ ἥλιος, ἡ δὲ 85 σελή-
 νη

vrbe atque adeo in mundo ageretur,
 egoque, gaudent, gaudebuntque am-
 plius, respondi illi, superciliorum ge-
 stu abnuentes, minime vero ita est,
 inquiunt, clades enim perniciemque
 ciuitas parturit: tunc ego ex ipsorum
 sententia, nimirum vos, inquam, cum
 supra humum sublatis, tanquam de spe-
 cula omnia prospiciatis, etiam ista quam
 acu.

- 84 Ex *Aristoph. Ranis* A. V. f. 4. vers. 13. ἡ πό-
 λις γὰρ δυστοκίη. *Schol.* δυστοκίη λέγει ἀντὶ τῆς
 ἀθανακτεῖας καὶ κακῶς πάσχει, ἀπὸ μεταφο-
 ρῆς τῆς δυστοκῶν γυναικῶν. Ἡ δυστοκίη λέγει
 ἀντὶ τῆς κακῆς γεννήματῶν προάγει. Poste-
 rius magis placet, imprimis si, vt tunc
 ab Alcibiade Athenienses metuebant,
 Christianos ab Iuliano metuiffe dicamus.
- 85 Tanquam distinctum phaenomenon alle-
 gatur, quod prioris est causa, nisi sim-
 pliciter de plenilunio velis intelligere,
 ad quod quidem praedicendum non ma-
 gna opus est Astronomiae peritia.

μη κ' κάθελον γενήσεται; ὁ ἄρ' εἰ Τετρα-
γωνήσεται τὸν Δία; Ἐὖ κ' ἄν θ' ἀμετερεῖται
τοῦ ἡλίου; ἢ Ἄφροδίτη μ' ἔβριμ' συναδευ-
σει, Ἐ 86. ἔρμαφροδίτας ἀπακησάσιν, ἐφ'
οἷς ὑμεῖς ἤφαδε. εἰ ρα γδαίγες υἱέες ἐκπέμ-
ψαν, εἰ κ' φεβὸν πολὺν ὀπισθωνύσαντι τῇ
γῇ. χάλαζαν δὲ ἔβριμ' βλῶ εἰ κατὰ ξανθὴν,
λοιμὸν ἔλιμὸν εἰ ὀπισθὸν ψαν, εἰ τ' κ' κ-

acutissime olim perspexistis. Sed in
aethere quid agitur? num Eclipsin sol
patietur, luna ad perpendicularum ipsi
subiecta: num Mars ex quadrante Io-
uem respiciet, Saturnus autem ex dia-
metro opponetur Soli? Venusne cum
Mercurio congregietur, novosque a-
deo edolabunt nobis Hermaphroditos,
quibus vos delectamini? Numquid im-
petuosos imbres demittent superi, an co-
piosa niue terram consternent, grandi-
nemque aut rubiginem deuoluent, pe-
stemne ac famem immittent? An fulmi-
na.

86 Tristis enim prodigii loco habebatur an-
drogynos, & in mare deportabatur, quod
ex *Gell. N. A. L. ix. c. 4.* constat. Memo-
rabilis etiam est *Liuii* locus *Lib. xxxi. c. 12.*
ubi inter plura prodigia, ante omnia abomi-
nati feminares, iussique in mare deportari.
Similia habet idem *L. xxvii. c. 13. & 39. it.*
L. xxxviii. c. 22. & L. xxxi. c. 18. Add. Iu-
uen. Sat. xiii, 64, 65.

ἐπιπλοῦλον ἀγγεῖον ἀπὸ γυναικῶν. ὁ δὲ 87
βρονταῖον δοχεῖον ἀνεμίσθη.

οἱ
natrix cistula plena est, tonitruumque
conceptaculum repletum?

III

Ἐπ' ὅττι respicit ad τὰ καλὰ μὲν ἡχέα, ὧν
ὁ κτύπος (cum Scholiaste Aristophanis lo-
quor καὶ *Hebui. A. 1. f. 4. v. 19.*) *χηματίζε*)
εἰς βροντῆς ἀπὸ χησιν. ἐστὶ δὲ καὶ ἐν τῇ σκηνῇ
μηχανιστὰς π., ὁ καλεῖται βροντῆτον, ἀμφό-
τερος μετὰ ψηφιδῶν ἀντιβαλλομένων εἰς χαλ-
κὸν λέβητα. Quanquam si *P. Victorium* au-
diamus *Var. Lect. L. xx. c. 7.* alia prorsus
fuit ἡ χηλῶν ratio, ad augendam nimirum
quancunque vocem comparata, de
quò hic non est disputandi locus. Qualia
igitur in scena fuere vasa, talia ad rillum
captandum coelo affingit Critias. Cæte-
rum iam olim & Astronomiæ, honestis-
simæ matri fraudi fuit, & Astrologiæ pro-
fligati pudoris filiae obtentui, infelix v-
triusque commixtio & confusio; quod,
qui vanitatem Astrologorum riderent,
exagitarent simul Astronomos, & qui A-
strologiam defenderent, argumenta ex
Astronomicarum prædictionum certitu-
dine depromerent. Illorum exemplum
præ manibus est: horum ex infinito nu-
mero est *Iamblichus de mysteriis sect. ix.*
C. IV.

ΣΒ. Οἱ δὲ ὡς ἄπηντα καὶ ὠρῶκοτες κατεφλυά-
 ρεν τὰ αὐτῶν ἐρφύρια ὡς 88 μεταλλαγῶσι
 τὰ πᾶγμα λαλαξίαι ἢ παραχαί τ' πόλιν
 καταλήψον), τὰ στρατόπεδα ἡττονα τ' ἐν-
 ἀντίων γενήσονται. Τῶτο ἐκταραχθεὶς, ἢ
 ὡς περ 89 πρὶν Θ καὶ ὁμῶς οἰδηθεὶς 90 δια-
 τροπὴν ἀνέβησεν, ὡς δαίμονιοι ἀνδρῶν, μὴ μα-
 γαλαλίαν λέγετε, 91 ἴδοντες ὁδόντας
 καὶ ἀνδρῶν θυμολέοντων, πικρόντων ὄρου

ΣΒ. Illi vero, quasi re praeclare gesta,
 de suis illis nugabantur deliciis, fore sci-
 licet, ut rerum facies mutetur, atque
 turbae colluviesque civitatem inua-
 dant, cum exercitus ab hostibus vincan-
 tur. Hic ego vehementer commotus,
 atque ardentis instar ilicis intumescens,
 contentissime exclamaui: nolite misce-
 ri homines, nimis loqui magnifice, den-
 tesque acuiere aduersum viros leonis
 animum habentes, qui hastas merae &
 spi-

88 Vid. §. 34. differt.

89 Apud Aristoph. Ranis A. iii. c. ii. v. 30. ait
 ad Aeschylum Bacchus, σὺ δ' εὐθὺς ὥσπερ
 πρὶν Θ ἐμπνησθεὶς βοᾷς. ad quem locum
 Bisetius: ὅτι ἡ πρὶν Θ καίτοι μετὰ τὴν ψόφον παύει.

90 Lucianus Gallo init. p. 158. de Galli can-
 tu διὰ τοῦτον τι ἀναβόησας.

91 ἰαψώδεις iterum homo nescio unde.

Ἐλόγχα, Ἐ λευκαλόφαις τετραλέαις.
 ἀλλὰ ταῦθ' ὑμῖν ἐπὶ κεφαλὴν καταβήσεται,
 ὡς ἡ πατερίδα ὑμῶν 91 καὶ αὐτὸς ἔπει. Οὐ
 γὰρ αἰσχροβίατοις ταῦτα ἡκηκόετε, ὅτι τὴν
 πολὺν ἀσχολίαν 92 μαθηματικὴν κατὰ τὴν

spicula, cristatasque spirant galeas.
 Verum ista in vos ipsos vestraque capi-
 sa expetent, qui patriae vestrae male
 adeo ominanini. Neque enim aut con-
 scenso aethere ista audiuitis, aut
 male sedulam mathematicorum artem
 edi-

91. Ipse deinde explicat per ἐπεὶ οὐκ ἔστιν ἡ πα-
 τὴρ.

92 Astrologiam iudiciariam, quae vocatur,
 Mathesin, & Planos, qui eam profiteren-
 tur, Mathematicos appellatos esse, non
 opus est ut hic a me moneatur. Recte
 ceteroquin remouet auctor à Christia-
 nis hanc vanitatem. Fuit enim saltem
 primis temporibus ista laus Christiano-
 rum, quod a coniecturibus, ariolis, vati-
 bus, mathematicis, & id genus hominibus
 abhorrent, infensis propterea odiis ab
 illis excepti. Vid. inter alios *Arnob. contra*
gentes p. m. 8. & quae ibi ex *Tertulliano El-*
ementaribus. Laudanda & hic est incompa-
 rabilis viri Io. A. Fabricii industria, qui *Bibl.*
Gr. Lat. c. xx. p. 118. sq. concinnauit ta-

καὶ. τί δέ γε μάστιγαι καὶ γοήτεια ὑμᾶς
παρέπεισαν, διπλῶν τ' ἁμαθίας. γυναί-
κων γὰρ εὐρέματα ταῦτα οὐ γαῖδρον καὶ
παίγμα. ὅτι πολὺ γὰρ τὰ παιδά αἱ τ' γυ-
ναῖκες ὀπίσσω μετέρχοντ'.

C. XXI. ΤΡΙΦΩΝ. Τί δέ πρὸς ταῦτα ἔφησαν,
ὦ καλὲ Κριτία, οἱ δὲ κακαρμένον τὴν γνώ-
μην ἔτ' ἀνοίαν;

KPIT.

edidicistis : Si autem praedictiones &
praestigiae in hanc vos fraudem impu-
lerunt, duplo maior vestra est stupidi-
tas. Quandoquidem vetularum ista
mulierum sunt commenta atque ludib-
ria. Siquidem muliebria fere ingenia
eiusmodi confectari solent naenias.

C. XVI. TRI. Quid vero ad ista, o pulcher
Critia, detentis mentibus animisque ho-

talogum selectum scriptorum, qui astro-
logiam apotelesmaticam oppugnarunt,
quos inter primo loco Christianos ve-
teres collocavit.

94 Etiam hodiernum edentulae potius mu-
lierculae, quam viri, magiae & incantatio-
num crimine traducuntur. Scilicet iudi-
cii viriumque imbecillitas, quae fœui,
cum avaritia, quae aetati quodam modo
naturalis est, coniuncta, superstitionum
fœcunda mater esse solet.

ΚΡΙΤ. Ἀπὸ αὐτῆς παύει παραδράμον, εἰς
 ἑβνολας πεπληρωμέναι καὶ πεφυγότις.

homines. CRI. Nimirum his omnibus
 praetermissis, ad commentum oppido
 ele.

95 Mirabilis loquendi forma, *de consus mente
 suae sententia*. Sed lucem hic etiam af-
 fundit *Lucianus*, qui *Paphlagonas*, in *Pseu-
 domante* p. 757. vocat τὰς ἐγκεφάλους καὶ
 τὰς καρδίας πεπεζυρημένους, id est, vt inter-
 pretor, ouium instar lanigerarum, tonde-
 rique solitarum, stupido hebetique inge-
 nio praeditos: statim enim subiicit ἐδὲν
 τοιότοις fuisse illos στοφάγοις ἀνδράσιν,
 ἀλλὰ μόνη τῇ μορφῇ μὴ ἔχοντες εἶναι
 διαφέροντας. Ita αἱ δ, quod in *Cant.* III,
 2. est חֲכָמִים כְּרֹכָב, simili ellipsi reddi-
 dere αἰγέλαι ἑκκαρμένων. In ipsa autem
 caluitie & raso capite videtur aliquid olim
 fuisse contemptui obnoxium. Vnde gra-
 uiter adeo irascitur *Elisa* pueris calui-
 tiem sibi exprobrantibus. *Nonius* verbum
caluere deductum putauit a *mimis caluis*, qui
omnibus essent frustratui, quo loco vtitur
Elmenhorstius, ad illustrandum illud, quod
 est apud *Arnobium* contra gentes p. 141. versu
 29. delectantur Dei stupidorum. (de *mimis*
 loquitur) rasis capitibus. Plura etiam in
 hanc sententiam annotata sunt ad *Luc.*

Lapithas p. 642. & doctissimo viro *Abmelou-*
uemo. Ne quid tamen dissimulem, vide-
 tur mihi Triephton ad clericorum tonsu-
 ram respicere, cuius & paullo antea fa-
 mentio clarior, vbi κακοέμων ἴς, ἐξ ὁρέων
 ⲙⲉⲗⲟⲩⲙⲟⲩ, κακαρμύⲩ ⲧ̅ κόμῳ me-
 moratur. *Gregorii* enim *Nazianzeni* acta-
 te tonsuram in usu fuisse, non improbabili
 coniectura ex *Maximi Cynici* constitutione
 elicitur, de qua loquens *Nicephorus* L. XII.
 H. E. c. XI. p. 240. καὶ τὰς ὀμείνῃς, inquit,
 κυνικάς τρίχας περιλῶν κ. τ. λ. & ne nu-
 gari suo more putemus *Nicephorum*, prae-
 sto est *Theodorus* qui L. III. H. E. c. VIII.
 Τιμόθεⲟ, inquit, ὁ τῆς Ἀλεξανδρέων Ἐπίσκο-
 πⲟ --- ἀντὶ τῆ θανμασίῃς Γρηγορίῃς (*Na-*
zianzeni puta) μάξιμόν τινα κεχειροτόνηκε
 κυνικόν, εὐθὺς αὐτῷ τὰς κυνικάς ἀποκείρας
 τρίχας. Nec parui momenti sunt, quae
 laudatus nobis aliquoties *Iac. Gøthofredus*,
 docte ut solet, & ex fontibus monuit ad
 l. 38. *Codiciſ Theod. de Episcopis*, vbi ob ζύ-
 ρισμα χοροειδῆς coronatos appellatos esse
 clericos, & clericalis reuerentiae nomen
Coronam fuisse iam circa haecce tempora
 luculenter probauit. Sed de his viderint,
 qui ex professo huius antiquitatem ritus
 tractant, recensiti, a *Cel. Fabricio Bibliogr.*
antiqu. c. XVIII, §. 6. p. 551, sq.

ἔλεγον γὰρ ἡλίως δέκα 96 αἵσιν διαμενῶμεν,
 ἔστι πέννυχος ὑμνωδίας ἐπαγρυπνῶντες,
 οὐκ ἐρωτῶμεν τὰ πιαῦτα.

ΤΡΙ.

elegans confugientes dixerunt: post
 decem dierum ieiunia, quibus peruigi-
 les cantibus noctes ducimus, talia so-
 mnia-

96 In ipsa Scriptura S. aliquorum mentio fit,
 qui ieiuniis & cibi abstinencia ad visiones
 apparitionesque sese praepararunt. Et
 cacoetia quadam rerum, sacrarum fa-
 ctum est, ut apud gentiles etiam quidam,
 Pythagorici imprimis atque Platonici, va-
 riis καθερμῶς, lustrationibus, ieiuniis, ani-
 mas suas ad commercium cum Deo spiri-
 tibusque aptas reddere vellent; quor-
 sum sufficiat in praesentia laudare tantum
Iamblichum sect. III. c. XI. p. 74. edit. Oxon.
 ubi inter praeparationes ad vaticinandum
 reliquas, ἡμερῶν ὅλων ἡμερῶν αἰσίων refert.
 De Christianis omnium fere temporum
 nota res est, imprimis si in censum veni-
 ant, quae in *Vitis Sanctorum, Patrum, &
 Actis Sanctorum*, larga manu afferuntur.
 Sed non sunt praetermittenda *Gregorii
 Nazianzeni* verba, quibus mirifice totus
 hic locus illustratur. Vocabantur a Iuli-
 ano Christiani, ait vir ἁγῶς, p. 122. sq.
Orat. II. in Iulian. ὁ τοῖς παιδείας σὺγ-
 N κα.

ΤΡΙ. οὐ δὲ τί πρὸς αὐτὸς εἴρηκας, μέγα
 γὰρ εἶπον ἐδιδωκομένον.

ΚΡΙΤ. θάρσει, σὺ ἀγεννὲς. ἀντιῶπον γὰρ
 τὰ κάλλιστα. τὰ γὰρ ὅσα τῶν ἀσικῶν θρυλ-
 λήματα, εἶπες, ὅτι ὑμῶν, 97 ὅποτεν ὀνει-
 ροπολεῖτε, τὰ ποιαῦτα παρεσιζον.
 οἱ δὲ 98 σιγηρὸς ὑπομειδιῶντες, 99 εἴωπα
 παρέρ-

inniamus. TRI. Sed tu quidam illa? ma-
 gnum enim quiddam dixerunt, quod-
 que multam quaestionem habeat. CRIT.
 Bono es animo: nihil ignauum dixi, sed
 pulcherrime equidē causā ita peregi:
 Etenim vera sunt, quae urbani homines
 saepe de vobis dicunt: somniantibus vo-
 bis talia obrepunt. Illi vero canino rictu
 subri-

καθεξόμφοι ἐσυμφάλλοντες, οἱ ταῖς μακρῆς
 ηὑστίας ἐαυτετηγμένοι, καὶ ἡμίθνητες, οἱ
 μάτην ἀνευπνῆτες καὶ ταῖς παννυχίοις ἐπ-
 σσι ὄφληται.

97 Ut sententia clarior esset, suppleui in ver-
 sione, *vera sunt*. Caeterum exempla talis
 ellipseos nec apud Latinos nulla repe-
 riuntur.

98 De iratorum canum rictibus adhiberi
 solitum verbum: *Aristoph. Pace. v. 625.*
ἡρξικόμενος ἐπ' ἀλλήλοισι καὶ σιγηρῆτας.
Schol. δὲ τῶν κυνῶν ἡ μεταφορῆς. ἔστι γὰρ
ὁργίζονται σιγηρῶν ἀλλήλοις. Possis
forte

πέρχον) τὴ κλινίδι. Ἦν δ' ἐγὼ εἰ ἀλη-
θῆ εἰσι ταῦτα, 100 ὧ αἰθήριοι, σὺν ἂν ποῖς
ἀσφαλῶς τὰ μέλλοντα ἐξιχνεύσῃτε, ἀλλὰ
καταπειθέντες ὑπὸ αὐτῶν ληρεῖ) τὰ
μὴ ὄντα, μηδὲ γινόμενα. ἀλλὰ ταῦτα
μὲν σὺν οὐδ' ὅπως ληρεῖ), ἀνείροις πισυον-
τες,

subridentes, extra tamen lectulum, in-
quiant, nobis obueniunt. Tum ego,
sint vera, inquam, ista, ô sublimes ani-
mæ, nunquam tamen tuto quæ futu-
ra sunt inuestigaueritis, sed vestris ipsi
somnia induciti, quæ neque sunt, ne-
que futura unquam sunt, nugabimini.
Nescio vero quomodo somniis fidem
ha-

forte conuertere *sarcastice subridentes,*
σαρκάζειν enim & *σαρκασμός* ἀπὸ τῆ σατ-
ταίν, vnde & *σάτσηρα*.

99 Id est, non vt alia somnia e somno & in
lectulo ducunt originem, sed aliunde
& extra lectulum nobis obtingunt. Ita
Iamblichus de mysteriis Sect. XIII. c. 23. pro-
bare conatur, a principio aliquo extra
hominem constituto prouenire Diuina
illa & futuri præfaga somnia.

100 Id est: etiamsi ea, quæ de reuelandis
modo iam dicta a vobis sunt, vera esse
concedam, &c. N 2

πρὸς, καὶ τὰ κάλλιστα βδελύτθεσθε, τοῖς δὲ
 πάντοτε ἡδέεσθε, μηδὲν ὀνείδιστοι τὰ βδελύ-
 γματα. ὅτε ἐδούτε τὰς ἀλλοχοτάτας ταύ-
 τας Φαντασίας, καὶ τὰ πονηρὰ βελέμματα,
 καὶ μαντεύματα, μήτε θιός ὑμᾶς ἐς κέ-
 ρακα, βέλτοι, ἀλλὰ τὴν παατρίδι ἐπαράσθ,
 καὶ λόγους κινδύλους ἰσχυροποιεῖτε. Οὕτως
 δὲ πάντες, ἐνα θυμὸν ἔχοντες, ἐμοὶ πελ-
 λὰ καταβέβηκον. καὶ, εἰ βέλτοι, καὶ τὰ
 ἄλλα πρὸς τὴν ἀπὸ τοῦ καὶ ὡς ἐπὶ τὴν ἀνα-
 δον
 habentes ista deblateretis, honestissima
 quae sunt auctores, malis autem dele-
 ctis, idque cum nullam ex tam de-
 testabili facinore bonum consequamini.
 Omittite igitur absurda illa emotae
 mentis ludibria, malaque consilia ac
 praedictiones, ne quando Deus, eo quod
 pessime Patriae precamini, fallacesque
 vestros sermones ad ipsum refertis au-
 ctorem, in malam rem vos proiciat.
 Hic vero vno omnes animo multis me
 obiurgare, sc, si vis, iam ea aditiam, quae
 quasi

1. Vt nos, vertimus, aut subaudiendum,
 ut scilicet ad Deum respicitur. Non ne-
 gauimus tamen, posse aliter etiam acci-
 pi, ut tantum divulgare vel differre vult
 significat: ita nulla opus fuit el-
 lipsi.

ὅτι ἐμὴν, μετὰ αὐτὴν χρηστὴ καλὴ
 καὶ ῥῆμον ἀνέλυσεν, καὶ ἀνδρῶν ἀποκα-
 τήσθη.

CRISP. TPL. 2 Σὺ γὰρ κερταί, καὶ μὴ ὑπερικτί-

20 ὑπερκαί, καὶ μὴ ὑπερικτί- 175

20 ὑπερκαί, καὶ μὴ ὑπερικτί- 175

quasi columnam elinguem me fecere,
 donec salutaris illa tua allocutio iam
 saxea membra resoluit, hominique me
 restituit.

C. XXII. TKI. Quint tace, Critia, neque rugas
 exten-

exten-

2 Poteratne autem aliquid in dramatico
 genere esse absurdius, quam post magna
 proœmia & ingentissimarum promissio-
 num hiatus, demique, cum ad ipsam rem
 peruentum est, frustrari lectores, & di-
 mittere longe quam fuerant incertiores,
 quid nam tantis dignum hyperbolis to-
 thurnisque fuerit. καὶ γὰρ quidem ἐλπιδας,
 & ὕδατος forte vidimus, sed ubi δὲνα βυ-
 λούματα, quorum æque mentio facta c. 4.
 Si quid tamen licet conicere, ipsam forte
 mortem Iuliano portendi dixerunt So-
 phistæ: quos noster appellat, quo refe-
 renda sunt, quæ § 35. diff. nostræ p. 69.
 sq. diximus. Inde esse puto, quod Cri-
 tias deinde vitam longam spondet Impe-
 ratori, quæquam id alia etiam de cæsa
 poterat fieri.

νός ἢς ὕλας. ὁρᾷς 3 ὅδ' ὡς ἐξωγνώσθαι
 με τῶνδε, καὶ ὥσπερ κυφορῶν. ἰδέχθην
 2 ὅδ' τοῖς πρὸ σὺ λόγοις. ὡς ὑπερκυμῶς
 λυγρῶν. καὶ εἰ μὴ φάρμακος ληθιστάτων
 ἐμπῶν ἡρεμήσῃ, αὐτὴ ἡ μνήμη οἰκνεῖται ὅς
 ἐμοὶ

extende amplius. Vides enim ut mihi
 venter intumuerit, & tanquam vterum
 gestem. Tuis quippe sermonibus ut a
 rabido cane morsus sum. Atque nisi
 summa procurandae oblivioni medicina
 conquiescam, ipsa rei recordatio in me
 permanens, metuo ne magnum mihi
 ma-

3 Nimirum quod ante in Critia effecerant
 nugae Sophistarum, id iam in Triephonte
 producant. Illud de morsu canis ra-
 bidi est etiam in fine *Nigrini*, item *Philo-
 pseudis*, ubi etiam de ventre auditis nu-
 gis inflato ita *Lucianus* p. 353. ταῦτα
 ἀκούσας, ἔκω νῆ τ' Δία, ὥσπερ οἱ τὸ γλεύκος
 πίντες, ἐμπιφυσμένον τ' γαστέρα, ἐμέτε-
 ρέμεν, ἡδέως δ' αὖ ποθεῖν ὅτι πολλῶν
 ἐπεσφύλων ληθιστάτων π φάρμακον, ὅν ἤκα-
 στα, ὡς μὴ τι κακὸν ἐργάσεται με ἡ μνήμη
 αὐτῶν οἰκνεῖται. Quod est de ultimo
 verbo conf. *Abdicat.* p. 712. ὃ γὰρ ἀπλῆν,
 εἰδ' ἑπιπέλαιον τ' μακρὰς τ' εἶδον, ἀλλὰ π
 1 παλαιὸν οἰκνεῖται ἐν τῇ ψυχῇ κακὸν ἀπέρ-
 ρηξαι. κατ' ἐλ.

ἡμοὶ μέγα καλὸν ἐργάσει). ὥς ἔασι τῆ-
 τας, ἢ 4 εὐχὴν ἀπὸ πατρὸς δεξιὰ μὲν,
 ἢ 5 πολυώνυμον ὠδὴν ἐς πάλιν. Περὶ δὲ
 ἀλλὰ

malum conciliet. Hos igitur omitte,
 precationemque a patre incipiens, mul-
 tisque refertum nominibus carmen ad
 finem

4 Nic. Rigaltius ad Tertull. de Oratione non
 procul ab initio, notam etiam, inquit, Lu-
 ciano fuisse dominicae orationis formulam,
 declarant ista Triephontis ad Critiam; &
 deinde haec verba subiungit. Cui me-
 rito assentitur Cel. Fabricius Bibl. Gr.
 L. III. c. 16. p. 304.

5 Per hanc intelligit Io. Gregorius clausulam
 Orationis dominicae: quia tuum est re-
 gnū &c. Observationum Sacrarum c. 38.
 quem tamen falli, praeclare notavit
 Io. Alb. Fabricius l. c. & mauult intelligi
 δοξολογίαν aliquam veterem, ut est v. g.
 Clementis Alexandrini. Deinde in Biblio-
 graphia antiquaria c. XI. p. 368. ubi de
 Christianorum hymnis exponit, Ode Po-
 lyonymos, inquit, cuius meminit Lucianus,
 siue quisquis auctor, in Philopatride, nihil
 aliud est quam doxologia &c. Ita πολυ-
 νυμον, ὠδὴν vocaueris ἢ μεγάλῃς δοξολο-
 γίας, ut vocatur, quae tum alias, tum

τάλλα πῶ ἴστω; οὐχὶ κλεόλαος αὐτὸς
ἔστιν, ὁ ποῖς ποσὶ μακρὰ βιβλά. περὶ δὲ
ἦκει καὶ κατέρχεται; μὲν ὅτι φανήσομεν
αὐτῷ;

KPIT. Καὶ μάλα.

TRI. κλεόλαος, ὃ μὴ πῶ ὅδε φανήσομεν
ποσὶ,

finem superaddens ** sed quid istuc est?
Non iste Cleolaus est, qui magnis adeo
citatisque gressibus huc descendit? In-
clamabimusne hominem, Critia. CRIT.
Ommino. TRIE. Cleolae,

*Ne praetertercurras pedibus nos, praeter-
tereasne?* Acce-

accurate imprimis, & cum variantium
lectionum notatione, edita est a Tho.
Smith, in calce libri Anglice editi, *an
account of the Greek Church*, ubi statim ab
initio canit Ecclesia: *Λινῶμέν σε, εὐλογῶ-
μέν σε, προσκυνῶμέν σε, δοξολογῶμέν σε, εὐχα-
ριστῶμέν σε, κ.τ.λ.* Εἰπωδὴς πολυωνόμε-
minit *Lucianus Philops.* p. 38. magicum
carmen intelligens quo magis miror In-
terpretem hic potuisse vertere, *Carmen
celebre.*

† Fingitur interuentu Cleolai sermo in-
terrumpi.

6 Vid. §. 13. dissert. p. 40. Studui hic qui-
dem, nequid in interpretatione huius
versus inepto Poetae concederem.

800 ποῖ, μὴ δὲ παρέλθῃς, 7 ἀλλ' εἰθέ, χεῖρ
801 ρον, εἰ γὰρ πρὸς μὲν Φέρης.

802 ΚΛΕΟΔΑΟΣ. Χαίρειτ' ἄμφω, ὦ καλὴ 8
803 ζῶντες.

804 ΤΡΙ. Τίς ἡ σπουδή; ἀρδμαίνεις γὰρ ὅτι
805 πολὺ, μῶν τι καὶ πρὸς πρῶτον;

806 ΚΛΕΟΔ. 9 Πέπλωκεν ὁ Φέρης ἡ πύλαι
807 βοιωτῶν Περσῶν, καὶ Σάμπε κλειὸν ἄσπ
808 πρὸς δ' ἔπη πῶσαι χεῖρ ἀρδρίας, χεῖρ
809 κραῖντ' ἐνδοκίταται κράτει.

810 ΚΡΙΤ.

Accede salve, si quid affertis noui.

811 CLEOL. Vos vero saluete ambo, nobile a-
812 micorum par. TRI. Quacnam est ista tua
813 festinatio, multum enim anhelas! Ec-
814 quid forte noui factum est? CLEOL. Ec-
815 cidit decantatum illud quondam Persa-
816 rum supercilium! cecidit celeberrima
817 urbs superorum, cecidit super terrā vni-
818 uersā arabide, fortissimorum uincen-
819 tis robore.

820 CRIT.

821 (.....)

822 (.....)

823 Iambicus Senarius.

824 Vid. §. 28. diss. p. 52.

825 Iterum Iambi sed interrupti. De re ipsa

826 vid. omnino §. 32. & 33. dissert.

ΟΙΚΗΗ. ΚΡΙΤ. Τοῦτ' ὁκείνοις, ὡς αἰετ' Ἰδοὺν σὺν
 ἀμελεῖ τ' ἀγαθῶν, ἀλλ' αὖξιν, ἀγαθ' ὅτι
 τα κρείττω. Ἡμεῖς δέ, ὡς Τριφῶν, ἰα
 κάλλιπεν εὐρηκότας ἐσμέν. ἐδυσχέρανον
 γὰρ ἐν τῇ ἀποβιώσει τῇ τοῖς τέκνοις κατα-
 λειπὼν ὅτι ταῖς διαθήκαις. Οἶδας γὰρ πῶς
 ἐμὴν ποιεῖν, ὡς ἐγὼ ἰα σέ. Τὸν δὲ καὶ τοῖς
 780. παισὶν, αἱ ἡμέραι τῆς ἀντοκράτορος.
 Πλῆτ' ὅτι γὰρ ἡμᾶς σὺν ὁκλείψει, ἐξ ἑσθ' ὅτι
 ἡμᾶς δ' κατασπλήσσει.

ΤΡΙ. Καὶ γὰρ, ὡς Κριτία, ταῦτα κατα-
 λείπω τοῖς τέκνοις, ὡς ἰδῶσι βαβυλῶνα ὀλ-
 λυμένῳ, ἢ γυμνὸν δαλυμένῳ, τὰ τῆς σφύρας
 τῆς

C. XII. CRIT. Hoc est illud,

*Nunquam bonos priusque negligit Deus,
 sed augere ornare, in bonisque collocat:*

10. Nos verq; Tripho, in optima incidi-
 mus tempora. Angebat enim, quid,
 cum moriendum esset, liberis meis testa-
 mento relinquerem. (Nosti enim
 mendicitatem meam, ut ego tua.) Iam
 vero hoc satis est liberis, vita Imperato-
 ris: ita enim nec diuitiae nobis deerunt,
 neque gens vlla ad terrorem nobis incu-
 tiendum valebit. TRI. Et ego, Critia, haec
 relinquo liberis, ut videant Babylonem
 perditam, Aegyptum sub iugum reda-
 ctam,

Per-

τέκνα ἰο δαλειον ἡμαρ ἄγοντα, τὰς ἐκδρο-
μας τ' Σκυθῶν κύνουμένας, εἴτ' ἐν καλῶνα-
χοποιμένας. Ἡμεῖς δὲ τ' ἐν Ἀθήναις ἀγνο-
σοι ἢ ἐφευρόντες, καὶ περισκυησάντες, χεῖ-
ρας εἰς οὐρανὸν ἐκτείναντες, τότε εὐχα-
ριστήσομεν, ὡς κατὰ ξυῶντες τοῖς τε 12 κρᾶ-

τες

*— Persarum gnatos servili pondere pressos,
excursiones Scytharum repressas, uti-
nam omnino praecisas. Nos vero igno-
tum qui est Athenis Deum a nobis in-
ventum adorantes, manibus in caelum
sublatis eidem gratias agemus cum tam*

ex-

10 12. ζ. 463. -- ἀμύνειν δαλειον ἡμαρ & ἀν-
τε 455. ἐλέυθρον ἡμαρ αἰσχρο-

11. Quo iure autem dicit Triepho, modo re-
pertum ab ipsis esse *ignotum Athenis Deum*,
cum iam supra c. 9. per eundem iuraue-
rit Critias, idque eo tempore, cum qua-
reretur numen, per quod iurari valide
posset; quod tamen tanquam obiter di-
ctum silentio trans mittebat Triepho.
An ex hodierno Gallorum idioma-
te sensus est: *allors trouver le Dieu inconnu d'Athènes?*

12 Pro Imperatore ipso ponitur κρᾶτος. Ita
etiam Nazianzenus epist. CLXXXIII. p. 893.
τὸ πικρόν τε καὶ τὸ, id est Imperatori, τὰ πρῶ-
τα κρᾶ-

τὰς ἐπὶ τοῖς ἡγετοῖς. τοὺς δὲ λοιπὰς λη-
ρῆν ἐκδοσμεν; ἀρκέσονται ὑπὲρ αὐτῶν εἰ-
πεῖν, ὅτι ὁ Ὀρόνιος ἡμᾶς οὐκ αἰδοῖται, καὶ πα-
ροῦνται.

οὐ γὰρ ὁ λόγος νοθεύεται τῷ ἀντι-
παθεῖν.

excellenti potestati ut subiecti essemus;
digni sumus ab ipso habiti. Reliquos
autem fugari sinamus, satisque habea-
mus illud, de his dicere, quod est in pro-
verbio: non est curae Hippoclidī.

κράτης, quae sunt Imperatoris, praestari
iubet.

13 Eodem adagio, quod est ab Erasmo ex-
plicatum, apologiam pro mercede conditū
Bavianus conclusit.

οὐ γὰρ ὁ Ὀρόνιος ἡμᾶς οὐκ αἰδοῖται, καὶ πα-
ροῦνται. οὐ γὰρ ὁ λόγος νοθεύεται τῷ ἀντι-
παθεῖν.

ful. Quod est adagio, quod est ab Erasmo ex-
plicatum, apologiam pro mercede conditū
Bavianus conclusit.

ERRATA QVAEDAM EXTANTIORA.

p. 13. versu 18. sq. leg. Athletas, qui -- ludis instituit, in-
terfuerint: p. 27. versu 21. pro *que* leg. *se*. p. 29. ver-
su 4. a fine leg. *constituit*. p. 39. versu 18. leg. *Αὐτοῦ*.
p. 55. versu 10. post *quatuor* adde *nominabo* p. 91. ver-
su ult. in textu del. *o*. p. 93. versu 6. in notis leg.
Οἰκιστῶν, p. 180. versu penult. del. *et* L. xxxi. c. 12.

Quae praeterea circa literas aut apices imprimis peccata
erunt, tuae humanitatis erit, Lector, nobis condonare.